

MITUL UNIRII ÎN EXILUL ROMÂNESC

M.F. ENESCU

De pe la 1856, ba și de mai înainte, Românii sunt obsedați de un mit, mitul Unirii. Ei au fost prea împărțiți de vicisitudinile istoriei pentru ca năzuința unirii să nu ia tărnie de mit. Mitul acesta stăruie cu atât mai mult cu cât Românul este din fire aplecat spre singularizare. El este un individualist și un protestator. Mitul unirii are într-un fel și sensul mustrării de conștiință, al unei vini nemărturisite de păcat național. Și ca orice păcat incomod de confesat, el imboldește la fariseism, ba chiar la denaturarea crezului unionist. Așa încă din primii ani ai exilului, Români cantonați pe margine, ne întrebau pe un ton dojenitor: "de ce nu vă uniți?" Acești mărghiași lăsați să se înțeleagă că s'ar angaja și ei dacă ar fi unire în exil. Au trecut ani după ani. Multe s'au făcut și desfăcut în exil. Din mărghiași de altădată unii au mai murit, cum e natural

la vârste înaintate. Dar supraviețuitorii au rămas tot mărghiași.

Fariseismul abstentionist a luat un nou aspect cu valurile succesive de refugiați din ultimii ani. Aproape toți noii veniți intră în pământul libertății de cum au sosit. Din cine știe ce întâmplare mai prinzi pe aici pe colo, câte unul - doi. Și atunci ca o vibrație eoliană ne parvine de departe ecoul întrebării al mărghiașilor de odinioară, defuncți sau unchiași, reluat de debutanți în exil: "de ce nu vă uniți?" Cel mai binevoitor adaugă: "Am vrea și noi să facem ceva pentru țară. Dar suntem desorientați. Sunt prea multe grupări, prea multe ceteri. Nu știm încotro s'o luăm". Bine, să recunoaștem oarecare temei în motivarea "atandismului" mărghiaș. Căci în adevăr, nu e ușor ca o grupare sau o persoană să capete politicește un profil convingător generalizat în exil.

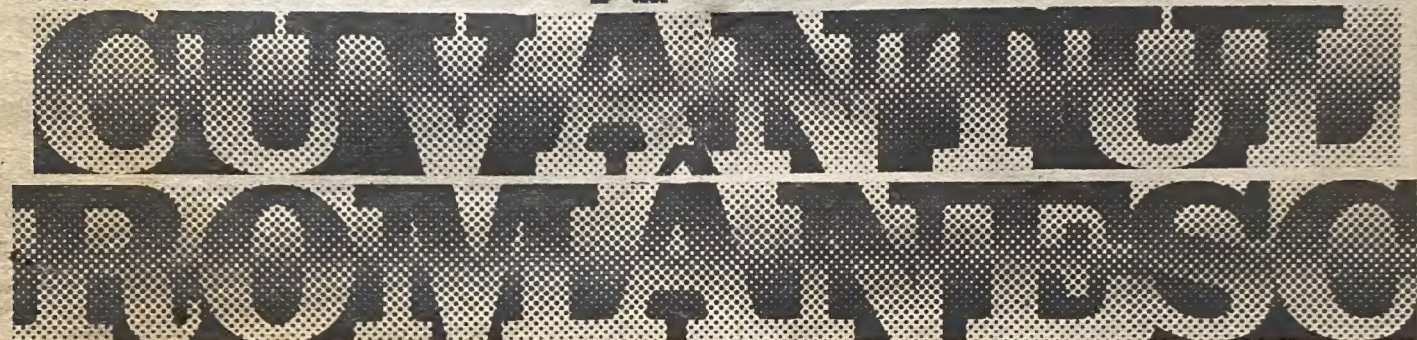
Confuzia o mărește și abuzul de rivalitate între unii unioniști. Aceștia se joacă cu unirea ca la popice. Ridică popicele pentru a le dărâma și le dărâma pentru a le ridica iar. Așa fac și popicarii naționali! Ei se unesc pentru a se desuni și se desunesc pentru a trata unirea din nou. Fariseismul tendențios și jocul de-a unire-desunire-reunire, pervertesc principiile reale ale unirii în exil.

Ce ar fi în fond o unire politică între exilați? Ea ar fi concentrarea elementelor eficace într-o asocieri organică și care printr-o acțiune comună și coerentă, ar atrage un consens general. Aceasta ar constitui platforma solidă pe care s'ar putea edifica un centru național. De această platformă vie s'ar apropia progresiv și acei mărghiași care doresc sincer să ia parte la o acțiune generală în consensul exilului și în corespondență cu aspirațiile poporului român. Astfel prin integrarea de noi și

ținere elemente în întâlnirea cu vechi și experimentate cadre, s'ar crea aceea densitate politico-culturală care printr-o operă consistentă și constantă, ar da exilului forța reprezentativă atât față de țară cât și în raporturile cu factorii externi. Cadre se descoperă mai mult sau mai puțin și în afară și înăuntrul celor două organizații existente, C.N.R., U.R.L. și al solidarității neinstituționalizate, Românii Liberi, care lucrează cu o anumită pricepere la Paris. Aceste cadre n'au decât să se asocieze într-o acțiune în comun. Elemente noi, puține acum, mai multe cu timpul, așteaptă platforma atrăgătoare de succes. Nici platforma nu e departe de gâsit. "Consiliul Național al Românilor Liberi" ar corespunde exigențelor interne și externe românești. Numai să băgăm de seamă că mitul unirii în exil să nu degenereze în "mitul lui Sisyl" al lui Camus.

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprimé au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 10 Nr. 116 - DECEMBRIE 1985

PUBLICAȚIE LUNARĂ

DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAT ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINĂ, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDĂ

CRĂCIUNUL 1985 ȘI LIPSURILE DIN ȚARĂ

Eugen BĂRSAN

Un alt an de stăpânire comunistă și încă odată în România, bucuria legată de Nașterea Pruncului Isus e umbrită de spiritul unei politici adverse. În jurul plăpândeii și radieri din colțul sufletesc în care a fost împinsă de adversitate, poporul român e supus unei situații cumplite de trecere prin lipsuri necunoscute mai înainte. Considerând aceste lucruri, putem avea o foarte clară imagine despre ce înseamnă Crăciunul 1985 în România.

Fără îndoială, vrând-nevrând, mai includem în această imagine și faptul, că ne mai gândim la Crăciunul 1985 din țară și sub aspectul contemplărilor noastre la Crăciunurile de acasă din alt timp. Crăciunuri pline și sufletește și omenește de adevărate mari bucurii. Colindele și alte tradiții, o atmosferă plină de dumnezeiesc coborât din cer în casele Românilor pline în acele zile cu de toate, au dat Crăciunurilor de altădată sensul de pace și de bucurie dorite de fiecare. Câtă deosebire între ieri și azi!

La baza acestei deosebiri e anti-dumnezeiescul din marxism, care lucrează la uzurparea lui Dumnezeu și la punerea partidului în locul Lui. După ce acest anti-dumnezeiesc și anti-om prin măsuri sângeroase a expropriat poporul de bunurile lui materiale cu scopul de a-l sărăci și proletariza, a urmat faza politică de expropriere a bunului sufletesc al aceluiași popor - credința în Dumnezeu -, de astă dată cu țelul, ca suferințele stărpite de credință să poată fi atezate.

Lucrarea satanică, care a ruinat tot ce a fost bun în țară, a dus implicit la văduvirea sufletului Românului de liniște și de pace. Auto-spionarea și "turnătoria" au devenit lucrurile cele mai promovate în România de sub regimul comunist. Iar pe de altă parte, ruina, privită sub aspect strict economic, a dus țara încet-încet la o stare de sărăcie lipită pământului. În special de câțiva timp, problema alimentației sau a mâncării dela rău a ajuns la o fază de paroxism. Și

Continuare în pag.3

O VESTE NOUĂ STRĂBATE LUMEA

— Prof. Preot Gheorghe CALCIU-DUMITREASA —

"Ceea ce a mai fost aceea va mai fi și ceea ce s'a întâmplat se va mai petrece, căci nu este nimic nou sub soare", spune Ecclesiastul (I,9).

Dar acum o veste străbate lumea: Dumnezeu S'a intrupat. Este greu să înțelegem cum Creatorul a toate, la chipul creațiunii Sale - și încă a celei văzute - cum Cel fără de început se începe, cum cel Infinit se mărginește, chipul nostru luând ca pe noi la chipul Său cel dumnezeiesc să ne ridice. Această taină necuprinsă, existând dintotdeauna în planul divin, a fost ascunsă chiar și ingerilor. Poate că mesagerul ceresc Arhanghelul Gavril, a cunoscut în parte misterul imposibil de cunoscut al intrupării pe care-l și explică Sfintele Scripturi: "Duhul Sfânt se va cobori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbră" (Lc. 1,35).

Dacă după căderea în păcat a primilor oameni firea toată a căzut și ea și de atunci așteaptă suspinând o restaurare, intruparea lui Isus a introdus o nădejde nouă și în natură: "Căci flind peștera, ieslea sălașluirea, întru care S'a culcat cel Neîncăput, Hristos Dum-

nezeu", cum spune o cântare liturgică ortodoxă la prăznuirea Nașterii Domnului.

"Această seară este pentru noi, cea mai frumoasă dintre sărbători".

Sunt primele versuri ale unui colind românesc și n

ele se ascunde o taină mistică, un adevăr pe care logica noastră nu-l poate pricepe, dar pe care credința îl cuprinde făcându-și-l al ei. Pentru că astăzi nu prăznuim amintirea intrupării Domnului, nu aniversăm cea de a

1985-a zi a nașterii Fiului lui Dumnezeu, ci cu adevărat astăzi Hristos se naște. Această naștere de acum este aceeași cu cea de atunci și, totuși, alta. Căci dacă Isus se răstignește mereu într-o suferință continuă pentru răscum-părarea noastră, dar este mereu aceeași răstignire, tot așa și nașterea cea de acum a Domnului este o intrupare nouă, dar mereu aceeași cu cea din Betleem. În mod minunat și ceresc Hristos ia trup azi și numai printr-o înțelegere mistică putem pătrunde taina acestei neîntrerupte nașteri. Dumnezeu nu cunoaște un trecut, un prezent și un viitor. Eternitatea divină nu este o scurgere Neîntreruptă a istoriei lui Dumnezeu, căci El nu are istorie, nici înscrierea în substanța divină a ceea ce ea a consumat. Eternitatea lui Dumnezeu este prezența Sa activă, este clipa de prezență stringentă și nicodată depășită prin care El este. Actele divine au această pecete a actualității prezente, căci Dumnezeu nu are istorie.

În noaptea aceasta cerul coboară pe pământ; în noaptea aceasta ingerii cântă: "Slavă întru cei de

Continuare în pag.3

editorial

MESAGERII MINCIUNII

În articolele noastre, am lăsat de multe ori, să se înțeleagă că nu suntem înclinați sau dispuși la polemică cu Românii din exil. Respectăm vederile tuturor și credem că un pluralism politic este sănătos, necesar și creator.

Obiectivul nostru principal este altul: înlăturarea comunismului și eliberarea țării românești. Pe această linie, apărăm tot ce intră în categoria "românesc-ului", așa cum s'a format acest "românesc" prin tradiție istorică și spirituală și cum s'a definit în aspirațiile firești ale poporului român.

Dacă nu facem polemică cu Românii din exil, aceasta din decență și grija ca manifestările românești să nu fie împiedicate, sub nici o formă, în special dacă servesc cauza națională. Noi, ne plasăm pe planul național, în tot ce scriem în această gazetă.

Există o altă categorie de "refugiați", nu "exilați", cu care nu polemizăm din cauza unei legi morale, a demnității. Această categorie este a "infiltratilor", a acelor care sunt mesagerii camuflați sau descoperiți ai regimului comunist din București. Aceștia au colaborat cu partidul comunist, înainte de "refugiu", în forme variate. În orice caz, n'au făcut opoziție comuniștilor din România. Ei au apărut în lumea liberă sub masca refugului politic, în realitate fiind misionari diligenti și instruiți ai intereselor și obiectivelor comuniste. Ei lucrează în toate domeniile: cultură, ziariștică, religie, politică, avocatură, comerț și alte variate profesii și ocupații ocazionale, dar toți au în comun o meserie și o misiune: sunt "infiltrați" pentru a încerca să descompună exilul românesc, adică pe cei ce luptă împotriva comunismului din România. Toți acești "infiltrați" servesc un singur stăpân: partidul comunist român. Și toți atacă tot ceea ce se face în exilul românesc anti-comunist. Infiltrații ziariști, atacă jurnalismul exilului românesc; preoții infiltrați, lovesc în Bisericile libere din exil; foștii procurori și participanți la crime ale regimului comunist, cu o știință juridică, obținută "pe puncte" la școlile comuniste, desemnează cu texte juridice așezate anapoda și cu evidentă și crasa ignoranță a principiilor fundamentale juridice, perspectivele unor tribunale speciale în care ei să facă oficiul de acuzare; politicienii infiltrați, care se gândesc la eventualele șanse de câpătare și posturi guvernamentale, agită idei și forme politice utopice, artificiale și care nu corespund nevoilor din exilul românesc.

Acești "infiltrați" comunisti nu au nimic de-a face cu exilul românesc. Ei sunt mesageri ai minciunii și falsificării. Sunt sperjuri, pentru că nu respectă jurământul azilului politic, și încă apără interesele comuniste. Deci, nu sunt exilați politici, ci "falși refugiați".

Sentimentul demnității nu ne permite să polemizăm cu aceștia, căci nu sunt dintre ai noștri, nu sunt anti-comuniști. Sunt oameni încărați cu crime și continuă să servească pe cei ce fac crime, comuniștii români.

Cu ei, nu polemizăm, ci îi sfichiuim cu biciul vorbeli, deocamdată.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Tinem să facem cunoscut că REDACȚIA ACESTUI ZIAR-
nu împărtășește todeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,

Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

Seasons Greetings from

The Honorable Otto Jelinek
Minister of State for Multiculturalism

It is a pleasure to wish happy holidays for everyone in this special season of rejoicing.

This is a time when human nature appears at its best: when families celebrate together, and we renew old friendships... when we count our many blessings and, in doing so, try to share our bounty with those less fortunate.

Special thanks and best wishes to everyone working with us to advance multiculturalism. Through multiculturalism we are all encouraged to maintain our heritage culture and to help ensure that everyone, regardless of origin, has an equal opportunity in our great country.

For all Canadians, I wish a festive season of peace, joy and happiness.

Yours sincerely,

Otto Jelinek

Otto Jelinek

LA BUCUREȘTI

—Adrian B. COSMA—

Acolo, pe malurile Dâmboviței, în "portul la Marea Neagră", curățat de biserică, se protocește cea mai sinistru moștenire din istoria unei țări. Cităm după agenția "DW. Viena", din 13 Noiembrie 1985: "Decizia Președintelui român N. Ceaușescu, de-a scoate din post ministrul de externe Stefan Andrei, numit în 1978, a dat loc la anumite bănueli. Astfel nu este exclus ca prin numirea necunoscutului Andrei Văduvă, bolnavul Ceaușescu, din cauza crizei de energie tot mai neliniștitoare, să fi făcut un gest în direcția Sovietelor prin eliminarea omului compromisorului cu Vestul, în speranța unui sprijin. La București nu se exclude că

Ceaușescu s'a despărțit de Andrei punând în locul lui un necunoscut ca apoi să-l înlocuiască cu al său Nicu Ceaușescu, pentru care pregătește de mult un post important".

De ce acest descreierat, Nicu, ar fi mai iubit de Soviete decât oricare altul? În orice caz în "vitorul port la Marea Neagră" se întoarce încăodată foaia, adică după sucirea dela Est la Vest, acum vine răscrucea la Est. "Părintele risipitor" s'ar întoarce la vatra socialismului aruncându-și "fiul recunoscător" în brațele mamei comunismului real și de război.

Asta în "interne". Dar acum s'au dus și mofturile criminale cu "externele".

România este scoasă fără drept de apel, cât va ține regimul, de pe agenda lumii libere, și mai ales după agenda unei țări din care se storceau mulți bani, Germania Occidentală.

Totuși rămâne o întrebare: dacă așa ar fi socoteala "tatălui" va fi ea pe placul celorlalți frați partinici, tovarășii toți cât unul și unul cât toți, până la faza definitivă a istoriei. "comunismul"? Hămesii de putere se găsesc destui în acel iad al partidului, și presupusul "delfin" are mai mulți concurenți decât crocodilii din apele Nilului, așa că după ce dispare tăticu", băiețelul tatii va fi făcut zdrențe. Va urma un spectacol sinistru: toate industriile din care nu iese

nimic dar inghit toată energia vor rămâne mai repede decât s'ar crede niște ruini, iar în dărâmturile Bucureștiului nu va mai crește nimic. Inevitabil se va îndrepta orice câine i-ar urma actualului, către producția agricolă. Numai așa Rușii vor fi și ei scutiți de investiții care n'au produs decât trei milioane de comuniști într-o țară de abia peste 20 de milioane de oameni. Dela aceștia Sovietele nu au alt câștig decât distrugerea României, dar aceasta s'a făcut. Ar fi timpul ca sobolanii din familia care-a luat în primire România, să fugă cât mai repede, unde vor vedea cu ochii. Poate că totuși se mai readună ceva.

CĂTRE REDACȚIE

* YALE, U.S.A.- Pe când eram în România (destul de recent) am auzit, superficial, despre cartea "1984" a lui George Orwell. Ajuns în America, am găsit-o ușor și ieri am terminat-o de citit. Din discuțiile pe care le am cu Americanii despre această carte, văd că pentru ei, ea este un roman de ficțiune, este imaginația lui Orwell, or rezultatul imaginației lui, care, deocamdată, nu s'a realizat.

Pentru mine însă lucrurile sunt complet diferite. În 1984 societatea românească era cea din cartea lui Orwell cu unele mici deosebiri, dar nu de structură și nu de culoare. Eu mă întreb încă, dacă, într'adevăr, cartea lui Orwell a fost scrisă în 1949 și nu în 1984. O altă variantă ar rămâne, că regimurile din Moscova și București au o nouă Biblie care se numește George Orwell 1984, că ele de fapt s'au condus și se conduc după Orwell.

Toate ministerele lui Orwell, of Plenty, of Truth, of Love, au corespondențe în societatea românească comunistă.

Gheorghe POPESCU

* PATERSON, N.J., USA - Din stirile primite din țară și dela vizitatori, vedem că poporul român suferă cea mai cruntă tiranie satanică a comunismului, iar capitalismul nu face nimic pentru a îmbunătăți soarta omului. Ne întrebăm cât va mai dura tirania comunistă, ajutată de capitalism?

Vă mulțumesc pentru atenție și vă doresc mult succes, cu stimă,

Nestor NOAD

* PARIS, FRANCE...Am avut amărăciunea să citesc volumul "Holocaustul uitat" semnat de un domn I.C. Butnariu, apărut de curând în Israel, în care improacă cu noroi Românii, acuzându-i de excese și crime antisemite, și care trece în repetate rânduri la "bibliografie", pe Dinu Zamfirescu. M'a întristat de nespun. Faptul că ni se aruncă în față ceea ce în parte a existat doar ca excepție, este mai puțin important. Sile Constantinescu nu înseamnă că suntem un neam de criminali. Ce au făcut Francezii cu Evreii în timpul lui Petain, au cam uitat toți. Ce au făcut Britanicii Evreilor din Palestina sub mandatul lor, nu mai știe nimeni. De ce tocmai Românii, singurul popor care n'a predat Evrei Nemților, trebuiesc puși la stălpul infamiei, invocându-se și penibila "bibliografie" semnată de Dinu Zamfirescu? I.G.

* WILKES-BARRE, PA., USA - Vă mulțumesc pentru ziar pe care l-am citit cu multă atenție. Aș dori să vă felicit deosebece am văzut semne de îmbunătățire în stilul ziarului. Eu sunt Evreu, nu sunt religios, nici ateu. Teoria mea este că trebuie să ne unim forțele în felul nostru comun, lupta anti-comunistă, indiferent de religie, toți cei care "vorbim românește" pentru a construi prin luptă o Românie democratică, cu libertăți politice și religioase depline.

Dr. George ANGHEL

CITITORI DIN EUROPA!

Așa cum ați constatat în luna Noiembrie, ați primit ziarul la numai o săptămână dela apariția lui. Aceasta s'a datorat faptului că expedierea a fost făcută direct din Germania, prin amabilitatea Dnui Dipl. Ing. Paul Morcov, care în mod deosebit interesat și-a oferit ajutorul.

Costul expediției ziarului din Germania ne forțează să mărim prețul abonamentului pentru Europa la \$25, începând cu luna Ianuarie 1986.

Redacția

PRIETENI CU DINȚI

Alexie POENARU

Nu credem că există Sas sau Svab cinstit care să nu recunoască regimul de minorități excepțional de care s'au bucurat în România Mare. Cine spune altfel minte, și nu e frumos. Dar din nefericire, mulți dintre Sașii sau Svabii care-au părăsit România bolșevizată, confundă într'un fel inexplicabil, România de azi cu România Mare. Pentru ei România de azi sunt "Români" pur și simplu, și "Românii" ar fi aceia care i-au adus la sapă de lemn. Dar cine nu a fost adus la sapă de lemn în România, afară de minoritatea privilegiată a unui partid pus cu mâna de o forță de ocupație străină?

Profesorul Stadtmüller, dela München, fost specialist în "Osteuropa", și röslerian tenace, a răposat de curând. Dumnezeu să-l ierte. Dar cum știm, "regele a murit, trăiască Regele!". Locul lui Stadtmüller a fost luat de alt profesor, puternic

susținut de Svabii, de Ungurii și Sașii care-au fugit de COMUNISMUL DIN ROMANIA, nu de România și de Românii care nu au norocul unei alte țări dela care să-și recunoască obârșia, și în care să se mute, cu drepturi egale celor născuți acolo.

În gazeta "Sieben-burgische Zeitung", "Ziarul Ardealului", editat de Germanii originari din România, în Germania liberă, citim pe data de 21 Octombrie 1985, darea de seamă asupra unui congres internațional, la care au luat parte 100 de profesori universitari, ca să discute "Etnogeneza popoarelor din Europa de Sud-Est". Congresul a fost organizat de "societatea Sud-Est europeană", și-a avut loc la "Academia pentru studii politice" din Tutzinger, evident Germania Occidentală. Tema strictă a congresului era "Popoarele Europei de Sud-Est din secolul VI până în secolul VIII". Ce justifică această

temă, parcă înadins aleasă pentru a se manifesta speciala prietenie central-europeană față de Români, nu știm. În orice caz au luat parte profesori dela 9 Universități din Statele Sud-Estului, din Atena, Salonic, Janina, Sofia, Belgrad, Laibach, Budapesta, București, Cluj, și dela 12 Universități germane, inclusiv austriace, dela Berlin, Bochum, Bonn, Freiburg, Hamburg, Hanovra, Innsbruck, München, Münster, Tübingen, Saarbrücken, Viena.

Între profesorii din Sud-Est a fost și un Român care în prealabil alessese libertatea, V. Ilescu. Reproducem încheierea dărilor de seamă, în care prietenii noștri occidentali, îl pun la punct pe acesta: "Amintite sunt oricum și referatele românești, prof. Dr. D. Protase (...) și Prof. Dr. V. Ilescu, care a vorbit despre "Date etnice și filologice din România de Est, în jurul anului 600 după Christos". Aceste referate au avut o primire foarte critică, pentru că așa cum recunoștea un coleg grec, se forțază teoria continuității departe dincolo de datele reprezentabile științifice. Față de aceasta a reușit profesorul Dr. Gottfried Schramm, dela Universitatea din Freiburg (Germania de Vest) să arate în conferința lui bazată pe foarte minuțioase cercetări, că adevărata este teza formării Românilor după care aceasta a avut loc în realitate în munții Balcanici, așa cum arată toate indiciile, și deci nu în teritoriul României de azi, așa cum insistent pretind partizanii teoriei continuității daco-romane. Pentru că acolo ar fi ajuns România ca popor de păstori, prin anul 1000 după Christos. La întrebarea dacă Profesorul Schramm se revendică dela teoria lui Rösler, violent combătută de Români, acesta a afirmat cu decizie că el este partizanul teoriei lui Rösler". (S.Z. 21, X, 1985).

Se pare că buna înțelegere între Sași, Svabi și Românii din exil, care trăiesc în Germania, și au mare admirație pentru această țară și poporul ei, nu mai funcționează. Sașii și Svabii originari din România au luat decizia de a se muta în Germania. La drept vorbind, nimeni nu li poate obliga să ia partea Românilor, dar nici să refacă vechiul "unio trio nationum" în afara de Transilvania.

Dar nu mai puțin treaba noastră este să dăm o replică la aceste aberații, susținute pe urmele unei teorii al cărui autor nimeni nu știe ce-a fost. Românii nu mai au azi toată România, cum Ungurii nu au nici ei Ungaria, așa că Ungurii nu au cum să ne ia Transilvania nici cu o mie de Rösleri, după cum nici noi nu putem libera România prin forța adevărului care azi nu mai are curs în lume. Dar e vorba de altceva. E vorba de datoria Românilor liberi,

NICU, CHINA ȘI VALENTIN

În ultimul turneu prin China, Coreea, etc., Niculiță și-a luat la drum nevastă, proastă și pe fiul Valentin.

Alegerea lui Valentin e cu tâlc. Cei inițiați, din culisele familiei domnitoare, dau unele explicații plauzibile: Niculae e bolnav și binecuvântatul sfârșit ar fi putut avea loc printre nori (călărind pe 707), pe Zidul Chinezesc, ori sub înșepăturile acelor doctori chinezi.

Recrutarea lui Valentin ca tovarăș de drum s'a făcut la umbră și'n concubinaj între Nicu, Niculae și mămica tare 'n molecule.

Dacă Niculiță ar fi dat ortul popii când mânca orez cu "chop-stickul", în România s'ar fi încins, între Valentin și Nicu, o trântă fără arbitru.

Si-ar fi aruncat în față toate oalele de noapte din dormitorul familiei.

Frate, frate, dar moștenirea-i pe apucate!

Consiliul de mahala al elitei RSR-iste s'ar fi găsit în mare încurcătură. Nu s'ar fi putut decide pe ce umăr să așeze manta imperială devenită proprietatea familiei.

Având de ales între două rele și temându-se de nemulțumirea lui Gorbaciov față de situația economică falimentară ce există în țară, mulți l-ar fi preferat pe Valentin ca moștenitor.

El ar fi putut împăca și lupii din Moscova și capetele de varză din Scoronești.

Dintre toți Petreștii și Ceaușeștii, Valentin e mai modest. Are cel mai puțin număr de titluri, decorații și nu-i place să iasă ca păduchele pe fruntea tineretului. El, de asemenea, s'a opus tatălui său când acesta a vrut să-l divorțeze pe motiv că neamurile nurorii s'au refugiat în Apus. (Am scris la timp despre acest incident, N.R.)

În plus Valentin nu-i afemeiat, bătaș, bețiv ori cartofor, talente pe care Nicu le posedă în surplus de cantitate și despre care Moscova știe de mult.

Pricepând de ce-a fost dus cu zgarda la plimbare, relațiile fraternală cu "bădita", ce erau ținute la răcoare, au fost bagate la înșepător.

Doamna Academiciană, mamă, nevastă și multe altele...dându-și seama că orice scârmăneală familiară ar duce la abdicare, a hotărât să rămână acasă pentru a-și păzi odraslele să nu-și scoată ochii.

Când Niculiță a plecat recent la Sofia, Lenuta l-a condus doar până la aeroport.

Singura care și-a triplat fericirea este fiica Zoe! Ea bea un pahar închinat întru succesul și sănătatea fratelui Nicu, un alt pahar întru sănătatea și succesul fratelui Valentin, iar pentru sănătatea și succesul părinților, Zoia bea din sticlă.

Stroe MOLDOVANU

CRĂCIUNUL 1985 ȘI LIPSURILE DIN ȚARĂ

Urmare din pag. 1

asa în loc de pace și bucurie, lucruri care sunt de ne-separat de Praznicul Nașterii lui Iisus, Românul de acasă, pe lângă o teroare de tot felul, e copleșit de negrele mizerii ale lipsei de căldură, de apă caldă, de lumină și, pe deasupra a toate, de îngrijorarea pentru o bucată de pâine, care a devenit o problemă.

Zi-i comunism și nu te aștepta la nimic bun. Totuși multă lume nu se poate duimi de ce în Republica Socialistă România, e chiar așa de rău precum este. Problema e mai complexă, dar până una alta e cazul să căutăm răspunsul și în faptul, că în RSR există comisii județene de autoaprovizionare, care au ca sarcină principală preluarea produselor de județ, adică (notați bine) sustragerea lor de acolo pentru Fondul de Stat. Partidul, deci, în loc să dea, sustrage.

Mai nou, sustragerea este împinsă la maximum și de un decret de beneficii și penalizări. Personalului din organele de Stat, care depășește planul de export, i se acordă o primă de 20% din retribuția tarifară. Iar personalului care nu atinge planul de export, i se aplică o penalizare de 2% până la 30% din aceeași retribuție tarifară. E clar, deci. Cu cât contribuți mai mult la înfometarea poporului prin sustragerea hranei lui, ai parte de feliștii și de un premiu. Si cu cât nu-ți dai o satisfacătoare silință în această privință, ai parte de blam și de pedeapsă.

Cred că putem lua un asemenea sinistru lucru, cel puțin în parte, ca un bun răspuns la nedumerirea asupra lipsurilor catastrofale din țară precum și asupra faptului tragic, că poporul român trebuie să se hrănească doar cu ce nu este bun pentru "noua clasă" a partidului și consumatorii produselor românești de import. În alte cuvinte, ca produse de sub-calitate. Si, totuși, nedumerirea persistă: căci chiar și acestea, au devenit tot mai rare.

Din nefericire acesta este spectrul crudei realități în care frații de acasă sărbătoresc Crăciunul 1985. Din mijlocul a tot felul de mizerii care le împovărează viața până la disperare, ei vor căuta să se încălzească sufletește cu un Crăciun mai mult imaginativ, transpunându-se în amintirile ori poveștile despre alte Crăciunuri, care au fost pline de frumos.

Deși în special de o sărbătoare ca a Crăciunului, le simțim și auzim mai mult ca oricând durerea și suferința și strigătele mute de disperare și ajutor, dar păcate ne aflăm în momente în care suntem prea infimi și neputincioși, într-o neputincioasă lume liberă, ca să-i putem salva una-două, cum le-ar cădea bine. Rămânem însă încrezători într'un moment al salvării. Iar până atunci rămânem în chip frățesc uniți cu ei, în sufletele, gândurile și năzuințele comune, care sunt concentrate la zile mai bune, la zilele de dezrobire și libertate în care în România, sărbătorirea Crăciunului va fi din nou ceea ce astăzi nu poate fi.

Eugen BĂRSAN

O VESTE NOUĂ...

Urmare din pag. 1

sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire". (Lc. 2,14). În această noapte magii călătoresc după stea și păstorii aduc la ieslea pruncului Iisus, miei nevinovați; în această noapte firea noastră se înnoiește în mod tainic și adânc pentru că El trupul nostru l-a luat și pământul devine cer.

Veseliți-vă noroad!

O Bucurie nespusă inundă sufletele noastre, azi se pune începutul mântuirii noastre.

"Slavă Tie, Doamne, pentru această noapte!" (N. Crainic).

Deschide-te suflete al meu ca peștera sfântă și primește-L pe Hristos! Roua binecuvântării cade

peste tine de pe degetele pruncului Iisus.

Cutremurați-vă, puteri ale întunerului! Iată vine peste voi inocența intrupată, prunc nou ce toate le înnoiește, biruința dragostei divine și pacea pe care numai Dumnezeu ne-o poate da:

"Pace vouă, pacea mea dau vouă, nu precum dau lumea vă dau Eu pacea" (Ioan 14,27).

"... și pe pământ pace".

Dintr-o credință adâncă și nezdruncată de spaimă și persecuții strigăm lumii în această zi:

"Hristos se naște, măriți-L. Hristos din ceruri, întămpinați-L!" (Cântec liturgic de Crăciun).

Un popor imens și

întunecat ascuzându-și sufletul sub carapacea unei rezistențe tăcute, așteaptă vestea cea bună a înnoirii prin nașterea lui Hristos. Retras în peșterile tainice ale credinței subterane, neamul nostru, trăind în mizerie și spaimă, zdrobit de opresiunea ignoranței agresive își împodobește inima pentru a-L primi pe Cel Nou născut.

Acestui neam al nostru îi vestim cu inimă ușoară și picioare vesale:

"Din departări venim Să v'anunțăm voios, Cu steaua larg vestim Că s'a născut Hristos!"

Mamă, tată, Români, Primiți colindători?

Pr. Gh. CALCIU

nesupuși nici unei cenzuri, să lupte pentru apărarea adevărului cu privire la istoria și cultura românească, împotriva celor mai vitrege conjurări.

Desigur nu știm cine ar putea da în momentul de față replica necesară celui Profesor Schramm, se pare chiar foarte solicitat de unii Români, de acolo, și susținut foarte puternic de Svabii originari din

România. Dar cel puțin pentru moment se poate afirma o luare de poziție. Si anume să declarăm că România Mare nu i-a persecutat niciodată pe Svabi, că acum când nu mai există România Mare, profesorii germani care vor să se ocupe de România spre deosebire de acel fantomatic Rösler, să facă bine să învețe limba și istoria Românilor, să aprofundeze toate limbile din Sud-Estul

Europei, și să nu mai vină cu stupidități ca aceea că nu ar exista în România nici o urmă toponimică din antichitate. Iar specialiștii "slaviști" să nu se facă peste noapte "româniști". Eventual chiar "monitorii" culturali ai Românilor. Cu acoliții tocmiți la București. □

Alexie POENARU

A ÎNCEPUT SĂ ARDĂ ȚARA

— Mihail CEZIANU —

K.G.B., Chinezii și R.S.R.

Dacă aici în lumea liberă cel mai mic incident social sau accident petrecut într-o întreprindere este îndată anunțat și comentat pe larg toate mijloacele mass-media, nu același lucru se întâmplă în țările de după Cortina de Fier, mai ales în România ceașistă, unde mii de accidente sunt tănuite cu abilitate, comentarea lor fiind interzisă cu strâșnicie și, dacă se poate, urmele sunt șterse cât mai rapid cu putință. Securitatea și militia au misiuni și secții specializate în acest scop.

Cum se moare pe tăcute

Așa se face că nici până astăzi, după mai bine de zece ani, nu s'a putut afla cine l-a ucis, într'un pasaj subteran din incinta întreprinderii, pe Tomozei, directorul general al Uzinei 1 Mai din Ploiești, deși familia lui știa precis că a fost izbit cu ranga de un ofițer de securitate care i-a zdrobit capul, fiind simulat apoi un accident de automobil, din cauză că directorul ar fi divulgat niște secrete profesionale în Germania occidentală. O soartă similară a avut-o, în luna Noiembrie 1982, și tânărul inginer Octavian Diaconescu, dela întreprinderea "Turbo-mecanica" din București, specialist în motoare de avioane cu reacție, "accidentat" mortal de un camion în apropierea uzinei la care lucra, numai pentru simpla bănuială că, după niște călătorii în străinătate, ar fi vândut unele secrete unei firme japoneze. În simulacrul de procese, justiția - recte, securitatea - a decis cu răceală că...morții sunt vinovați, iar familiilor nu li s'au transmis nici măcar niște condoleanțe formale.

Dăscălescu "dăscălește"

Căți dintre Români știu oare în țară cum a murit ministrul metalurgiei, Stelian Teodorescu, un foarte competent specialist în ramură, care fusese și el înainte directorul general al Uzinei 1 Mai din Ploiești, promovată ca ministru tocmai datorită experienței îndelungate și calităților sale de excelent organizator? Puțini conducători se bucurau de dragostea și respectul muncitorilor ca Teodorescu. Dar pentru că, la fel ca în toate ministerele, nici treburile Ministerului Metalurgiei nu mergeau pe roate, din vina marelui Führer care cerea economisiri absurde de materii prime și de energie în această principala ramură de resort, dl. ministru Teodorescu s'a trezit chemat într-o dimineață când se simțea rău și când tocmai se pregătea să plece la spital. Trebuia să vină de urgență la cabinetul primului ministru C-tin Dăscălescu. Era în ziua de 8 Februarie 1985, iar premierul se afla într-o stare de nervi de nedescris fiindcă, nu cu multe ore înainte, el însuși fusese muștrul de Marele Stăpân, care se știe că, atunci când se află în crize, se înfurie cumplit, injură ca un birjar pe miniștrii și pe ceceștii săi, aruncând în ei ca în niște slugi cu stilourile și călimările de pe birou, după narăvurile vechilor feudali, ordonându-le, în repetate rânduri, să nu-l mai enerveze zi de zi, întrucât - cum îi declarase acest "Big Brother" fostului ministru al sănătății, Proca, - trebuie să mă respectați, pentru că un om ca mine se naște doar o dată la 500 de ani!...Manierele paranoice de acest soi, pe care le avea și Hitler în ultima perioadă a vieții sale, au făcut școală, așa că ele au devenit, de câțiva ani încoace, un stil obișnuit de lucru și pentru acoliții din imediata apropiere a șefului. Ei știu că prin amenințări și intimidări brutale te poți impune și menține mai mult timp în funcțiile de bază. Din păcate, același procedeu l-a folosit, fără discernământ și dl. Dăscălescu față de ministrul metalurgiei pe care, deși l-a văzut că abia se mai ținea pe picioare de bolnav, l-a beștelit o oră întreagă, strigându-i că-l va înlocui, că este incompetent - "dăscălindu-l", cum s'ar spune, cu multe amenințări și epite grosolane (după cum el însuși pășise în câteva rânduri din partea împăratului neincoronat.) În timpul acesta, ministrul Teodorescu a căzut într'un fotoliu și a făcut un infarct incurabil, decedând după câteva minute în mașina ministerului ce-l ducea în grabă spre spitalul Elias.

Într'adevăr, este foarte greu să fii ministru în RSR, unde nu există decât o singură inițiativă personală! Dar ca să continuăm cele începute, oare câți dintre Români - în afară de vestea mari greve de pe Valea Jiului de acum cinci ani-știu despre repetatele explozii dela Uzinele de armament dela Ploieni și dela Mija, din jud. Prahova, evidente opere de sabotaj ale muncitorilor patrioți, unde aceștia au provocat pagube materiale considerabile în depozitele subterane, din ferice, nu și victime omenesti? Dar despre explozia uriașă dela Uzina de armament dela Zărnești-Brașov, petrecută înainte de sosirea delegației de partid chineze, câți știu? Acolo un depozit întreg și o secție de asamblare au fost literalmente șterse de pe suprafața pământului, pare-se de aceeași echipă de spioni sovietici care au incendiat și marea sală a noului Teatru Național din București unde trebuia să aibă loc a doua zi mingul de prietenie româno-chinez...Din păcate, la Zărnești au fost numeroase victime, dacă socotim cât de mulți oameni puteau fi văzuți purtând dolii în zilele imediat următoare exploziei.

Nu cu mult timp în urmă, Nicu Ceaușescu, beizadeaua Stăpânului dela Scornicești, alerga ca turbat spre Vălenii de Munte, cercetând personal cum merg lucrurile dela marea depozit subteran de benzină și motorină, rezervat armatei, (dela Făget-Prahova) și dela Uzina subterană din apropiere, de sub dealul Bughea de lângă Vălenii, unde se vor fabrica muniții și rachete, și unde lucrările acestei întreprinderi, numită "Valea Teleajenului", stăgneră câteva luni pentru că trei ingineri de bază au dispărut fără urme, nu se știe unde, în Vest ori în Est...

Au strigat "vrem pâine!"

Sau cine știe despre marea grevă și demonstrație muncitorească din orașul Boldești-Scăieni, județul Prahova, tot atât de furtunoasă ca și aceea din Valea Jiului? Într'adevăr, în ziua de 14 Noiembrie 1982, la ora 7,15 dimineață, peste 500 de muncitori dela I.F.L.G.S. (Întreprinderea de Foraj și Lucrări Geologice Speciale București, secția Scăieni), pentru că nu au primit rația de pâine din acea zi (amăritele chifle negre cât pumnul și tari ca piatră), au lăsat lucrul baltă și au pornit cu toții spre primărie, strigând

într'un cor urias: "Vrem pâine! Vrem pâine!" Pe parcurs, cum era de așteptat, s'au mai adăugat și alte sute de muncitori dela Schela Petroliferă Boldești, dela Baza Tubulară Boldești dela "Arta metalului" și dela Întreprinderea de Geamuri Scăieni, precum și numeroși cetățeni aflați pe drum, bărbați, femei gospodine, până și numeroși copii cărora le plăceau acest spectacol inedit. În fața Primăriei se strânseseră peste 3000 de suflete care au demonstrat timp de peste două ore. Însuși primarul orașului de atunci, Silviu Ciungradu, care tocmai voia să fugă cu mașina, a fost prins de muncitori și forțat să strige alături de ei: "Vrem pâine!" ("Strigă mai tare, primarule, că doar ai mâncat bine azi!" - îi ziceau muncitorii. Dacă nu, îți răsturnăm mașina). La câteva luni după acest incident, primarul a fost schimbat, Securitatea și militia, sosite în grabă, nu au avut curajul să intervină, ceea ce dovedește că în fața muncitorilor uniți și îndărjați securitatea nu mai este atât de vitează pe cât vrea să pară.

Foametea e doar o "greșală"

Dela județ a fost trimis îndată secretarul cu propaganda, "tovarășul" Traian Ștefănescu, fostul ministru al tineretului, care, părăsind tonul imperativ și necioplit-revoluționar, ce-l folosea curent în ședințele de partid cu subordonații săi, de data aceasta, cu un glas milog și tremurător, căuta să domolească masa de revoltați, recurgând la limbajul patetic al politicienilor din comediile caragialești: Dragii mei copii, tovarășilor dragi, fraților!...Evident, la mijloc este vorba de o neînțelegere, de o greșală. Da, recunoaștem, s'a greșit la nivelul conducerii de aici. Dar noi n'am știut, oameni buni, că se întâmplă așa neglijențe pe la dumneavoastră. Dacă aveți puțin răbdare și mă ascultați, totul se va rezolva într-o clipă, băieții mei dragi. Vom avea toată grija pentru aprovizionarea populației și în primul rând a muncitorilor! - Vino, mă urăule, să vezi că magazinele sunt toate goale, căci voi aveți de toate și vă doare'n ... de noi care n'avam nimic, burjuia ticăloși ce sunteți!!" îi răspunse un glas curajos, ce răzbătu prin valul de huiiduieli. Știu, știu, acum vă cred, dar partidul tocmai de aceea m'a trimis pe mine, ca să rezolvăm lucrurile pe loc, în fața dumneavoastră. Vă promit, băieții mei dragi, că totul se va schimba radical chiar acum! Si n'a terminat bine de isprăvit fraza că, ce e drept, îndată au și sosit în oraș camioane întregi cu frânzele albe și calde, iar muncitorii s'au repezit la ele și au început să cumpere pâinea cu sacii, reluându-și apoi lucrul, cu o întârziere de câteva ore. Oricum, nu se poate spune că Traian Ștefănescu a fost lipsit de tact și că nu i-a potolit cât de cât. Pentru acest lucru a fost felicitat până și de președintele republicii, deoarece a știut să stingă un incendiu care putea lua proporții cu mult mai mari. Incidentul a pus însă în evidență și slăbiciunea clasei muncitoare exploatare dela noi care nu are o conștiință și o conducere organizată gen Solidaritate din Polonia. Drept urmare, a doua zi situația s'a schimbat brusc, revenind la "normal", căci securitatea căuta cu disperare pe așa zișii agitatori. Totuși o umbră de solidaritate a existat în rândurile acelor muncitori, deoarece nu s'au găsit capii care au inițiat demonstrația - totul a părut ceva spontan - așa că poliția secretă nu a putut aresta pe nimeni, iar mișcarea a fost categorisită ca un protest economic și nu unul antipartinic. Oricum, ea poate sta cu cinstă alături de protestele minerilor din Valea Jiului, chiar dacă nu a avut aceleași proporții și va rămâne, în istoria mișcărilor muncitorești anticomuniste din România, în primul rând ca o nemulțumire împotriva guvernării comuniste, deci a fost o demonstrație politică.

Marile explozii dela Ploiești

În luna Februarie 1985, a avut loc, în fața Palatului administrativ și a Comitetului județean de partid din Ploiești supranumită și "casa Alba" o altă demonstrație de protest a miilor de muncitori dela Trulul de Construcții Industriale (T.C.I.) Ploiești, din cauză că

muncitorii nu primiseră salariile cuvenite pe luna respectivă, spunându-li-se că bugetul statului nu mai are cu ce să-i plătească decât poate peste vreo două săptămâni. Trebuie arătat că și aici li s'au raliat alte sute de cetățeni aflați prin centrul municipiului, încât iarăși au apărut ca din pământ milițieni și securiști care au încercat zadarnic să-i disperseze. Conflictul nu s'a potolit până când primul secretar al Comitetului județean de partid, Virgil Cazacu, a ieșit în balcon promițând că în mai puțin de trei zile toți vor primi salariile cuvenite.

Iată, deci, niște lucruri, numai în aparență mărunte, despre care Români și străinii știu foarte puțin sau deloc. Asemenea evenimente se petrec aproape lunar în țară, dar sunt foarte greu de aflat. Din această cauză opiniile politologilor străini care afirmă că România ar răbda ca niște vite mute jugul ceașist nu pot fi nicidecum acceptate. Adevărul este că știrile care nu convin regimului dictatorial din România sunt împiedicate prin toate mijloacele să se răspândească.

Nu însă la fel s'a putut spune și despre marile explozii dela "Refinăria Teleajen" din Ploiești (fosta "Româno-Americana") care pur și simplu au zguduit orașul din temelii, până la mari depărtați.

Prima explozie a avut loc în noaptea de 6 spre 7 Decembrie, la ora 2.05, când secția de "Piriliză" a sărit în întregime în aer, după ce cu câteva zile înainte "savanta de renume mondial" o vizitase și ceruse să se mărească presiunea instalațiilor pentru a se produce derivatele într-o cantitate mai mare. Bubuitura a fost atât de puternică (incomparabil mai puternică decât cea dela Pitești) încât casele din jurul rafinării s'au dărâmat, cele mai solide au crăpat, dar mai cu seamă au murit arși peste 150 de muncitori, precum și toți pompierii militari din apropierea instalației. Ploieștenii, îndeosebi cei din Estul municipiului, unde undă de șoc a fost mai puternică, precum și locuitorii din așezările de pe Valea Teleajenului, au sărit atunci buimăciți din paturile lor, speriați de trăsnetul bubuiturii care le spărsese geamurile, le deschisese ușile și le clătinașe lustrele din tavane, gândindu-se cu toții fie la vreun atac atomic prin surprindere, fie la vreun cutremur de pământ similar celui din 4 Martie 1977. Unda de șoc a provocat pagube până la Vălenii de Munte.

Afară era o scenă de apocalips: cerul palpaia roșu spre răsărit, unde flăcări uriașe împungeau norii însângerați spre care se ridicau valuri negre de fum ce acopereau încet, încet tot orașul; ambulanțele urlau sinistru, oamenii alergau înnebuniți de spaimă pe toate străzile, iar copiii tipau speriați. Vizibil, aveam de a face cu încă un rezultat al stralucitei gândiri ceașiste. Spitalele erau pline de răniți, morgile deveniseră neîncălzite, dar oficialitățile au anunțat doar...17 morți deși cadavrele au fost depozitate într'un cort militar din spatele spitalului județean Ploiești. Pe la patru dimineață a coborât din cer și elicopterul prezidențial din care au pășit pe pământul părjolit cei doi mari academicieni de renume mondial.

Ceaușescu caută țapi...!

Ei veneau direct dela o recepție din Sinaia și s'au arătat vădit intimidați de dezastrul din fața lor. După câteva minute șeful și-a mai revenit și amândoi au început să amenințe cu pumnii în dreapta și'n stânga strigând spre cei care-i însoțeau: "Ii vom pedepsi cu toată asprimea pe toți vinovații!" (Spunând aceasta, ar fi trebuit de bună seamă să înceapă cu inegalabila lui "savanta", dar s'a răzbunat în primul rând pe directorii rafinării care au primit ani gori de închisoare și confiscarea tuturor bunurilor materiale, deși numai cu o zi înainte ei au arătat clar că forțarea parametrilor instalației constituie o greșală gravă și un mare pericol în același timp). Scene sfâșietoare s'au petrecut în noaptea aceea, și'n zilele imediat următoare, la porțile spitalelor ploieștene care erau luate cu asalt de rudele și prietenii victimelor. Nimeni nu

Continuare în pag. 5

PROCESUL RIRI HERESCU

— Constantin MACRI —

În 1976 a avut loc la Plenul Tribunalului Suprem București unul din acele procese care rămân în memoria justiției prin caracterul lor de semnificație gravă asupra oamenilor și împrejurărilor judecătii, ca și a consecințelor ei, mai ales.

Este vorba de procesul

avocatului Riri Herescu și a altor juriști trimiși în judecată pentru o pretinsă luare de mită. Spunem pretinsă, întrucât ne referim la avocatul Riri Herescu distins membru al Colegiului (Baroului) de avocați din București, dela vremea aceea.

Pentru cei care l-am

cunoscut și am asistat la ședințele de judecată din marea sală a Plenului Tribunalului Suprem, unde a pledat excepțional unul din cei mai talentați și mari avocați pe care i-a mai dat Baroul bucureștean după instaurarea puterii comuniste și anume avocatul Nicolae Ciobanu,

dezbatările acestui proces rămân de neuitat.

Cu drept cuvânt acest proces a intrat în analele justiției românești contemporane pentru conșiderențe și semnificații ce dorim să le subliniem mai jos.

Prima și cea mai importantă problemă pusă juriului de judecată, a fost aceea dacă avocatul în orânduirile socialiste pro-sovietice are o deplină independență profesională sau este un funcționar de stat supus docil dispozițiilor puterii de stat?

Potrivit Decretului 181 / 1950 de organizarea profesiei de avocat în R.P.R. și Decretului 158 / 1958 care îl completează și modifică se arată clar că avocatul nu este salariat.

Cum știut este că potrivit art.254 al codului penal din 1969, în vigoare la vremea aceea, subiect al infracțiunii de luare de mită nu poate fi decât funcționarul de Stat (sau alți salariați) era evident că arestarea, de altfel abuzivă, și trimiterea în judecată a avocatului Riri Herescu pentru săvârșirea acestei infracțiuni era ilegală. În cazul cel mai grav, dacă faptele s'ar fi adevărat - într-o probațiune judiciară incontestabilă - avocatul în discuție era subiectul de a fi judecat pentru o abatere disciplinară.

Pentru considerentele de mai sus, prima instanță de judecată a achitat pe avocatul pretins infractor. S'a motivat hotărârea că neputând fi subiect al infracțiunii de luare de mită, lipsind una din condițiile esențiale ale incriminării și anume calitatea de "salarat", nu s'a săvârșit infracțiunea în cauză.

În recursul obșnuit, declarat de Procuratură, spre cinstea lui Tribunalul Suprem în completul de trei judecători, a respins recursul Procuraturii și a menținut soluția Instanței de fond, reconfirmând statuarea juridică, că avocatul nu este salariat.

Facem precizarea că aceste rânduri având caracterul unor sublinieri de principiu, nu discutăm aici, celelalte amănunte ale procesului și nu ne referim la ceilalți cointerpuși, fiind fără relevanță pentru ce vrem să semnalăm aici.

Împotriva acestei Decizii, Procurorul General de atunci a declarat recurs extraordinar, socotind că în mod greșit ambele instanțe l-au socotit pe avocatul Riri Herescu, inculpat în cauză, ca nefiind susceptibil prin calitatea sa de avocat de a fi subiect al infracțiunii de luare de mită, deoarece avocatul deși nu are statut de salariat public (nu are contract de muncă, nu primește o retribuție tarifară, nu este înscris într-un sindicat, nu are dreptul la pensie de stat, etc.) poate fi asimilat potrivit art. 145 cod penal în mențiunea ce se face în acest articol, din partea generală a codului, în categoria "și alți salariați". Aceasta era esența motivării recursului extraordinar.

Aici se desprind cele trei grave semnificații politice, ideologice și juridice, la care vrem să ne oprim.

Evident Procuratura Generală a fost dirijată de "Secția Justiție" din C.C.-P.C.R. Acolo "sus" erau câțiva nechemati, plini de spirit stalinist. În această concepție și în acest "spirit", nu poate fi vorba ca un cetățean din orânduirile comuniste răsăritene să se manifeste profesional liber de orice "disciplină de partid". Era o teză pe care activiștii semidocti dela C.C.-P.C.R. nu puteau s'o admită.

Există cineva liber cu adevărat, în țara asta? Părea a fi argumentul peremptoriu al activistului de partid. Ce facem cu "rolul conducător al Partidului"? "Nu are el (adică noi, activiștii lui) monopolul înțelepciunii în toate problemele și aspectele vieții sociale și de Stat? Așa s'a raționat și astfel a invins, după cum vom arăta mai jos, cel mai pur spirit stalinist la nivelul C.C.-P.C.R. Acesta-i primul aspect.

Al doilea aspect e că se cerea o incriminare prin analogie, ca în cele mai tragice timpuri ale lui Dej și Teohari Georgescu (1948 -1951) - vezi celebrul art. 209 cod penal vechi pe baza căruia s'au dat sute de ani de închisoare.

Deși Tov. N. Ceaușescu denunțase și în 1965 și 1967 gravele încălcări de lege, în 1976 sub imperiul unor mafești și mai ales incompetențe influențe se reinstaurează, ceea ce este unanim condamnat de știința penală mondială a lumii civilizate, incriminarea și condamnarea prin analogie.

Si în sfârșit, al treilea aspect, este, în acest proces cel puțin, încălcarea vădită a legii tocmai de către organul suprem în stat, care are constituțional supravegherea legii și a justeii ei aplicări, anume Procuratura Generală. Legea suntem noi, par a spune cei din palatul C.C.-P.C.R.

Luându-și un aer grav și semi-mut și semidoct și uitându-se puțin zămbitor, activistul pare a-ți spune că "știe el ce știe" și că "de sus" a venit dispoziția, pentru că "acolo sus" se vede dialectic și departe...

Spre marea stupeoare a activiștilor, Micul Plen al Tribunalului Suprem în complet format din șapte judecători, judecători adevărați, având respectul legii și al conștiinței lor de oameni și de juriști, a respins recursul extraordinar al Procurorului General (de altfel un afor în materie juridică) reconfirmând teza că avocatul nu poate fi considerat din punct de vedere legal "salarat".

A fost o manifestare reconfirmată de demnități și rațiune - care nu cedează amenințărilor, arbitrarului și forței.

Cu o tenacitate demnă de o cauză mai bună, Procurorul General declară al doilea recurs extraordinar, care conform procedurii a fost soluționat de instanța ce mai înalță și

anume Plenul Tribunalului Suprem (toate secțiile, penală, civilă, militară, reunite).

Din punct de vedere profesional a fost un regal al gândirii și logicii în care a strălucit, așa cum am mai arătat, avocatul Nicolae Ciobanu.

Înutil. Totul a fost inutil și un vânt de îngheț și întunecimi străbatea sălile Tribunalului.

Peste voința partidului nu s'a putut trece.

Cu majoritate de voturi, acest al doilea recurs extraordinar a fost admis, statuându-se bizaria terminologică, logică, juridică, că avocatul intră în categoria "alți salariați" prevăzută de art. 145 cod penal și deci e susceptibil de a fi trimis în judecată penală pentru luare de mită (infracțiune gravă, 5-7 ani închisoare).

Ca principiu, decizia a avut și are o semnificație enormă. După cât cunoaștem, numai Resere a desființat total orice autonomie profesională pentru avocat. U.R.S.S.-ul și celelalte țări satelite au pentru avocat un statut de libertate și autonomie profesională de relativă independență.

Nu mai în Resere avocatura a condusă direct de Direcția instanțelor civile, notariilor și...avocaturii din Ministerul Justiției. Adică în fond un aparat birocratic format din rebuturile profesionale din aceste activități dar deveniți monștri de partid. Ce este mai incapabil profesional și ratează în specialitatea aleasă, se face membru de partid și astfel se salvează, fiindcă partidul îl face "consilier", "inspector", "șef de serviciu" etc., etc. De aceea treburile merg cum merg în toate secțiile.

Cu decizia dată în procesul avocatului Riri Herescu, s'a vădit gradul de stalinizare, de arbitrar și de iraționalitate al conducerii justiției în resere.

Cu desființarea Uniunii Generale a Colegiului de Avocați din R.S.R. și trecerea conducerii profesiei sub conducerea unui director din Ministerul Justiției, haosul a fost dezlănțuit. Treptat, treptat s'a realizat cea mai teribilă aservire a profesiei de avocat din tot lagărul răsăriten.

Avocatura a devenit cloaca în care Ministerul Justiției, deplin suveran, varsă tot ce se dovedește imoral sau incapabil în magistratură, în procuratură, în notariate, etc.

Un val de corupție și trafic de influență nemăintâlnit, băntuie azi pretoriile de judecată din Resere.

Totul este posibil. Principalul este să ai pe cineva la sectorul de Partid sau la Municipiu. Dacă ai și mai sus, atunci te judeci în complet special, într-o sală (biro) specială și după o lege făcută ad-hoc.

Si toate acestea pentru că avocatul și-a pierdut sacra independență profesională, mândria și demnitatea nobilei misiuni.

A ÎNCEPUT SĂ ARDĂ ȚARA

Urmare din pag.4

avea dreptul la nici o informație, personalul medical al spitalelor primind indicații severe în acest scop, iar securiștii, care mișunau prin toate saloanele, au oprit pe salariații respectivi să ia contactul cu cei care așteptau ore întregi afară să afle dacă cei dragi ajunși aici sunt în viață sau nu; dacă sunt răniți mai grav sau mai ușor. În cele din urmă puhoiul de oameni din fața porților au fost alungați cu brutalitate de milițieni, spunându-li-se să aștepte acasă rezultatul. Muncitorii care au avut norocul să scape cu viață s'au trezit anchetați zile întregi de securitate și puși să dea declarații după declarații explicând cum și de ce au scăpat! (Nu cumva ei știau că va urma o explozie și tocmai de aceea au avut timp să fugă?)

De ce ai scăpat cu viață?

Chestionările erau absurde și inebnuitoare. Din această cauză foarte mulți au vrut să renunțe la servicii încercând să demisioneze sau să se angajeze în altă parte, lucru care s'a dovedit imposibil, căci nici unul din acești cetezatori nu a mai fost primit la vreo altă întreprindere din țară datorită unor dispoziții prezidențiale venite ca ordin de uz intern cu caracter secret. Așa că toți care au vrut să părăsească definitiv "Rafinăria Teleajen" au fost mânați să se întoarcă de unde au plecat (adică la "Piroșima", cum ziceau ei) și ce e mai trist - unora dintre supraviețuitorii primei explozii le-a fost dat să moară într-o a doua explozie tot atât de cumplită, dacă nu chiar mai mare, cauzată, de data aceasta, de fisurarea unei conducte de propan care a înghețat datorită economiilor ce au eliminat un sistem automat de încălzire și avertizare. Aceasta s'a întâmplat în seara de 7 Ianuarie 1985, la orele 18,07, când pe o zi foarte geroasă, o conductă veche s'a spart de ger, iar vaporii grei de propan se țarau încet spre cuptoarele distilării. Explozia care a urmat a fost atât de puternică, încât laboratorul modern de vizavi, plin cu foarte multe fete tinere laborante, s'a prăbușit în flăcări, iar geamurile lui (toate în grosime de 6 mm) s'au transformat în schije ucigașe. Si de data aceasta mai toate geamurile din Ploiești, îndeosebi cele dela marile vitrine, și chiar unele geamuri din Vălenii de Munte, au fost sparte de suflul imens care a trântit pur și simplu la pământ pe oamenii aflați la mare distanță de catastrofă. Conform unor informații, explozii mai mici au mai avut loc, în preajma aceluiași zile, și la Combinatul petrochimic dela Năvodari, jud. Constanța, încât anchetatorii s'au gândit la posibilitatea unor sabotaje organizate din afară, bănuielele cele mai multe căzând în direcția Estului.

Apocalipsul evitat

O nenorocire incomparabil mai mare era să se întâmple, în luna Martie 1985 la Rafinăria Brazi-Ploiești, la secția de cauciuc sintetic, unde fluidul aprins înainta subteran, prin niște canale spre unul din cele peste 32 de containere sferice cu hidrogen lichid. (Noroc că a putut fi stins la timp de un inginer și un muncitor care s'au ales cu arsuri serioase. Se zice că dacă acestea ar exploda într-o reacție în lanț, tot jud. Prahova - și chiar o parte din București - vor fi rase de pe suprafața pământului, ca într-o explozie atomică. Specialiștii spun că siguranța rezervoarelor sferice este de 97%. Rămân, oricum, trei procente care vor constitui în permanență "sabia lui Damocles", marea spaimă a ploieștenilor,

cu atât mai mult cu cât și Rafinăria Teleajen are 19 containere cu hidrogen lichid, instalate foarte aproape de cupatoare. În general spațiul platformei dela Teleajen este prea îngheșuit, cu instalații prea dens amplasate, deși era loc destul spre valea râului cu același nume, rezervată spațiului agricol. În Occident asemenea construcții cu grad înalt de periclitare se fac departe de centrele populate și nimeni nu economisește terenul când e vorba de securitatea vieții omenești.

13 morți și jumătate

Victimele celei de a doua explozii au fost de asemenea ținute în mare secret, declarându-se oficial numai 13 morți, iar familiile dispărutilor nu au avut permisiunea să publice anunțuri la rubrica de decese din presa românească pentru a nu se putea evalua pierderile reale. Istoria cu spitalele luate cu asalt de rușele victimelor s'a repetat. Totuși, dela personalul medical al Spitalului județean Prahova din Ploiești s'a putut afla că, într-adevăr, 13 fete au murit pe loc, în laborator, dar 136 de persoane au decedat ulterior, în chinuri groaznice datorita arsurilor grave și rănilor provocate de cioburi și striviri. Alții au rămas mutilați pentru toată viața. Spitalul județean era atât de plin, încât o bună parte dintre victime au trebuit transportate urgent la spitalele din București, iar pentru a se putea golii spitalul ploieștean de mai vechii pacienți securitatea a recurs la o metodă pe cit de originală pe atât de stupidă. În ce consta aceasta? Medicul șef al secției de neurochirurgie prahovene, dr. Zaharia, a fost învățat să recurgă la...proba cu țuică! Fiecare pacient-bărbat din saloanele acestei secții a fost obligat să bea câte un pahăruț de țuică și pentru că nimeni nu a murit din această cauză, a doua zi toți au primit foi de externare pe care scria "ameliorat" și astfel au fost trimiși acasă. Chiar dacă au protestat. Printre ei s'au aflat și câțiva operai la cap cu două-trei zile înainte. Mai toți însă s'au întors într-o stare gravă, după câteva zile, dar au putut fi reprimiți pentru că majoritatea răniților dela explozie muriseră destul de repede, iar medicul șef s'a scuzat ulterior spunând că dispozițiile de externare silnică nu i-au aparținut.

Măsura care a indignat cel mai mult pe toți ploieștenii în seara celei de a doua explozii a fost hotărârea diabolică a securității de a bloca toată rețeaua telefonică a municipiului pentru a se pune capăt valului de apeluri disperate ale rudelor celor care lucrau în acel schimb de noapte la Rafinăria Teleajen, așa încât orice număr ar fi format atunci era mut, decuplat.

Din moment ce ambițioasa familie de "luminați academicieni", cu iosefe prahovici de împărați peste toți proletarii români, au ordonat să se termine cât mai urgent cu putință reconstruirea secției de piroliză, sub directă patronare a marii chimiste, folosindu-se pentru restaurarea ei, numai instalații indigene, la un cost cât mai redus (Vechea "Piroliză" avea subsansambluri străine, în majoritate sovietice), firește avem dreptul să ne întrebăm cu groază dacă Ceaușescu va ajunge într-adevăr să distrugă orasele nu numai cu mișcările greoaie ale bulldozerele orbe, ci ar putea pulveriza și o bună parte din țară, aruncându-o în aer într-o singură clipită, cu o singură scântie ieșită din mintea lui atât de luminoasă...

Mihail CEZIANU

IDEEA POLITICĂ LA ROMÂNI

—Horia STAMATU—

Discuția de mai jos se încadrează în discuția mai vastă a originalității Românilor, în cultură și istorie. În cultură s'a vorbit de multe ori despre această originalitate, dar specialiștii politici nu fac altceva decât să tot nege Românilor orice idee politică.

Dacă în țară se caută o distragere a oamenilor dela realitatea imediată prin exacerbară sovinișmului, în exil se trece concomitent la o stranie aroganță la o stranie față de istoria propriului lor popor, de care vorbesc cum ar vorbi niște străini care parcă ar fi auzit de ceva ce s'ar chema Români. Nici "marii străini" care ne disprețuiesc, nici "marii Români" care se disprețuiesc, nu au dreptate.

"România" este o țară care din începuturile ei nu s'a constituit pe bază de "moșteniri" formal-

contractuale, și de aceea amatorii de istorie comparând pe Români cu alții arată că nu știu ce-a fost cu Români. Dar pentru că e vorba de "istorie" să lăsăm pe istoric să vorbească:

"Pe la 1300, țara cea nouă se formează după o concepție originală, avându-și rădăcinile numai în tradiția populară. E un caz de cristalizare politică spontană. Domnia e "a toată Tara Românească", și pentru întâia oară apare, în Răsărit, astfel o concepție națională echivalentă cu concepția teritorială, bază modernă pentru statele Apusului Europei. Si voievodul, marele-voievod are calitatea de domn, de DOMINUS, de autocrat, luată nu dela Tătari-fără a tăgădui cu totul o influență din această parte-nici dela Suveranii slavi din Balcani, -regalitatea sârbească având chiar alt caracter decât al autocratiei, ci din neîntrerupta transmisiune, pe

cale populară, a ideii politice ROMANE. Tot astfel național și teritorial compactă va apărea peste treizeci de ani "Tara Românească" a Moldovei. Astfel, față de state care au trăit și au murit în evul mediu, lăsând o tradiție medievală ca glorie și nenorocire pentru urmași, Români răsar cu ideea statului modern în pragul epocii moderne". Aceste lucruri le-a citit Nicolae Iorga, într-o ședință plenară a fostei Academii Române, în Octombrie 1915.

Rareori s'a spus ceva așa de profund privitor la istoria Românilor. Forța profetică a acestor spuse la un an după izbucnirea primului război mondial, s'a dovedit cu Integritatea României, pe bază de drept național nu de moștenire contractuală, dela unii sau alții.

În aceeași comunicare Iorga arată cum la sfârșitul secolului X, politica Sfântului Seaua a dus la niște "regalități noi de creație apostolică". Între aceste "regalități apostolice" a fost și a Ungariei, care pe această bază pur formală a dispus "legitim", de oamenii de origine din Transilvania, care erau Români, formați ca popor și creștini de cinci secole înainte de apariția

Ungurilor care se născuseră cu totul în alte părți, foarte departe de orice...latinătate. Ungurii au fost astfel repede transformați după creștinarea lor în masă, în "cruciati", cu "rege apostolic", împotriva "schismaticilor", cum erau considerați Români.

Nici feudal, nici monarhic în felul monarhiilor medievale, salice sau apostolice, statul românesc s'a născut din nevoia unor oameni de același neam și cu vechi trecut pe pământul lor de-a fi împreună, și la bine și la greu. Originile României sunt organice nu artificiale, substanțiale nu contractual formale. De aceea Români nu au fost implicați nici în războaiele religioase, nici în atâtea orori care au însângărat istoria splendidelor civilizații occidentale pe care nu trebuie nici să le învidiem, nici să le disprețuim, dar față de care în niciun caz să nu ne simțim ca niște "nevoiași" ai istoriei, cum din nefericire propun unii.

Continuitatea unei idei politice organice nu a fost împusă la origini de nicio forță ideologică. Aceasta e marea originalitate politică, din "origini", a poporului românesc, desvăluită de Iorga. Nebăgate în seamă de atâtea "mari Români", contribuția Românilor la

nașterea și consolidarea Europei creștine a fost considerabilă și cultural și politic.

Cultural, putem spune că Români au fost printre primii creștini de baștină ai Europei, adică păgânii care au adoptat creștinismul în mod natural, nu prin "creștinizări" în masă. Acești păgâni au fost în Spania, în Galia, în Italia, în Dacia, în Grecia, în Balcani înainte de Slavi și Bulgari. Proto-Români din Dacia sunt parte constitutivă a Europei creștine din începuturi. Români au fost activi la punerea bazelor Europei creștine, și la apărarea ei.

A doua mare contribuție a fost noua cultură creștină pe care-a creat-o Români în secolele XVI și XVIII, când ridică limba română la rangul de a patra limbă de cultură creștină, după greacă, latină și slavonă. Germana, din păcate a fost folosită ca limbă de separare nu de creația unei noi culturi creștine. Români au dat Europei în secolele amintite o nouă limbă literară de-o excepțională frumusețe prin armonie și nuanțare.

Între aceste două date, ale creștinismului românesc inițial și ajungerea la o nouă cultură creștină romană în Europa, spre sfârșitul Evului

Mediu, Români întră în istorie cu ideea europeană modernă, de stat național. Așa se nasc Principatele Românilor, așa se mențin cu cele mai mari greutate și sacrificii, până la începutul secolului XX, când s'a ajuns la reala Românie politică.

Dar cursul originalității românești a fost tăiat de o putere străină, la mijlocul secolului XX, și aruncată cu forța într-un regim de periferie a unei ideologii cu care omul, istoria, spiritul românesc afirmate timp de peste o mie de ani, nu au nimic de-a face.

Credem că numai înțelegerea propriei lor istorii poate da Românilor o speranță de viitor. Si istoricul ne dă această speranță de viitor, când ne arată că Români au tot dreptul să-și revendice suveranitatea în țara creată cu sângele, sudoarea și virtuțile lor, și pe care au apărut-o cu atâtea jertfe ultimele generații ale unei Români suverane, între 1916 și 1945. Aceste jertfe datorite simțirii românești, au mers armonice împreună cu știința românească.

Datoria noastră este să le recunoaștem, să continuăm și pasiunea și știința pentru și despre România, nu doar să fim "cei mai deștepti" într-o discuție sau alta.

ZĂPEZILE TALE

Cad fulgi de lumină Doamne din livezile Tale cu suflate; zvon de nemurire alunecă prin cugetul meu, (stea căzătoare) acum când conul inimii mele, în conul de umbră al serii încearcă să se acuiască. Trâmbițele Erihonului încă mai vibrează, prin sângele meu, (dezvelită cetate) Danseză departările în ritm Salomeic când lumea dorește frenetic să taie capul veacului acesta putred, pe care îl purtăm în spate ca pe o maladie ereditară. Dangătul serii se sparge de lună; mâna Ta Doamne, ne culege...ne-adună!

OVIDIU VASILESCU

ABOLIREA UNUI PROCEDEU NEOMENOS

—Miron BUTARIU—

Deși au trecut câteva săptămâni dela tragicul caz al marinarului ucrainian Miroslov Medvid, care a încercat să aleagă libertatea, fugind de pe vasul sovietic Ivan Koniev, ancorat într-un port de pe râul Mississippi, nu numai presa, ci și Congresul continuă să fie preocupat de neomenia, confuzia și poate interesul de stat; arătat de autoritățile americane, care au soluționat acest caz. Organele serviciului de emigrație au recunoscut că în acest caz "s'a săvârșit o gravă eroare", iar Guvernul și Casa Albă au "insistat că o politică clară și efectivă este aplicată în toate cazurile privitor la aceia care caută azil politic în această țară" (Los Angeles Times, 11.XI.85). Se pare că această politică clară a fost aplicată în cele două cazuri ale marinarilor români. Ei n'au mai fost confrunțați cu reprezentantul Ambasadei Române și faptul că ei "au fugit de pe un vapor românesc și au cerut oficiul de emigrare să li se acorde libertatea", au fost îndreptățite dovezi că aceasta este dorința lor, liber exprimată.

Procedura privitor la dreptul la azil politic în America a fost stabilită în anul 1970, printr-un ordin președintial dat de președintele Richard Nixon. Ordinul a fost determinat de atitudinea inumană a Comandamentului vasului american de grănicieri, care în loc să accepte defecțiunea marinarului Simas Kudirka, a permis unei echipe de marinari de pe vasul sovietic să ducă cu forța de pe vasul ameri-

can pe bietul om care a ales libertatea. Sub ochii Americanilor, echipa sovietică a înfășcat pe Kudirka, bătându-l și legându-l de mâini și picioare și apoi aruncându-l pe vasul sovietic. Comportarea aceasta sălbatică a scutit o indignare publică, care a determinat pe Președintele Nixon, să publice ordinul, prin care să se defecteze, să nu fie forțat să se întorcă; în același timp a prevăzut că "cererea de azil trebuie repetată în fața reprezentantului statului al cărui cetățean este cel ce defectează și că acest lucru trebuie făcut pe un teren neutru".

Dar din păcate, nici atunci și nici acum nu s'au scos în evidență repercursiunile pe care le are asupra celui ce defectează această defectare.

După codul penal sovietic și cel român, defectarea constituie crimă de trădare de patrie, pedepsită cu închisoare. Kudirka a fost condamnat la zece ani închisoare. Mai mult ca sigur că Medvid va suferi aceeași pedeapsă. Promisiunile de le-a făcut ambasadorul sovietic, că nu i se va întâmpla nimic sunt iluzorii, pentru că scopul pedepsei nu este pentru Medvid, ci mai ales pentru că s'oprească alții de a face la fel.

Din această cauză, presa americană și Congresul s'au arătat foarte îngrijorați. Chiar și Casa Albă a pornit o investigație pentru a afla realitatea. Deputatul Tom Lantos (Democrat, California), în cercetările pe care le-a pornit Comisia Camerei Reprezentanților, a citat pe

Simas Kudirka și pe alții, pentru a stabili împrejurările care au determinat luarea acestei hotărâri aparent arbitrare. O comisie prezidată de Senatorul Jesse Helms (Republican, N.C.) a pornit aceleași cercetări, încercând să asculte în fața ei chiar pe Miroslov Medvid și să oprească plecarea vaporului sovietic din America. Natural toate acestea au format obiectul presei și au pus în discuție, nu numai felul arbitrar al autorităților, dar în același timp și inutilitatea reafirmării cererii de defecțiune în fața unui reprezentant al statului în cauză. Reprezentanții serviciului de emigrație, scrie în editorialul său The Los Angeles Times, din 11 Noiembrie 1985, au recunoscut greșeala în judecata lor. Guvernul Reagan, în ciuda acestui fapt, insistă că politica practică în cazurile de exil politic este clară și efectivă.

Conștientul comentator politic și ziarist Charles Krauthammer califică procedura privitoare la "azil" absurdă, pentru că "sărirea unui om dela înălțimea de 40 picioare însăși, trebuia considerată cerere pentru azil". Dacă după "patru zile pe vapor" același om a revenit asupra acestei cereri, declarația sa "trebuia să fie cercetată după un timp de așteptare; un Medvid declara că vrea să stea în America și un altul că vrea să se întorcă acasă. De ce nu s'au așteptat câteva zile, pentru că se poate constata adevărul, "pentru că efectele brutalizării și ale drogurilor să dispară". De asemenea,

confruntarea lui cu reprezentantul Ambasadei Sovietice, n'are niciun rost, deoarece nimeni nu respinge țara sa de naștere; Medvid "...era un marinar, dar el nu era un nebul" (Los Angeles Times, 11.XI.85).

Comportarea funcționarilor departamentului de stat, a emigrației și a poliției, care în loc să încurajeze sau să arate bunăvoință și înțelegere umană față de năpustuiții care cer azil politic sau economic în America, arată indiferență, nepăsare și în tot cazul cel să-i determine să renunțe la acest azil; arată fără nici o îndoială nevoia imperioasă de clarificare a procedurii pe care autoritățile trebuie să o observe în cazurile de cereri de azil.

Ar fi de dorit deci ca procedura de acordare a azilului să fie simplificată, să fie clară și mai ales acei îndreptățiti cu aplicarea ei să se înscrie din principile de bază ale libertății și democrației pe care este clădită America. Graba de a rezolva cererea de azil, chiar mai înainte ca autoritatea să se convingă de dorința celui ce cere azil, lipsa de omenie față de un frate căzut în mare suferință, dar mai ales comportarea arbitrară de a se descotorosi de acesta fără să se ia în considerare că acesta este trimis la moarte, ar trebui să dispară. Căci, cum scrie Krauthammer: "Facem enorme eforturi să cumpărăm într-o strălucită culoare statuia Libertății. Ar fi bine să pregătim un mal bun venit aceluia care se încred în inscripția de pe soclul ei."

Poezia creștină

—Marin MIHALACHE—

Corola de frumos a poeziei este ca o floare răsărită într'un deșert de gânduri și o mare de lacrimi. Poezia rămâne încă un mister al lumii dar ni se revelează și ca o realitate. Inefabilitatea ei transcende înțelegerea comună și totuși prezența-i firească este un lucru de nădăduit.

Poezia este un act ideal de recreare a lumii interioare și de sacralizare a lumii și culturilor și în acest act de creare și receptare a poeziei adevărate, omul se sfințește și pe sine însuși.

Poetul este chemat să creeze "liber" însă revelația Sfântului Cuvântului lui Dumnezeu nu neagă "libertatea interioară" a poetului devenit prin convingere și un trăitor în duhul adevărului creștin. Dimpotrivă, pentru cei deveniți adevărați creștini și trecuți prin arșița torturilor și prin focul ispitelor, poezia Crucii și a suferinței s'a transformat într-o sursă de bucurie sufletească și libertate de creație fără de margini. Poezia creștină izvorâtă din fântâna de lacrimi a harului s'a dovedit a fi într'adevăr o operă a libertății interioare.

Poetul creștin nu dobândește prin suferința sa numai o libertate de circumstanță, ci și o victorie finală asupra vieții și artei sale, o înviere în duhul adevărului.

Pentru astfel de poezi dogmatica sfântă creștină s'a topit în arderea suferințelor, devenind deopotrivă trăire în Hristos și acatist de izbăvire.

Citind "Imnul la rugul aprins al Maicii Domnului" de Sandu Tudor, chiar și o inimă împietrită și un "Dumnezeu transcendent" n'ar putea rămâne neinduplecat de stăruitoarea rugă. Și deși în țesătura textului poetic apar principii de dogmă exprimate în forma lor pur teologică nimeni nu poate tăgădui nici frumusețea versului, nici sublimul unei arte poetice de cea mai autentică inspirație. Aici "ortodoxia" adevărului a fost ideal

asezată în mantia sfântă a frumosului poetic de natură liturgică fiindcă autorul era deopotrivă și un creștin de trăire mistică, dar și un poet de har.

Același este "misterul" și în cazul poetului isihast Vasile Voiculescu. El a învățat prin har și asceza suferințelor o limbă cerească a rugăciunii, o limbă a îngerilor plămădită dintr'un "grai de lut".

Nu este de mirare că atât pentru labirintul vieții sale cât și pentru opera-i poetică de factură "caetului negru" Crucea este o cheie ce deschide cerul. Cuvintele și cugetul poetic sunt fără putere de exprimare în afara acestei "Cărme către Domnul" (Crucea cheie), acestui "chip al infinitului răstănit în noi" (Crucea-înălțare).

Viziunile îngerești domină parte din poeziile religioase ale lui Voiculescu. Îngerii "săi" se lovesc de pereții sufletului devenind durere. Durerea devine iarăși înger și chiar "crăiasă și pildă îngerilor". În lipsa putinței de a-și comunica durerea către absolut, îngerii durerii devin vehicule ale rugăciunii și meditației poetice. Poetul își acceptă credința ca pe ceva dat, ca pe o combustie care îi alimentează trăirea și ține "cumpăna" între spirit și carne.

La Ioan Alexandru suferința creștină este transfigurată în bucurie cerească. Darul poetic are rolul de înger păzitor al înaltelor valori artistice plămădite cu sânge și duh, iubirea rămâne totuși suprema virtute a poetului creștin, virtute care unește în duh și străbate sfântul "triptic al adevărului, al frumosului și al binelui".

La Radu Gyr, Isus însuși intră în celula de închisoare a poetului spre a-i da putere să-și suporte propriile chinuri ale răstignirii. Calvarul lumesc se transformă însă și aici într-o poezie de puritatea și inspirația rugăciunii.

Prin faptul că poetului e dat să mănuiască misterele cuvintelor, prin frumosul din rostirea sa poetică ne putem și noi apropia cel

puțin axiologic și estetic de adevărul despre Împărăția Cuvântului.

Iar dacă lumea aceasta este ea însăși un exil față de Dumnezeu, apoi exilarea forțată a poezilor în interiorul conștiințelor lor sau în hrubele de întineric ale celulelor de închisoare este poate expresia cea mai clară a faptului că unora dintre noi ne este frică de lumina ce iradiază din Cuvântul adevărului. Dar iată că în umbra și claustrarea de iad și prin zidul gros al tăcerii s'a strecurat atât de clandestin spiritul celei mai profunde și curate roștiri poetice. Fără vreun program estetic imprumutat de prin saloanele modelor artistice la zi, poezia creată acolo a devenit ea însăși crez și prohod dinaintea Învierii, suferință și iertare, milă și iubire, rezistență morală și cântec de lebadă cerească.

Noroiul "subteranelor" materialismului apăsător peste membranele sufletești s'a dovedit până la urmă a fi o hrană ideală pentru nufirii albi ai poeziei. Sacrificiul a rămas însă jertfa vie a poezilor. Multe poezii au fost asadar scrise în sânge și cu lacrimi, pentru că prin sânge a răscușat lumea Hristos și din lacrimile suferinței și ascezei până la moarte se plămădește sămânța spirituală a lumii celei noi.

Cea mai bună parte a poeziei creștine de acest gen se dovedește a fi deopotrivă și sublimă roștire poetică și spovedanie de sfânt și rugăciune. Dogma Crucii devine trăire a crucificării, Evanghelia Cuvântului devine poezia nașterii în duh și adevăr. Transfigurarea interioară nu mai rămâne un mister conceptual ci devine o dorință viu stăruitoare, rezistență spirituală și metanie de isihast... Din loviturile nedrepte, faguri facă-se și vin/Din înfrângeri, scări și trepte/din căderi, urcuș alpin/Din otrava pusă'n cană,/Si din miresme ce nu pier/Si din fiecare rană,/Cadelniță spre cer...//Radu Gyr, "Metanie".

De acum nădejdea creștină și visul de mai bine

rămân rostul trăirii și al cugetării. Renunțarea la acestea este moarte, o moarte a spiritului fără de care însăși existența ar fi un non-sens. "Nu dor nici luptele pierdute, nici rănilor din piept nu dor,/cum dor acele brațe slute/ce să lupte nu mai vor//Infrânt nu ești atunci când sângeți,/nici ochii când în lacrimi ți-s/Adevăratele înfrângeri, sunt renunțările la vis...//Iată deci cum articolul credinței poate face o bună casă cu imaginația poetică de sofianică profunzime. Adevărul și frumosul nu se resping, ci dimpotrivă, unul îmbracă haina celuilalt, fără ca noi să putem lesne pricepe până unde se întinde domeniul adevărului și unde începe hotarul inefabilului poetic.

La Nichifor Crainic poezia este o încercare de spiritualizare a materiei, de luminare în întunericul unei existențe pândite de amenințarea forțelor obscure ale acestui veac.

În mijlocul luptei spirituale și nevăzute cu răul, sufletul său pustiit de ardori nefirești plutește "pe valuri de cânt îndurerate". Fără de teatralitate și "jar de credință" creștin în sine credința precum "mierea blondă'n faguri". El traduce misterul acestor viziuni într-o poezie nu numai general creștină, ci și ortodoxă: "Cum ard, par flori de flăcări, iar stăpînile, par/Ploase mâini ce naltă buchete spre altar./Le tremură vâpaia și falăie pe zid/Ca niște aripi care se nchid și se deschid/Ca niște aripi care cu zbuciume se zbat/Să deie zbor în larguri și-avânt înflăcărat/credinței absorbite cu farmec de mister/Pe ntrezărițe zăriști deschise către cer...// (Lumânările). Aspirația poetului către "țara de peste veac" se împletește cu "dragostea pentru omenire". Poezia acestei trăiri creștine se transpune la Crainic în poeme-rugăciune sau psalmodie iconografică.

Poetul crede fără de tăgadă în Cuvânt de care este însetat ca de lumina

TROPARUL TRANDAFIRULUI

Si îngerul veni în Nazaret.

Dar cum va fi?
a întrebat Fecioara.

Trimisul
a grăit de Duhul Sfânt,
Iar florile de spin și de coroană
în jurul serii adunate.

...Si trandafirul întreabă la rândul lui:
Au oare mi sunt eu?
Coroana nu e strânsă,
dar poate fi. E'n mine
pe gândul pădurei de măracine.

Ce milă-i se făcu Fecioarei
de trandafir!
Si-l sărută pe fruntea ca o boare.
De-atunci sărutul ei
în neam de spin ni-i floare.

CATAVASIE

casa miroase a pâine
și copiii dorm.

În brațe pruncul
întinde mănăstire spre ei,
dar Maica Domnului
îl ceartă blând:

De ce nu dormi
Primăvară dulce?

Dumitru ICHIM

transfigurării de pe muntele Tabor. Însă în creșterea "literară" sâmburele crezului creștin și poetic nu rămân închistate în formulă doctrinară, ci se topește în structura unică și viabilă din fructul mustos al poeziei. Este un fel de reacție osmotică în care sămânța celestă nu-și pierde identitatea esențială ci numai conturul se transformă într'un organism viu hrănit de lujeri de lumină ai harului. Astfel se produce și o sacralizare a materiei, o transfigurare eucharistică și o înduhovnicire a elementelor creației. De pildă, în "Cântecul potirului", unul dintre cele mai frumoase poeme dedicate vreedată jertfei eucharistice, Crainic are viziunea cosmică a dumnezeirii: vinul se transformă în "sângele Domnului", pâinea e ca "fața lui Dumnezeu", grăul înscăpat e ca "barba Domnului Hristos". Acest minunat poem este de altfel un strălucit exemplu al felului în care obiectivitatea religiozității creștine

ortodoxe, dogma sfântă, se îmbracă în ouăle luminoase ale poeziei care mai autentică decât Crainic este "matricea stilistică" a spiritualității creștine românești, cum ar fi spus Blaga.

Îngemănarea metafizicii și a dogmei religioase în crezul de viață și creație al poetului, stimulează atât duhul creator, dar și tinde să lege preocupările culturale de influența binefăcătoare a credinței drept măritoare.

Aceasta nu înseamnă desigur nici intrarea forțată a culturii sub "coviltirul de azur" al Bisericii, nici determinarea "apriorică" a unui stil sau formule de artă, ci pur și simplu o chemare și o încercare de regăsire a Spiritului Adevărului în matca trăirii și creației artistice libere, originale și atât de diverse în toate formele ei de exprimare poetică. □

Sărbători Fericite și la Mulți Ani!

MAICA ȘI PRUNCUL

In odaia scundă moare focu'n vatră,
Colo, pe firidă, pâlpâie opaiț.
Pe un drum de țară câini zadarnic latră...
Nici un sfânt la noapte n'o să stea pe laviți.

Singură cu pruncul, singură cu focul
Ce-și desface'n umbră coada de păun,
Maica se gândește, cumpănind norocul
Pruncului ce n'tinde mâna la ceaur.

Ochii Lui albaștri cum e inu'n floare
Maica îi sărută, mângâie bălai
Părul ca mătasea de porumb și-o doare
Sofletul deodată năr-țit de scări...

Lăcrimi șterg în gene brațele cămeșii:
A venit țigancă de i-a dat cu ghiocul!
Și pe drum de rouă au plecat lăgeș...
Dar lăgeș zămbește blând, amărind-și jocul.

Ion PILLAT

COLINDĂ

Doarme colo în poiată
pruncușor fără de tată.
Și măicuța mama lui
se tot plânge boului

c'a născut în Visleim,
n'are scutece de in,
n'are apă, n'are fașă
nici opaiț, nici nănașă.

Iosif cercul de pe cap
în cuier și l-a lăsat
și-a plecat unde-a plecat
ca să-l latre câinii'n sat.

Noaptea-i neagră, ceasu-i lung,
stă măicuța lângă prunc.
Să le ție de urât
inger 'nalt s'a coborît.

Și în noapte inadins
degetul și l-a aprins.
Arde ingerul Lui Dumnezeu
ca o lumânare de său.

Lucian BLAGA

NAȘTEREA DOMNULUI

CÂNTATĂ ÎN VERSURI DE POETII
NEAMULUI NOSTRU

—ANTOLOGIE—
ALCĂTUITĂ ȘI PREZENTATĂ DE

—Zahu PANĂ—

PACE

Luna-și picură argintul,
tremurându-l pe fereastră;
vede-atâta împăcare
străjuind căsuța noastră.

Lângă pat, zăbind stă mama,
adormindu-și copilășii,
cămășuța cu mătase
le-a cusut mâna nănașii.

Numai moșul povestește,
așezat pe fața vetrei -
dumiriți de-o pildă veche,
il ascultă doi cumetri.

D... ..ful latră,
s... ..og radă
și s'au... ..subt opincă,
scărțitul de zăpadă.

S'a curmat deodată povestea
și-i tăcere mută'n casă
osteniți dorm ochelarii
pe ceaslovul de pe masă.

Licărind o raz'atinge
geamul ușii dela tindă,
de trei glasuri legănată,
se'nfiripă o colindă...

De sub țol ridică fruntea
două fețe buclăie...
Blând zămbește din icoană
Cuviosul Niculaie...

Octavian GOGA

SE'NCHINĂ TROFIM PUSTNICUL FECIOAREI MARIA

Păcătuim, Fecioară Precurată,
Prin faptă, grai și gând. Păcătuim!
Că doar din leagăn până'n țintirim
E-un lung păcat viața noastră toată.

Prin pocăința binecuvântată,
Păcatul strămoșesc îl ispășim.
Aibi milă de nevrednicul Trofim
Și de ispita lui neîncetată.

Înalt spre Tine ruga mea sârmană,
O, Născătoare, fără de prihană:
De-i înflori din umbră, ca un crin,

Din limpedele-ți suflet - strop de rouă
Ce oglindește ntregul cer senin -
Ne picură în suflete și nouă.

AI. O. TEODOREANU

COLINDUL CIUBĂRARILOR

Alb, cer alb stă arc înalt de cer
Peste ciuntite creste apusene.
Munceii urcă'n pași ușori de jder
Zăpada spulberată'n steme bihorene.

Cu zvonul dus de pajuri până'n țară,
Pe-aici vuesc sudalme și dojeni.
Tot hăituind prin vizuini de fiară,
Vin ciubărari cu doinele'n poeni.

Crunți, taciturni, trec creștete de stei,
Și în colind de magi flămânzi adună.
În trăști mari, luceferi pentru ei
Și zodii noi în nou ciubăr de lună.

Din care fund de ev le desnozi cântul,
Doamne, și drumul fără de popas?
În cântarea Ta cu ei o noapte-am mas
Și-am pus la cale lumea și pământul.

Alexandru GREGORIAN

COLINDUL NINSORII

A suflat prin cer un vânt,
Răsturnând stupinele.
Azvârlite pe pământ,
Năpădesc albinele.

Prisăcarul Lui Hristos,
Prăpădindu-și cheile,
Mi se uită mănios
Cum i-a spart știubeile.

Negrii stupi rostogoliți
Tot văzduhu'ntunăcă,
Dar din stupii răscoliți
Roiuri albe lunecă;

Și căzând pe drum, prin sat,
Dumnezeu mai știe-le,
Pretutindeni s'au lăsat,
Cotropind câmpiile.

Stau tot timpul gerului,
Dar când vine binele,
Lin, de dorul cerului,
Se topească albinele.

V. VOICULESCU

TĂCERILE LUI LUCIAN BLAGA

—Mircea ELIADE—

Într'un poem, scrisese demult despre sine: Lucian Blaga e mut ca o lebădă... Într'adevăr. Imi amintesc după-amiezile și serile petrecute împreună, în vara anului 1937, la Berna. - ceasurile care mi se păreau nesfârșite, așa cum se scurgeau anevoie, parcă s'ar fi împotmolit în lungile, neverosimile lui tăceri. Uneori trebuia să insist, să repet o întrebare, să-i propun chiar unul din răspunsurile posibile - și începeam să aștept. Așteptam atârnat de buzele lui, privindu-l în ochi, zâmbind încurajator, până ce se hotăra. În cele din urmă, vorbea - rar, căutându-și fiecare cuvânt, oprindu-se după fiecare propoziție - oprindu-se uneori atât de mult încât credeai că încheiasc ce avea de spus. Mă învățasem să tac, clătînd din cap, așteptând să-și reia firul. Căteodată, îl relua doar ca să adauge o ultimă propoziție, concisă și clară. Înțelegeam atunci că era rândul meu să spun ceva. După o săptămână de asemenea convorbiri, mă simțeam frustrat și sleit. Și totuși, la despărțire, Doamna Blaga m'a luat deoparte și mi-a mulțumit. - De când îl cunosc pe Lucian, mi-a spus, nu l-am văzut niciodată mai în vervă și niciodată n'a vorbit mai mult...

Am publicat mai târziu, pe o pagină întreagă din Vremea, "Convorbiri cu Lucian Blaga", stăruind mai ales asupra observațiilor lui în legătură cu structura și destinul culturilor. Lucra atunci la ultimul volum din Trilogia Culturii și se pregătea să infrunte problema Istoriei. Dar când l-am revăzut, un an în urmă, la București, mi-a vorbit de un alt proiect: mi-a mărturisit că în șase, șapte ani se va apuca de un roman. Imi amintesc cum își vizualiza el desfășurarea operei: la 20 de ani, imi spunea, am fost înainte de toate poet; la 30 de ani am început să scriu teatru, iar pe la 40 m'am concentrat asupra sistemului filosofic. Dar la 50 de ani voi fi pregătit să scriu un roman.

Când a împlinit 50 de ani, nu mai era, de mult liber să publice. Dar fără îndoială că a continuat să scrie. Mă întreb dacă a mai avut timp, îndemnat, sau destulă putere ca să-și scrie romanul. Ar fi fost un roman unic, și nu numai pentru literatura românească. Ar fi fost romanul unui poet care ar fi adus în proza epică toate esențele eseului, filosofiei și teologiei.

Nu mă voi împăca niciodată cu destinul lui Lucian Blaga. Cu el gândirea românească a pierdut una din puținele șanse de a se manifesta, strălucit, pe planul filosofiei europene. Dar soarta s'a împotrivit și de data aceasta. Să facem puțin socoteala. Lucian Blaga a început să scrie și să publice foarte tânăr, în 1920, și în douăzeci și cinci de ani a publicat vreo treizeci de volume: poezie, dramă, eseu, filosofie. Foarte probabil, în cei 15-16 ani de tăcere, ar fi putut să scrie încă zece, cincisprezece volume. Ar fi fost operele lui de maturitate, și printre ele s'ar fi numărat desigur și acel Roman la care privea ca la o culme anevoie de atins.

Ceea ce ne apare acum și mai tragic, e faptul că Blaga a trăit vreo cincisprezece ani în străinătate: la Varșovia, la Viena, la Berna, ca atașat de presă, iar pentru câteva luni a fost Ministrul României la Lisabona. În toți acești ani n'a făcut nimic ca să fie tradus într-o limbă de mare circulație. El însuși, deși ar fi putut să-și redacteze anumite cărți de filosofie în limba germană, nu s'a hotărât niciodată să încerce și acest mod de a-și comunica gândirea. Iși spunea, poate, că într-o bună zi operele lui vor sfârși prin a fi traduse. Dar mai era ceva: pasiunea lui Blaga pentru gândirea filosofică românească încrederea pe care o avea în posibilitățile teoretice ale neamului românesc, detașarea crescândă față de problematica filosofiei occidentale. Imi amintesc ce-mi spunea prin 1938-39: că centrul filosofiei europene s'a strămutat acum în România; că numai la București și Cluj se găndește creator; că în restul Europei filosofilor sunt doar niște epigoni care se zbat zadarnic să-și ajungă din urmă înaintașii (Admitea o singură excepție: pe Heidegger).

Poate că era ceva adevărat în această viziune a lui Blaga. Dar el n'a prevăzut catastrofa din 1944-45, care avea să paralizze, încă odată, și pentru atâția

ani, creativitatea românească. Astfel că ocupația sovietică l-a ținut prizonier în țară, interzicându-i-se cărțile, neîngăduindu-i-se nici să tipărească altele noi, nici să-și traducă o parte din cele vechi și să le publice în străinătate. Alături de atâtea alte creații românești moderne, opera lui Blaga a rămas îngropată sub o lespede de mormânt. Fără îndoială, ea supraviețuiește în conștiința celor care se apropie sau au trecut azi de 40 de ani; dar opera lui filosofică nu are drept de circulație în țară, și ea a rămas inaccesibilă străinătății.

Toate aceste însușiri, creativitatea aceasta de tip și proporții goetheane, n'ar fi meritat să rămână înmormântate în țară. Cât de mult a surprins la început, și cât a fost ea elogiată pe urmă, "multilateralitatea" unui Gabriel Marcel sau Jean-Paul Sartre, care izbuteau să scrie, alături de filosofie, teatru și eseuri și, în cazul lui Sartre, nuvele și romane! Cu zece ani mai înainte, Lucian Blaga dovedise o mult mai vastă "multilateralitate" și, mai ales, mult mai mult talent literar. Dar, evident, asta n'o știe încă nimeni în Occident...

Si totuși, dacă n'o știe nimeni, a cui să fie vina? Mă întorc necontenit la această întrebare, obsedantă: de ce un "om universal" ca Lucian Blaga s'a limitat la un singur instrument de expresie, acel al limbii și culturii românești? De ce el, care avea pe deplin conștiința măreției Sistemului lui filosofic, care credea, chiar, că atunci când îl va completa, omenirea își va putea găsi în el nu numai Estetica, Metafizica, Filosofia culturii și a istoriei de care va avea nevoie, ci și o nouă Religie, care ar putea înlocui pe toate celelalte, vechi, printre care și creștinismul - de ce Lucian Blaga a hotărât să comunice această nouă "Revelație a Spiritului" exclusiv în limba română și pentru folosul celor câteva mii de cititori români?

Destinul acesta e cu atât mai tragic cu cât el ar fi putut fi evitat, măcar în parte. Cât timp a fost atașat de presă, Lucian Blaga ar fi putut face ceva pentru difuzarea operei lui filosofice în străinătate. (După câte știu, numai o singură carte, Orizont și stil, a fost tradusă în italiană, și ea a trezit un larg și real interes. În traducere germană n'au apărut decât puține fragmente, prin reviste). Este adevărat că Lucian Blaga avea mare încredere în posibilitățile de rezistență, și deci de supraviețuire, ale neamului și geniului românesc. Cuiva care l-a văzut acum vreo șase, șapte ani la Cluj, îi spunea că România a intrat într'un nou Ev Mediu, adică a fost încă odată redusă la tăcere și existență larvară, subpământeană - dar că Românii sunt deprinși să "saboteze Istoria", și că odată - și odată vom reveni iarăși la lumină.

Dar asta nu mă împacă cu destinul personal al gânditorului Lucian Blaga. Pentru că opera lui acum ar fi trebuit să fie tradusă și cunoscută, acum ar fi putut introduce în problematica filosofică anumite metode și deschide anumite orizonturi care, în douăzeci, treizeci de ani vor părea mai puțin interesante, pentru că își vor fi pierdut nouitatea și actualitatea. Oricare va fi soarta operei lui Blaga de acum înainte, șansa pe care o avea de a contribui la reinnoirea problematicii filosofiei europene în anii de înainte și imediat după al doilea război mondial, șansa aceasta a fost iremediabil pierdută.

Lucian Blaga făcea parte din acea tradiție culturală românească "universalistă" inaugurată de Cantemir și consacrată definitiv de Eminescu, Hașdeu și Iorga. În cazul lui Blaga, "universalismul" înseamnă și "om universal" (și așa îi plăcea lui să-și spună, în intimitate). Într-o epocă dominată de extrema specializare, când romancierul abia dacă îndrăznea să scrie nuvele și era privit cu suspiciune îndată ce publica versuri sau teatru, când elenistul nu se încumeta să învețe persana de teama să nu se "risipească", iar filosoful nu citea literatură pentru că "nu avea timp de pierdut cu fleacuri și prostii" - Lucian Blaga a încercat toate genurile literare și, în eseuurile și operele lui teoretice, s'a dovedit familiar cu aproape toate domeniile cunoașterii, dela Fizica teoretică și Teologie, la psihologia de

adâncime și morfologia culturii. Nu era un erudit (și asta explică atâtea inadvertențe în cărțile lui de filosofie culturii), dar avea acces la problemele esențiale ale tuturor disciplinelor. Cei care l-au cunoscut pe Lucian Blaga pot mărturisi că sub sfială, timiditatea, modestia lui, se ascundea conștiința totdeauna trează a geniului. Nu era orgoliu. Era certitudinea că prin el Spiritul își revelează structurile lui cele mai profunde, că după apariția Sistemului omenirea nu va mai putea fi aceeași. Mi-a mărturisit odată că el se consideră doar ca un "organ" prin care se dezvăluie și se articulează Sistemul. Nu era deci orgoliu în sensul crud al cuvântului. Era doar conștient de excepționala importanță a misiunii lui: prin el, Lucian Blaga, Spiritul se pregătea să intervină, de data aceasta radical, în Istorie, provocând o adevărată mutație în condiția omului.

Dar atunci, dacă el se considera "om universal", și dacă Sistemul lui filosofic era menit să modifice evoluția spirituală a umanității, de ce-și alesese, ca mijloc de expresie, o limbă care știa bine că e necunoscută filosofilor și oamenilor de cultură europeni? Nu voi afla niciodată răspunsul lui Blaga la această întrebare. Evident, un apologet al "categoriilor organice", pe care Blaga le considera specifice stilului de existență românesc și ortodox, nu se putea exprima decât în

limba lui natală. Dar, cum spuneam mai sus, asta nu explică indiferența lui Blaga față de difuzarea operei lui filosofice prin traduceri. Berdyayev de asemenea și-a scris toate cărțile în rusește, dar asta nu l-a împiedicat să suscite și să încurajeze traducerile.

Ce mi se pare greu de înțeles e contradicția între conștiința "universalității" operei lui și faptul că Lucian Blaga a hotărât să tacă această universalitate. Căci, în românește, opera filosofică a lui Blaga tace. Deși merită să schimbe soarta omului, filosofia lui Blaga e inaccesibilă "umanității". Față de toți cei care nu citesc românește, Lucian Blaga continuă să tacă, cu toate cele zece, unsprezece volume de filosofie pe care le-a publicat.

Mă întreb dacă și această nouă tăcere a lui Blaga nu face parte din firea lui și din destinul neamului românesc. Imi amintesc tăcerile dela Berna, revăd zâmbetul lui misterios când imi mărturisea că a început să vorbească la vârsta de patru ani, că mult timp părinții lui au crezut că e mut. Mă întreb dacă nu cumva tăcerile acestea nefirești nu corespundeau, într'un anumit fel, tăcerii neamului românesc pe când "sabota Istoria", dacă ele nu anticipau tăcerea țării de astăzi... □

Paris, Oct. 1961

Printul romanței

—Mia BRAIA-BLAGA—

Aud cu plăcere ventîlîndu-se vârsta lui Nelu Mănzatu. "Printul Romanței", așa cum l-am calificat noi, vechii cântăreți din epoca de aur a muzicii ușoare românești.

Lui și-a dăruit nemurirea succesului și nouă onoarea de a-l fi cântat. Maica Natură l-a înzestrat cu frumusețe, talent, excesivă politețe și curaj.

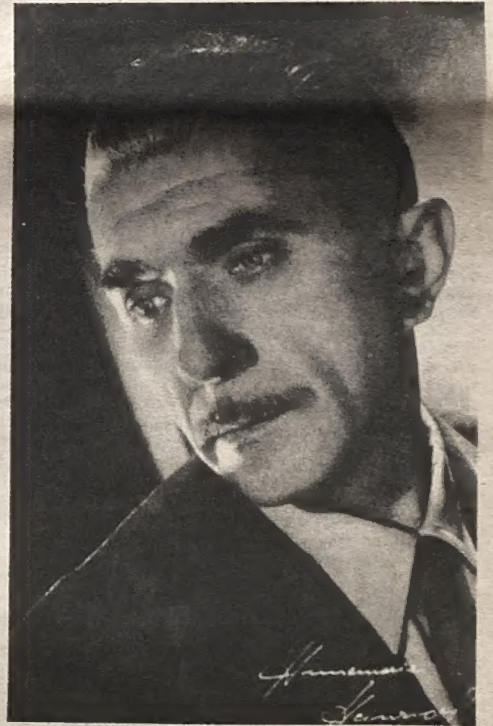
Cât mi-aș fi dorit, atunci, la vârsta prostioarelor, să fiu "cea cu ochii verzi!" dar rîndeau vieții trage peste anii tăi și e bine să-ți uiei ca număr.

Printul, El, Nelu, nu trăiește ani, ierni, toamne, ci 80 de primăveri.

Dela "Femeia, eterna poveste", "De dragul tău", "Nu ne-am iubit" și atâtea altele culminând cu "Vântul de seară" ce s'a abătut ca o adiere peste România, Nelu, Printul, a tot scris ca să uite, cred, de o gamă neorchestrată de mitocăni, să uite de dor, dar mai puternic ca oricând, fiindcă vârsta are în compensație o mare experiență care să-l scoată din orice încurcătură.

Așa cel puțin mi s'a părut că este, când l-am întâlnit nu de mult la Milano.

Ce bine că n'a cunoscut eșecuri, refuzuri, amănări și fără să știe nimeni își consumă migdalele amare, cu furie, să nu știe nimeni că-și recunoaște vina de a fi crezut în ingerul din om. Târziu, imbecilii își vor da seama ce pagubă este lipsa lui Nello Manzatti din palmaresul muzicii ușoare românești, degradată de graba schizofrenicului Păunescu de a impune folk-popp și alte avortane așa zise muzicale, atentând cu nerușinare la timpanele ascultătorilor.

Nello MANZATTI

Unde sunteți voi, Fer-nicilor, Andreieștilor, Mănzăților, cei care făcuserăți din muzica ușoară românească, putere și forță în Sud-Estul Europei?

Eu, cântăreața Mia Braia, care am pus o piatră grea la interpretarea acestor cântece, ale acestor nemuritori barzi în frunte cu Nelu, le sărut mâna cu respect și le cer iertare pentru nemerniciile îndurate dela cei ce nu și-au cunoscut valorile. Mă gândesc la voi ca la Dum-

nezeul cel cald și iar imi voi încălzi iluziile și speranțele sub plăpumă. Revenind la Nelu, mă gândesc dacă opera lui ar fi fost tot așa de absolută fără Radu, Radu Gyr, colaboratorul lui ca poet? și-mi răspund: Colaborare ca nimeni alta, desăvârșită, magnifică!

Iubite Nelu, îți păstrez dedicațiile și autografele ca sfinte icoane, și-ți urez acum, în prag de 80 de primăveri, încă o "frumoasă cu ochi verzi", sărutându-ți mâna cu respect. □

COLINDUL UNUI D.P.

Codrin ARIANOPOL

Salzburg 1946 - ajunul Crăciunului...

E seara târziu și străzile din centrul orașului sunt aproape pustii.

Pe ici, pe colo, câte un cetățean grăbit merge spre casa lui.

Numai un om singur merge agale, nesigur, fără grabă, fără țintă.

După haine și trăsături ale feței se vede că nu e austriac; e un refugiat, un D.P. Cu capul plecat între umeri, cu gândul pierdut, el trece pe lângă vitrinele luminate fără să le vadă. Dar una în sfârșit, îi atrage atenția; se oprește și se uită neîncetător; o vitrină mare împodobită de Crăciun, cu un brad cu lumânări, cu jucării și cu tot felul de panglici colorate.

"Ce frumos!" își zice în gândul său. La o parte, în spatele pomului se vede o vatră cu butuci de lemn și lumini imitând focul. Sub pom, pachete și alte jucării... "Jucării pentru copii!"

Un fior cald îi cuprinde trupul. Copiii lui sunt în țară - nu i-a văzut de mulți ani. "Copiii, copiii, Doamne, cum or fi crescut!"

Parcă având nevoie de un sprijin, el se apropie șovăitor și își lipește fruntea de geamul rece. Cu ochi

visători, el se uită lung la priveliștea caldă și veselă din vitrină...

Gândurile răscolite i se duc departe, ani în urmă: "ce fericiți eram!... cât de frumos am petrecut Crăciunul împreună!... cât ne-am iubit!... cât ai suferit de când a trebuit să te las singură... cu copiii!... așteaptă-mă, voi veni înapoi!... ai grijă de copiii!... vom fi iarăși împreună, fericiți!... copiii!..."

Ochii i se umplu de lacrimi; fruntea, apăsată pe sticla rece a vitrinei nu o mai simte; bradul, luminile, culorile, parcă-i încălzesc sufletul și trupul; valuri, valuri, dorurile și amintirile se revărsă în inima sa.

"Dar, uite, că pomul e împodobit și cu mere și cu nuci, și lumânările ard!... și focul în vatră pâlpâie!... și sub pom e o păpușă cu părul auriu așa cum i-ar placea lui Doina... și un cal năzdrăvan pentru Doru!"

Ah, ce mult au să se bucure când au să le vadă!... Și'n pom mai sunt și covrigi făcuți anume pentru ei cu mere și cu nuci... și portocale... și globuri colorate... și ingerul din vârf!... ce strălucitor!...

Bat clopotele! Se apropie miezul nopții!... Doamne, ce frumos!... Uite, o ușă în

dosul bradului se deschide! O ușă? dar n'am văzut-o până acum! Cineva vine! O femeie... și doi copii... o femeie! E Zamfira! Zamfira cu Doina și Doru! Zamfira! Doina! Doru!"

Cu un strigăt de bucurie, fericitul tată se repede, ca împins de o forță supranaturală, să-și îmbrățișeze soția și copiii.

Un zăngănit de sticlă spartă străpunge urechile tatălui visător, trezindu-l în noaptea rece. Poliția! Poliția! strigă câțiva trecători; E beat! Omul e beat! spun alții.

Un polițist apare ca din pământ; vinovatul nu poate răspunde la nici o întrebare: e buimăcit și indurerat; sângerează și i-e frig.

Supus, cu pași grei și impleticiți, beat de doruri înăbușite peste puteri, sârmanul D.P. e dus de un polițist în noaptea de Crăciun...

D.P. - Displaced Persons - numire generală dată refugiaților găsiți în țările vestice la încheierea războiului.

Această povestire este imaginară; mi-a fost spusă de Vasile Postecău drept exprimare a dragosiei și dorului său față de soția și copiii săi.

Pom de Crăciun sărac

N. PORA

Începuse prin unghiere să-și fească pânza înburieric. Numai prin fereastra dinspre drum răzbată o dără de lumină vinefle întinsă de albastrul zăpezii.

Focul se stinsese în sobă. Micuța cu ochii duși în spuză învâluia în cerușă, aștepta ca pe ghimpi, ca să se întoarcă bunica.

Îi spusese, când să plece: "Lenuța, mamă, să fii cuminte și să nu te miști din casă, că acuș mă întorc".

După ce a sărutat-o, bunica s'a întors cu fața spre ușă, ca să nu o vadă că își șterge ochii.

Eu știa de ce plânge bunica. Toată noaptea s'a zvârcolit în pat alături de ea. ... A simțit-o și i-a auzit oftatul: Of! Doamne! Doamne!

Acum era mare. Știa că citească, să scrie și să socotească. ... Si mai știa cât de greu se agonisește banul și putea să deslusească ce-i basm și ce-l aveau. Aseară, când venea dela școală, alte fete de o seamă cu ea, nu se mai săturau să însire ce le aduce Moș Crăciun, fiecărui din ele.

Lenuța tăcea. Celelalte, văzând-o că nu se laudă cu nimic, o săcălau: "Dă'ție, Lenuța, nu-ți aduce nimic Moș Crăciun?"

- Ori n'ai fost cuminte?

- Pe la voi nu vine?

- Atât de săraci sunteți voi?"

Ea n'a răspuns nici unelă nimic. Își strângea numai gura ca să nu o podădească plânsul.

Acasă, cum și-a lăsat ghiordanul la locul lui, nu a mai putut să se țină. Plângând cu hohote, își culbări capul în poala bunicuții, îngânând printre lacrimi:

"Pe la voi nu vine Moș Crăciun, bunico?"

Bunica i-a sters ochisorii, a sărutat-o și-a mângâiat-o pe cărlionții aurii și iar a sărutat-o, spunându-i cu glasul înăbușit în plâns:

"De, te pomeniești că n'o să poată veni!..."

Iar ea, uitându-i-se țință în ochi: "Dece, bunico?"

Iar bătrâna mohorâtă:

"Păi, știu și eu? Te miri că n'o putea unchișul să răzbească prin nămeții ăstia!..."

Iar copilă, de colo:

"Da, acum un an cum de a putut, că erau nămeții și mai mari?!"

- Ei, fetița bunicii, așa e; da, acum un an e vorba că avea și la noi cîne să-i tale părțile cu lopata prin trolan. ...

- Bunicul?

- Ei, fata bunicii! ... El săracul! Îi ieșea înainte moșului, de departe, de cum simțea că vine, îi deschidea părțile în cale și-l păzea de câinii. ... Da acuș, nu mai avem pe nimeni. ... Cine să-i mai lase înainte?!"

Lenuța nici nu băga de seamă, când a năpădit-o întunericul. Nici nu auzi pașii din sălță, trezindu-se, când se căscă ușa și în prag se ivi bunica, înfrigurată și ținând în mână o cracă de brad, de care atârnamea câteva nuci argintii, vr'o patru mere aurii, niște jucării și... păpușica ei, cu rochița cea nouă, pe care o pierduse de câteva zile și n'o mai găsea nicăieri. ...

La lumina săracă a câtorva lumânări galbene încolăcite, între care se întindea firul de beteală aurie.

Lenuța văzu tot, privind cu ochii mari deschși, acest pom de Crăciun.

Iar bunica abia putu să rostească:

"Lenuța, măică, atât ți-a adus Moș Crăciun ăsta al săraciei!..."

Si izbucni în plâns, când înfipse creanga de brad în gâtul umil urcior hărbit și plînd, apoi, sfârșită pe lavijă.

Iar fetița cu ochii de smarald s'apropie de bătrână, i se sui binisor pe genunchi, și luând-o de gât cu amândouă mâinile și sărutându-o, îi spuse:

- "Lasă, bunico, o să mă fac eu mare, și-o să fim iar bogăți!..."

Si-am să ies eu înaintea lui Moș Crăciun celăilalt, ca să nu ne mai ocălească!"

ÎN LOC DE COLINDE

de Zahu PANĂ

Lerui Doamne, Lerui Ler, într'o țară de sub cer, toți copiii dela școală au rămas cu traista goală!

Fără foc, fără merinde, nu e vreme de colinde. Păine'n casă nu-i și nu-i, toți sunt sclavii frigului, care intră ca'n poveste și pe uși și pe ferestre, pe ori unde te-ai pitiș și sub scoarța de dormit.

Ani de zile de Ignat nici un porc nu s'a tăiat și în pivnița zăludă, nici o bute nu e udă, viile Lui Dumnezeu plătesc birul tot mai greu!

Pentru foamea dela guri n'au rămas nici murături. Grajdul gol, pătutul gol, nici o vită în ocol; sub împăratul cel roș nu auzi nici un cocos!

Oamenii, din greu mai greu, au rămas cu Dumnezeu și se duc pentru mai bine, la Biserici, să se'nchine!

Domnul Spân și Vrăjitoarea, parcă-i apuca lingoarea și cu ochii de balaur vedeau roșu, ca un taur și au hotărât: Apus, Turlelor cu Crucea sus!...

Cât e Tara'ntinsă, mare, peste Sfintele altare trec buldozere, tractoare. Plânge lună, plânge soare!

Din moloz, culori și lut, de pe unde au căzut clopotele, la pământ, plâng cu limba de mormânt!

Bieții sfinți, într'o clipită azvârliți de dinamită, au zburat întâi spre cer, dar cum oamenii îi cer, s'au întors rânși, la vatră, între praf, nisip și piatră.

Stăteau bine bieții sfinți, tot mai buni, tot mai cuminiți, lângă vasul cu aghiazmă - pictați pe catapeteazmă - dar acum dintr'o doară (ca toți oamenii din țară) fără nuci, fără covrig, tremură și ei de frig, dărâmați de un oarecare, ajuns peste țară, Mare...

Stau acum și sfinții, bieții, să-i acopere nămeții, așteptând o primăvară (ca toți oamenii din țară) să vie o Inviere și să-i scape de durere.

Lerui Doamne, Sfânt și Bun, pentru seara de Crăciun, solbozește-ți armonia peste biată ROMANIA!

CRONICI

Literare-Artistică-Culturale
din exil și din țară

Al. Bidian

Picuri dintr'o lume fără soare

Editura Coresi
1984

Ori de câte ori întâlnim un poet care scrie altfel de cum eram obișnuiți cu versurile din cartea de citire, auzim obiecțiile cititorului: "Nu înțeleg. Ce vrea să spună prin aceasta?"

La Al. Bidian, ca și la alți poeți care scriu "altfel", întâlnim o dificultate perceptivă spre deosebire de poezii care scriu "așa și așa".

Problema constă în faptul nu cum poezii scriu, ci în felul cum noi citim stihurile lor. Când așteptăm dela ei să scrie "așa", înseamnă că avem în minte anumite reguli și tipare în care am vrea ca ei să se încadreze. Ce ar fi dacă am căuta să vedem diferit, să renunțăm la forma oalei înainte de a judeca vinul din ea? Nu cumva poetul este o fantă la care fiecare vine cu găleți de diferite mărimi?

Pentru a fi și mai clar la ceea ce mă refer voi face o mișcare de translație în domeniul artei. Poate un pictor să depășească aparatul de fotografiat? Acesta este punctul de plecare. Aparatul de fotografiat "re-produce" pe când pictorul crează. El aduce ceva nou. Numitorul comun pentru orice artist este noul "lumii" lui, ideea, mai mult chiar decât în concepția platoniană.

Referindu-se la "Tractatus Logico-Philosophicus" Wittgenstein scria lui Paul Engelman și lui Paul von Fisher că această carte cuprinde două părți: una scrisă și una nescrisă. De asemenea, Hugo von Hofmannsthal găsea că lumea e "pictisită de a asculta la vorbărie. Ea simte un desgust adânc pentru cuvinte. Pentru că acestea s'au împins pe ele înșile înaintea lucrurilor..."

E vorba de un mod de expresie. Japoniezii erau vestiți în această "cale a

Liniștii" folosind expresia lui Richard Lewis ca titlu la poezia lui Basho. Issa, Shiki, Buson, Onitsura, Rotsu, pomenind numai câțiva, și-au făcut un merit în literatura universală tocmai prin "aducerea" lucrurilor în lume prin cuvânt, dar nu cuvântul de vorbărie, ci acea transparență a "spusului".

Cam așa am putea citi mai bine "Picuri dintr'o lume fără soare" ale lui Al. Bidian. După cum se exprima Wittgenstein, există o "parte nescrisă" și poezia numai acolo începe unde cuvântul sfârșește, după cum omul e "om văzut" cu cât nevăzutul lui este mai mare.

Pentru Al. Bidian cuvântul nu este etichetă cu care mănjim lucrurile, ci este o fereastră în lucruri, fiecare având rostul de "așteptare" în sensul de "gândire etimologică" precum ne învață Ortega, de a găsi cum spune Toyohiko Kagawa ecourile lumii în harfa naturii, ci din armoniile sufletului pentru că "eu am armonia în sufletul meu". În acest sens "așteptarea" nu este presupunere, speranță, dorință, ci "ad-spectare", spre-vedere" și "pre-vedere": "Aștept / steaua nouă ce va luci / deasupra ieslei / renașterii mele". (pag. 9). Punctul de referință al "spre-vederii" este centrul cercului de pe circumferință cum ar spune Nicolae de Cusa, adică având un caracter antinomic. Posed "nașterea" ca "renaștere", transparența cuvântului dând posibilitate aluziei la axa ontologică a cuvântului și la nașterea Logosului în "re-nașterea" noastră.

Gândindu-mă la gnoseologia lui Dionisie Areopagitul putem vorbi în pictura bizantină și arta europeană de un aspect

"negativ", nu destructiv, ci apofatic și ceea ce "modernismul" de azi exprimă nu e chiar așa de "nou", dar nu la aceasta vreau să mă refer, ceea ce poate fi plaiul unui alt eseu. Revenind la Al. Bidian, vorbim de o poezie "negativă" spre deosebire de cea catafatică. "Spre vedere" ca stare de cunoaștere poetică implică relația brâncușiană și atât de românească în esență a infinitului vertical. Găsim în creațiile populare și la Eminescu "susul" care acționează direct asupra naturii. Codrul se leagăna "fără ploaie, fără vânt".

Cauza nu o găsim în stihurile exterioare, ci codrul umanizat suferă și răspunde: "Dece nu m'as legăna / Dacă trece vremea mea?" Din nou afirmația lui Cusanus, acest "sus" interior care crează starea specifică numai ființei umane de a se "sus-interioriza". Tillich exprimă și mai clar acest sentiment și vocație. La Al. Bidian: "Si vântul bătea dinspre soare răsare." E vorba de "vânt" și de un geografic ca punct cardinal? Si dacă e nu, atunci dece?

Pentru că în cadrul spiritual ele au potențe metaforice, deoarece asistăm cum "gândul / întâlnire și dădu / cu un cântec străvechi / de pe plaiuri pictate de Bătrânul Tată." Prin majsusculă polivalențele sporesc și de aici începe poezia și ne spună "nespusul".

Istoricul devine și dramă interioară: "Si aspru bătea acu' vântul / încercat de jelanii, / de voci ce odată horeau pe la hore / și doine doineau." Durerea maximă ajunge la paroxism: "Sfârtecate-s de monștri iubite plaiuri, / înstrăinate-s speranțele-n muguri". Lungile puncte de suspensie au rolul refluxului muzical dintr'o simfonie, apoi ca un tors de vioară a sunetului abia perceptibil se aude aproape șoptit glasul devenit rugăciune în care se îmbină cosmic lumea și lumina din "lumen": "De mult își așteaptă sărutul Tău, / Doamne, / pădurea și plaiul și omul. / Stăpâne! / Umple-asfințitul / de-un soare răsare!" (pag. 146).

Este foarte greu a vorbi despre poezia lui Al. Bidian când scurtimea spațiului tipografic te bate pe umăr. E vorba de un poet autentic și o exegeză adevărată nu poate fi făcută de un simplu iubitor de poezie.

Dumitru ICHIM

Eugenia UȘERIU

FRÂNTURI DIN VIAȚA POPORULUI

Editura CORESI
1985

De curând, în 1985, a apărut în Editura "Coresi" din Freiburg, West Germany, o carte valoroasă și interesantă, tipărită în română și engleză, scrisă de Eugenia Ușeriu, bibliotecară la Biblioteca Congresului american. Cartea se numește: "Frânturi din viața poporului" (Fragments from people's life) și conține 7 conferințe pe care Eugenia Ușeriu le-a susținut în diferite ocazii. Traducerea în engleză este făcută de M. Constantinescu.

Pentru a ne da seama de varietatea și importanța temelor tratate de autoare în conferințele sale, vom reda mai jos titlurile acestor conferințe: Divinitatea în colindele românești; Istorie și concepție în balada Miorița; Alfabetul chirilic în limba română; Analiza poemului profetic scris de Aron Cotruș "Intre Volga și Mississippi"; Despre o mitologie românească; Scurtă documentație a scrișului pe pământul românesc și vecin; Colecția cărților românești în Biblioteca Congresului american.

Documentația acestor teme conține nu mai puțin de circa 150 de cărți și autori, cercetați de Eugenia Ușeriu, pentru fundamentarea subiectelor sale. Cartea este scrisă la înalt și vast nivel bibliografic, ceea ce dă cărții un caracter științific deosebit.

Analiza colindelor poporului român, din cele mai vechi timpuri ale sale,

dă acestora un aer de divinitate, de sfințenie, parca ar fi coborâte din crângurile Impărăției Cerurilor, însoțite de duioșia melodiilor cetelor îngerești. Drumul Maicii Domnului spre Bethlehem, urmat de nașterea lui Christos, reprezintă, cum zice autoarea, centrul colindelor.

Autoarea acordă "Plugușorului" o tradiție precreștină, apărând în el elementul divin prin cererea adresată lui Dumnezeu pentru prosperitate și recoltă bogată în noul an care va veni.

Autoarea acordă baladei Miorița o vechime pierdută în timp și pregătită în magma spirituală a Traciilor din nordul Dunării, iar tema principală este legătura omului cu transcendentul, așezată pe un fond economic care stărnește gelozie și invidie, ducând la uciderea celui bogat, într'un decor natural cu bolte înstelate din nemărginitul galactic. Se pare că originea Mioriței trebuie căutată în al doilea mileniu dinaintea erei creștine și chiar anterior acestui timp, după opinia autoarei. Balada Miorița este o culegere de versuri din regiunea Vrancea, unde balada este foarte răspândită.

Lucian Blaga în "Spațiul mioritic" arată că în credința poporului român, moartea nu este numai un sfârșit biologic sau epilogul vieții, ci mai ales prologul actului prin care sufletul se întoarce în cosmos.

După împărțirea bisericii creștine în două, la 1054, în

cea "catolică și cea ortodoxă" și după formarea noilor state în Europa Centrală, autoarea arată că în practica serviciilor religioase s'a ivit nevoia de preoți, precum și de cărți scrise în limba ce o vorbeau credincioșii. Așa cum arată autoarea, pentru aceste scrieri era nevoie de un alfabet și atunci, la cerearea Patriarhului Ignatius al Constantinopolului adresată celor doi frați călugări, Constantin și Metodie, aceștia au procedat la scrierea unui alfabet pentru limba slavă. În amintirea și pentru cinstirea numelui lui Constantin, care purta numele monastic de Kiril, s'a dat numele alfabetului lui și al fratelui său Metodie, de alfabetul chirilic. Primul alfabet chirilic în limba română avea 43 de litere la fel ca el slav și el a fost folosit în primele tipărituri din secolele 14-17. Abia în 1828 Ion Eliade Rădulescu a alcătuit un alfabet mixt, care era o tranziție între cel chirilic și cel latin, iar în 1860 alfabetul mixt a fost înlocuit cu cel latin.

Trecând peste analiza următoarelor 3 capitole din carte, făcută cu aceeași competență și seriozitate documentară de către Dna Eugenia Ușeriu, mă voi opri la interesantele observațiuni ale autoarei privind Colecția cărților românești în Biblioteca Congresului american.

Biblioteca a luat ființă în anul 1800 și inițial a avut 740 de volume și 3 hărți. În August 1814 Englezii au ocupat orașul Washington și au dat foc clădirii "Capitol" unde era adăpostită Biblioteca Congresului care a ars în întregime. În Ianuarie 1815, președintele Madison a decis cumpărarea bibliotecii personale a fostului Președinte Thomas Jefferson, care se compunea din 6487 de volume și care au constituit stocul de cărți al Bibliotecii Congresului după incendiul ce avusese loc. În prezent Biblioteca Congresului american are peste 80 de milioane de materiale bibliotecaristice inventariate, scrise în peste 480 de limbi și dialecte. Fondul românesc de cărți în această Bibliotecă este impresionant de mare, asigurat prin trimiteri regulate de cărți și studii de către Academia Română și alte Instituții universitare și de cultură.

Față de multimea de informații pe care cartea dnei Eugenia Ușeriu le aduce în publicistica românească din exil, o recomandăm cu toată căldura cititorilor români, care o pot comanda autoarei la adresa: 215 C. Street-SE., Washington D.C., 20003, USA.

Eugen POPESCU

**CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI
ACEST ZIAR**

PERSPECTIVE ȘI CONFRUNTĂRI

ROMÂNI, UNGURI ȘI SAȘI DE-A LUNGUL ISTORIEI TRANSILVANIEI

-Dela întregirea din 1918 până azi-

— Dr. Adolf ARMBRUSTER —

De 200 de ani Transilvania își caută aștămpărul istoric și național atât de potrivit peisajului său geografic și necesar locuitorilor săi. Într-adevăr, peisajul acesta al Ardealului, atât de odihnitor și liniștitor, s'a imprimat într'un fel sau altul și asupra locuitorilor săi de-a lungul veacurilor, ardelenii fiind în general oameni blânzi, blajini, lenți în mișcare și profunzi în cugetare, răbdători și harnici gospodari, strășturile acestea fiind prezente, mai pronunțate sau mai puțin conturate la toți ardelenii, indiferent de apartenența lor etnică. În ciuda unor astfel de caracteristici ale Ardealului și ale ardelenilor, în zilele noastre nu se mai aude și nu se mai scrie nimic despre ele, ceea ce nu înseamnă că ele au pierit, ci doar că ele nu mai sunt în stare să capteze interesul general. În schimb, de vreo câțiva ani buni asistăm la o invazie de lucrări științifice sau pretins științifice, articole în reviste sau ziare pretins obiective și neangajate, în care la ordinea zilei sunt alte probleme, mult mai incendiare și stringente decât odihna peisajului ardelean sau ardeleanul blajin și molcom.

În prima ca și în a doua parte a articolului nostru încercăm declarat o explicație a acestor stări de lucruri, care toate împreună formează ceea ce am numi noi problema Transilvaniei, oarecum diferită de ceea ce se prezintă de obicei ca fiind această problemă, și anume disputa româno-maghiară în revendicarea prioritară istorico-etnică-politică a Ardealului. Or, în concepția noastră problema Transilvaniei este mult mai complexă, incluzând pe lângă această dispută și drama locuitorilor și a localităților ca și epopeea săsească, cu un final atât de tragic ce se consumă sub ochii noștri în zilele noastre. Această stare de lucruri nu este una întâmplătoare; ea este oarecum prefigurată de mersul istoriei, mai vechi sau mai recente, îndeosebi însă aceasta din urmă, împreună cu schimbările politice provocate de ea determinând actuala problemă a Transilvaniei.

Ultimul sfert al secolului trecut și primii ani ai veacului nostru derutează până la confuzie pe Români, Sași și Unguri din Transilvania, fiecare dintre aceste neamuri așteptându-se la mai mult decât puteau oferi factorii politici internaționali cu înrăuriri decisive în Sudestul Europei. Problema transilvană depinde de fapt de itele diplomatice țesute între Viena, Berlin, Budapesta și București, de abilitățile de alianțe și menajamente mai mult sau mai puțin cunoscute omului politic de rând și angajat nemijlocit în problematica atât de greu de pătruns a Ardealului.

În timp ce această dezamăgire devenea din ce în ce mai paralizantă și de neînțeles ardelenilor, a venit momentul anului 1918 care schimbă din nou întreaga constelație a problemei ardeleni. Unirea Transilvaniei cu regatul României degradează pe Unguri dintr-o națiune de stat într-o minoritate națională, îl ridică pe Românii ardeleni din situația grea a unei minorități, amenințate în ființa ei etnică de către Unguri, la rangul unei națiuni de stat, iar pentru Sași ac-

tul acesta a însemnat doar schimbarea națiunii de stat în statutul lor de minoritate națională.

Si de data aceasta istoria se repetă. Românii ardeleni au rămas pe undeva decepționați de realizarea lor în sensul că politicienii români dela București nu le-au recunoscut și remunerat după opinia și așteptările politicienilor români ardeleni meritele lor în realizarea imediată a actului dela Alba Iulia. Această dezamăgire nu are nimic comun cu sentimentele încercate nu de mult de Ungurii ardeleni pe vremea atotputerniciei Budapestei în problemele interne ale Transilvaniei. Nu este mai puțin adevărat că el este totuși prezent și o realitate, sentimentul acesta, împărțit îndeosebi de către liderii politici ai românismului ardelen (mai cu seamă național-țărăniștii), manifestându-se cu prilejul festivităților regale dela Alba Iulia; așa se explică ordinul dat de partidul național-țărănesc membrilor săi de conducere, ca ei să nu participe la aceste manifestări în semn de protest față de recunoașterea insuficientă a meritelor lor întru realizarea finală a României Mari.

Unirea Transilvaniei cu România nu a fost urmată de nici un fel de politică de discriminare națională sau religioasă a comunităților etnice neromâne și neortodoxe nou intrate în limitele statului întregit, la aceasta contribuind desigur și obligarea României Mari de a semna tratatul minorităților. Iar dacă uneori autoritățile românești au greșit, aceasta nu s'a datorat vreunei politici naționaliste, de românizare forțată, ci mai degrabă lipsei de experiență juridică în tratarea minorităților.

O posibilă soluționare a acestei probleme și o posibilitate reală de conviețuire multiminoritară o furnizează câțiva artiști și literați români, sași și unguri grupați în jurul revistei "Helicon". Transilvanismul lor a fost efemer, mai mult o teorie decât o practică, dar el ar merita o reactualizare!

Când se părea că în sfârșit

Românii, Ungurii și Sașii și-au aflat un mod de conviețuire lipsit de zguduiri și răbuniri de patimi naționale prea mult reprimite, a venit din nou rândul unor forțe externe să-și dea seama de utilitatea problemei ardeleni în politica lor. Național-socialismul dela Berlin descoperă "arianismul" Sașilor din Ardeal și caută să-i atragă de partea ideologiei sale rasiste pretins "pure". Numai că Sașii, care încă din adevărul ei mediu se autoconsiderau ca fiind "prudenți și circumspecți", se dovedesc mai mult decât rezervați față de această nefastă ideologie. Rezonanța național-socialismului în rândurile Sașilor a fost așadar modestă, chiar dacă ea nu a fost inexistentă. Regimul fascist dela Budapesta, la rândul său, a avut mai mult succes politic, chiar și fără vreo contribuție decisivă din partea confrăților naționali, ardeleni ai lui Horthy. Prin cel de-al doilea dictat dela Viena, aproape jumătatea Ardealului devine parte integrantă a Ungariei horthyste, prilej de răfuială și justiție seculară pentru spirite naționaliste brutale și primitive, cărora cad victime nevinovate suflete românești. În timpul acesta Sașii și Ungurii ardeleni luptă cot la cot cu Românii, mai întâi împotriva comunismului Est-European, apoi împreună cu Rușii împotriva Nemților și a nazismului centroeuropean.

După terminarea războiului și în condițiile impuse de aliați, dar mai cu seamă de către Ruși, se inaugurează chipurile o nouă eră în istoria raporturilor dintre Români, Unguri și Sași. Noua eră este mai întâi o continuare a celei imediat premergătoare. Dictatul dela Viena și luarea de contact cu problematica Ardealului de către Stalin și brațele sale prelunge pe melesurile românești oferă un prilej binevenit Sovieticilor de a-și verifica fidelitatea față de anticul dicton "divide et impera". San-tajul politic executat de către Stalin asupra României prin intermediul Transilvaniei este un fapt incontestabil. Prin aceasta Stalin nu este nici măcar original,

el dovedindu-se mai degrabă ca un fidel și sângeros elev al școlii lui Hitler și Horthy. Mai întâi cad victime ale acestei politici bieții Sași transilvani, care încă în Ianuarie 1945 sunt deportați în masă în Rusia aliată și prietenă. Această nedreptate evidentă declanșată de Ruși, acceptată forțat de autoritățile românești, justificată eronat printr-o vină colectivă nazistă impusă formal Sașilor din cer senin, se va dovedi, în lumina evoluției ulterioare, ca stând la baza unui fenomen în plină desfășurare în zilele noastre și care tinde spre desființarea Sașilor ardeleni ca ființă istorică și colectivă.

Dictatul dela Viena mijlocise Sovieticilor un factor de șantaj în persoana Ungurilor ardeleni. Așa se ajunge la constituirea Regiunii Autonome Maghiare, un decal formal, și ca atare propagandistic, al multelor regiuni și republici autonome sovietice. Numai că ceea ce Kremlinul a reușit cu strășnicie să supravegheze în propriile autonomii naționale, se va desfășura din plin în această autonomie transilvană care tinde practic să devină un stat în stat.

Desființarea ei de către un București trezit vremelnic la o realitate și distanțare relativă de Moscova a pus capăt unei astfel de evoluții, dar măsura a fost resimțită de către Ungurii ardeleni ca un atentat asupra unor drepturi firești și chiar asupra ființei lor naționale - de aici nemulțumirea Ungurilor ardeleni. Sașii la rândul lor n'au reușit să uite șocul, drama și nedreptatea din 1945; în urma deportărilor în masă mulți dintre ei s'au trezit mai devreme sau mai târziu în Germania apuseană, revendicând - cu destulă întârziere de altfel - "întregirea familiei", termen atât de vag încât permite practic emigrarea oricărui Sas. Acestor nemulțumiri (și altora mai secundare și individuale) cu tentă națională se adaugă pe de o parte amăgiri externe sau atățări intenționate și tot externe, îndeosebi din partea Ungariei frățești și a

brațului ei prelungit: emigrația maghiară, iar pe de altă parte evidentele dificultăți prin care trece România socialistă de vreo câțiva ani încoace. În cazul Sașilor și Ungurilor aceste dificultăți se metamorfozează în chip straniu în greutăți și pericole pentru ființa lor etnică și existența lor națională, uitându-se că indiferent de apartenența națională, coada alimentară, frigul și beznă "anilor de lumină" solicită o răbdare stoică ce nu cunoaște decât cetățenia și nicidecum limba maternă.

Veacuri întregi ardelenii, indiferent de apartenența lor etnică, au pus semnul egalității între Transilvania și patria, ei împărțind cu toții convingerea că "extra Transilvania non est patria". Astăzi Sașii au uitat parca acest adevăr, de care se vor convinge repede îndată ce și-au abandonat patria transilvană; pentru ei pe prim plan a trecut alt dicton: "ubi bene, ibi patria", uitând din nou reversul: "ubi patria, ibi bene". La Sași această tendință este evidentă, ei tinzând spre Germania cu o justificare social-familială și națională, ce lipsește cu desăvârșire la Ungurii și Românii doritori de emigrare. În privința Ungurilor se ridică o stranie nedumerire și întrebare: Oare de ce nici unul dintre cei care se simt atât de amenințați în ființa lor etnică ardelenă nu cere emigrarea în țara vecină a Ungariei?

Suntem conștienți că îndeosebi confrății noștri sași ne vor judeca aspru pentru fapta noastră, anume modul cum explicăm noi voința masivă de părăsire a Transilvaniei; confrății noștri sași le place să se justifice acest exod prin grija lor de a-și putea păstra aiurea germanitatea sau prin preocuparea față de viitorul copiilor lor. Această explicație altruistă și frumoasă este infirmată din păcate de două realități. Pe de o parte se pune întrebarea, de ce oare nici un Sas nu revendică emigrarea în Germania democratică, ba nici măcar în Austria, chiar dacă "întregirea familiei" ar prefigura și ar impune această direcție de emigrare, unde oricum s'ar putea salva germanitatea săsească; pe de altă parte, mulți vizitatori germani ai locurilor natale transilvane, sau simpli turiști lipsiți de vreo legătură nativă cu Ardealul, rămân surprinși de faptul că Sașii între ei, îndeosebi tinerii, renunță să-și vorbească pe graiul lor, preferând să discute în limba română, lucru la care nu-i obligă nimeni, ei înșiși fiind aceia care sunt primii cuprinși de această amezie a germanității lor. Oricum ar fi, plecarea aceasta în masă stinge de fapt niște lumini de cultură și civilizație, niște comunități de hărnicie, modestie și trăinicie săsească devenite părți integrante peisajului ardelen. Fără Sași, Transilvania va pierde cu certitudine o calitate și o compoziție organică.

Nu excludem că am greșit în expunerea noastră finală. Vom fi primii care ne-am bucura dacă viitorul ne-ar infirma viziunile personale și sumbre. Oricum ne cuprinde o tristețe adâncă și o resemnare ireversibilă la gândul că singura speranță ce ne-a rămas este aceea de a ne fi înșelat. □

RUGĂM SĂ FIE TRIMISE ASOCIAȚIEI "HYPERION" EVENTUALELE SUGESTII ȘI COMENTARII REFERITOARE LA ACEASTĂ PAGINĂ. DORIM SĂ POATĂ DEVENI PRILEJUL UNEI CÂT DE LARGI DISCUȚII. NICIDECUM POLEMICĂ, ÎN CIUDA PASIUNILOR VREMII. CÂT MAI APROPIATĂ DE IDEALUL FORMULAT DE SPINOZA: NON RIDERE, NON LUGERE, NEQUE DETESTARI SED INTELLIGERE.

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

POEZIA POLITICĂ ÎN ROMÂNIA DE ASTĂZI

— Ion NEGOIȚESCU —

Printre metodele regimurilor marxiste, de a teroriza, degrada și denatura ființa omului și a determina astfel cât mai rapid și mai radical alienarea persoanei umane, una foarte îndrăgită, cu toate că mai complicată, este imixtiunea așa zis ideologică în domeniul artei. Metoda aceasta precede, ca tot ce e practică marxistă, din motive dubioase și sordide, însă și dintr-o totală neînțelegere față de fenomenul artistic; pentru că marxștii (mai bine spus preținșilor adepți ai lui Marx, care conduc țările comuniste) le repugnă orice formă de creație, de care de altminteri ei nici nu sunt în stare. Imixtiunea lor în artă ia forma cea mai acută și mai nocivă, prin dreptul pe care și-l arogă conducătorii marxști, ca ideologi de stat, de a dirija simțul estetic al supușilor lor. Aceasta a dus între altele, la organizarea, pe baze utopice și anacronice, a realismului socialist, un monstru născut din somnul rațiunii, un fel de Golem statal, ai cărui producători au fost calificați de către însuși Stalin drept "ingineri ai sufletului". Sufletul poporului desigur, căci suflet individual - după cum se știe - nu există; după cum de fapt nici popor nu există, decât în măsura în care această abstracțiune cenușie, această pseudo-structură cât mai amorfă și mai subdezvoltată, satisface interesele partidului.

În România actuală, ai cărei conducători sunt foarte grav afectați de originalitate, realismul socialist a căpătat până în cele din urmă înfățișarea înșelătoare a naționalismului. În România de astăzi, ți se cere amenințarea să fii patriot, adică să slujești, ca un sclav, partidul, ceea ce nu înseamnă decât că orice muncitor, orice țărăn, orice intelectual, ca și orice trudit pe tărâmul chimiei sau al literelor, este obligat să proclame întinericul lumină și să denumescă mizeria bunăstare. Dacă, așa cum susțin unii, poezia este sinonimă cu neadevrul, cu iluzia, cu fantasmagoria, cu visul,

statul român actual ar fi primul și cel mai desăvârșit stat poetic din lume - și bineînțeles și cel mai patriotic stat, fiindcă el este patria poeziei totale, a fantasmagoriei absolute.

Poate așa se și explică împrejurarea că, dopați cu nectar și ambrozie, Românii au ajuns a se complăce în această feerică excitație, încât, cu toate că ziaarele din lumea întreagă le plâng de milă, ei suportă frigul și foamea ca pe daruri paradisice, iar în țeroare, Românul se simte, vorba lui Grigore Alexandrescu, "ca'n elementul său".

Când buldozerele fac una cu pământul bisericile și mănăstirile clădite de voveozi, asta se cheamă revoluție științifică, pentru că poate fi mai modern și mai progresist, într-o lume fără Dumnezeu, decât să-ți prezervi monumentele istorice sub formă de praf și pulbere? De altminteri, cui îi convine, îi rămâne destul loc pentru reconstruirea lor în amintire! Poate că în România cultul pentru Burebista a luat proporții halucinante, datorită faptului că el n'a lăsat moștenire sanctuare și palate, care să stea în calea fanatiei delirante și pustitoare a urmașului său.

Atmosfera aceasta de vântej destructiv și cosmar exaltat explică probabil stupoarea și apatia în care a căzut poporul nostru, sortit să scandeze de dimineața până seara lozinci vulgare, ce nici nu le mai aude, și să trimită zi și noapte injositoare scrisori și telegrame de mulțumire celui care-l procepește cu ele. Astfel că, străini, bizari și de neconceput li se par conecțățiile lor, acei care se răzvrătesc și ies din rând, precum inginerul Radu Filipescu, matematicianul Mihai Botez, muncitorul Vasile Paraschiv ori părintele Calciu-Dumitreasa. Si totuși, nu trebuie nicicum să ne scape din vedere faptul că, în țara noastră există și altă poezie decât cea stărnită ca să umilească și să îndobitocască.

Răzvrătirea față de "așa" poezie, care dă cumplită durere de cap și ameteți

fatale cunoaște o formă dintre cele mai organizate chiar printre poeți. Si Când zic "organizată" nu mă gândesc la comploturi puse la cale prin conlucrare clandestină, căci în România completează doar conducătorii împotriva supușilor lor, ci la situația de fapt, în care o seamă de Români din aceeași breaslă, literatura, se exprimă concomitent, ca printr-un consens spontan, spre a se împotrivi la "așa" lumină și la "așa" bună stare, ca formă de existență politică și socială a statului. Dacă Paul Goma și Dorin Tudoran, în afară de operele lor literare sau dinăuntrul acestor opere, au activat și activează propriu zis politic, adică inițiind acțiuni de protest, obștec asumate, se impun alături de dășii acei scriitori care transformă actul lor de împotrivire în operă pur literară. Mă gândesc în primul rând la poeții Stefan Aug. Doinaș, Eta Boeriu, Mircea Dinescu, Dinu Flămând, Ileana Malancioiu sau Ana Blandiana; și, firește, nu am numit pe toți. În versurile lor se citește adesea, cu o forță expresivă originală și zguduitoare, orărea față de lumea în care sunt constrânși să trăiască. Ei alcătuiesc, în ce are mai autentic spiritualitatea românească astăzi, conștiința poporului nostru. Versurile lor mărturisesc tragedia istorică a Românilor. Pentru că nu trădează ca alții, prin tăcere și nepăsare, ei ne consolează și de trădările acelor care, ipocriți și mincinoși, au devenit complicitii asupritorului. Si tot ei ne mai îngăduie să sperăm în biruința gândului; deoarece opera lor constituie reversul de aur și răscumpărarea morală a realismului socialist abject și demonic.

Cât de valoroasă, cât de interesantă artistic poate să fie poezia românească actuală, ne-o arată versurile recent oferite publicului nostru, prin revista Amfiteatru, de către Ana Blandiana, ori, pe calea undelor, pe calea exilului, de către Dorin Tudoran. Formula celor patru poeme ale Anei Blandiana din Amfiteatru

eu aș fixa-o în cuvintele: poezie cu cuțitul la os. Simplitatea lor face aceste poeme extrem de emoționante, claritatea lor nu suferă din cauză că trei dintre ele sunt mai mult sau mai puțin alegorice: Cruciada copiilor, Delimitări și Eu cred, penultima prinzând chiar contur de fabulă. Rod al unei stări de urgență, rod al sensibilității cu cuțitul la os, atari poeme nu pot fi decât simple și explicite: dar simplitatea, care acum înseamnă suprema concentrare expresivă, dacă nu produce ermetism, contribuie totuși la realizarea, sub forma paradoxală, a misterului poetic. Căci fără a împietri asupra clarității, această simplitate are menirea să deruteze. Poemul cel mai direct, intitulat Totul, despuat de orice formă, își asigură forma estetică și prin urmare eficiența lirică, tocmai din maxima despuier: "...frunze, cuvinte, lacrimi, cutii de conserve, pisici, tramvaie cîteodată, cozi la gargarie, sticle goale, discursuri, imagini lungite de televizor, ginduri de colorado, benzina/stegulețe, cupa campionilor europeni, mașini cu butelii, portrete cunoscute, mere refuzate la export, / Ziare, franzele, ulei în amestec, garoafe, întîmpinări la aeroport, cico, batoane, / Salam București, iaurt dietetic, / țigări cu kenturi, ouă de Crevedia, / zvonuri, / serialul de simbioză, / cafea cu inlocuitori, / lupta popoarelor pentru pace, coruri, / producția la hectar, / Gerovitalul, băieții de pe Calea / Victoriei, / Cîntarea României, adidași, / compot bulgăresc, bancuri, / peste oceanic, / totul". Aglomerarea neobișnuită a substantivelor cotidiene, dintre care majoritatea este obiectuală sau devine prin contaminare obiectuală, puținătatea atributelor, fadoarea lor sau inlocuirea lor cu vreo câteva majuscule banale, iată elementele destinate să scoată în evidență înrâncenarea morală, care se toarnă într'un veritabil discurs politic. Glasul opoziției își

produce efectul prin expunerea pur contabilă, relevantă intrucât e hidoasă, și devine nimicitor.

Față de aceste versuri concrete și seci, alcătuit o frescă esențială, însumând prin puterea lor sugestivă sentimente, profunde și vaste precum jignirea umană, deznădejdea inactivității, revolta, propuse tematice, pe rând, de celelalte trei poeme din Amfiteatru; față de versurile Anei Blandiana, poezia politică a lui Dorin Tudoran, deși reflectă aceeași realitate, încearcă să o cuprindă într-o terminologie metaforică de tip baroc. Disperării lineare, ce curge prin poemele Anei Blandiana ca un fluviu de smoală despiciind ostentor infernul, Dorin Tudoran îi răspunde cu sinuozițiile unei inteligențe parodice, de lame incizive și scriptoare. Autorilor farsei marxiste din România el le

spune: "dimineța luați la palme marea/seara bateți pioane-n munți/peste zi îmbogățiți știința/de-a ivi pe lume doar copii cărunți". Chiar atunci când poemul întreg se reduce la elementele unui anunț de mică publicitate, imaginile sunt fosforescente, culorile sunt imprăștiindu-le ironia: "Ofer: cușcă spațioasă/in tabelul lui Mendeleev/ poziție ideală/cu vederea la toată lumea/ contra: fără aștept provincia/prefer alte exclus încălzire dela altcineva".

Niciodată nu s'a scris la noi atîta poezie politică bună, precum azi. Parcă poeții ar fi ascultat în cele din urmă chemarea partidului de a se angaja. Dar această poezie, care e și politică și patriotică, strălucitoare moral și estetic, s'a întors ca un bumerang împotriva celor care au provocat-o, pe care îi acuză și pe care îi descalifică. □

NOUTĂȚI în limba franceză:

Bujor NEDELCOVICI

LE SECOND MESSAGER

Ed. Albin Michel

Paris 1985, pret: 99 FF

Basarab NICOLESCU

NOUS LA PARTICULE
ET LE MONDE

Ed. Le Mail Diffusion PAYOT

Paris 1985, pret: 95 FF

în limba engleză:

George CIORĂNESCU

BESSARABIA

Ed. John Dumitru

München 1985

ÎN AȘTEPTAREA NUMĂRULUI 4 AL
BULETINULUI NOSTRU, CITITORII
SUNT RUGAȚI SĂ NE INDICE PRIN
COMENZI, TITLUL CĂRȚILOR DORITE.

HYPERION

4 R, DU GEN. H. BERTIER
92.200, NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Dorec să primesc buletinul asociației D-Voastră în vederea achiziției:
ocazionale ☐ periodice ☐
a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:
☐ literare ☐ istorice ☐ științifice ☐

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori
☐ îmi sunt cunoscute ☐ nu-mi sunt cunoscute ☐

NUMELE..... SEMNATURA:
ADRESA.....

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

EVANGHELIA EXILULUI (Decembrie 1985)

PILDA SFÂNTULUI ȘTEFAN

Sergiu GROSSU

Natura proprie, dominantă a vieții creștine este lupta, conform credinței lui Pavel ucenicului Timotei: "Luptă-te lupta cea bună a credinței". Trei secole mai târziu, Sf. Ioan Gură-de-Aur va lansa lumii această chemare la războiul Spiritului: "Să mergem cu inima largă la luptă, privind pe Isus cel Răstignit, care de pe cruce ne întinde ajutorul Său, biruința și coroana... Impărăția lui Dumnezeu nu se va da unor pierdere-vară, ci acelor care luptă pentru ea și muncesc în slujba lui Dumnezeu... Să mergem cu inima largă la luptă!"

Un luptător neînfricat pentru cauza lui Hristos a fost și Sf. Ștefan, pe care Biserica noastră ortodoxă îl sărbătorește în a treia zi de Crăciun, scototindu-l pe bună dreptate - drept cel dintâi martir al creștinismului. Despre el citim în Faptele Apostolilor că "era plin de har și de putere, și făcea minuni și semne mari în norod".

Ceea ce caracterizează deplin pe arhidiaconul Ștefan este îndrăzneala: mai întâi, îndrăzneală în fața atacurilor cârturarilor și fariseilor, reprezentând propenderea religioasă a vremii sale; în al doilea rând, îndrăzneală în propovăduirea Evangheliei, în mărturisirea Domnului și Mântuitorului Isus Hristos; și, mai presus de toate, îndrăzneală în fața morții.

Ap. Pavel, în întâia sa epistolă către Tesaloniceni, (Cap. 1, vers. 5) scrie: "În adevăr, Evanghelia noastră v'a fost propovăduită nu numai cu vorbe, ci cu putere, cu Duhul Sfânt și cu o mare îndrăzneală. Tot așa L-a mărturisit pe Hristos și Ștefan, ca unul care știa îndemnul lui Dumnezeu: "Strigă în gura mare, nu te opri! Înălță-ți glasul ca o trâmbiță și vestește poporul! Mea nelegiuirile lui..." Ca unul care avea viu în sufletul său promisiunea Domnului: "Pe oricine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri..."

De vreme ce știm cine este Adevărul, nu putem să vorbim decât despre Adevăr. Ceea ce nu este un lucru ușor. Pentru că trebuie să avem curajul adevărului, ca Ștefan. Foarte mulți știu că Isus este "calea, adevărul și viața" întregii lumi, dar n-au curajul să mărturisească acest fapt. Se tem de consecințele acestei cunoașteri: se tem de familia lor, unde întâlnesc ignoranță, indiferență sau ostilitate; se tem de vecinii lor, care se arată batjocoritori sau pur și simplu atei; se tem de prietenii aceiași pe piscurile unei rațiuni suspicioase; se tem - mai ales când se află dincolo de cortina de fier-de poziția doctrinară a guver-

nelor comuniste, pentru care religia este un "opiu" înșelător, reflectând ideologia reacționară a "clasei exploatare".

Pentru a avea curajul adevărului, trebuie să iubim adevărul așa cum l-a iubit Ștefan. Dragostea dă curaj. Iubind, putem înfrunța și lumea și moartea. "Dragostea este tare ca moartea", citim în Cântarea Cântărilor. Prin iubirea de Dumnezeu, noi căpătăm îndrăzneala pe care a avut-o și Sf. Ștefan, fiind oricând gata să luptăm - indiferent de vântrile protivnice care ne învalui - pentru adevăr, pentru Isus, pentru realizarea împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Iubindu-L pe Isus, Ștefan nu se teme de hula multă, de ura preoților orgolioși, de complotul societății acuzată de el în felul acesta: "Oameni tari la cerbice, nețâiați împrejur cu inima și cu urechile! Voi întotdeauna vă împotriviți Duhului Sfânt... Pe care din prooroci nu i-au prigonit părinții voștri? Au omorât pe cei ce vesteau mai dinainte venirea Celui Neprihănit, pe care Lați vândut acum și Lați omorât, voi, care ati primit Legea dată prin ingeri, și n'ati păzit-o..." (Faptele Apostolilor, 7:51-53)

Ștefan nu se teme, căci citise, de bună seamă, în cartea proorocului Isaia: "Nu te teme de nimic, căci Eu te izbăvesc, te chem pe nume, ești al Meu. Dacă vei trece prin ape, Eu voi fi cu tine și râurile nu te vor ineca; dacă vei merge prin foc, nu te va arde, și flacăra nu te va aprinde" (Isaia, 43:1-2).

Iubindu-L pe Isus, Ștefan a rămas senin în prigoana ce s'a dezlănțuit împotriva lui. Nu ne spune, de altfel, și Domnul: "Fericite de cei prigoniti din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția Cerurilor". Lumea urăște pe cei neprihăniti. Societatea, atunci când are baze materialiste, anti-creștine, urăște și prigonește pe copiii lui Dumnezeu. "Dacă ai fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei", ne mângăie Mântuitorul. "Dar pentru că nu sunteți din lume, și pentru că Eu v'am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăște lumea." Neprihănirea lui Ștefan, viața lui curată, atitudinea lui îndrăzneală, credința sa în Isus Hristos cel răstignit și înviat, era o ofensă adusă cârturarilor și fariseilor "tari la cerbice" și "nețâiați împrejur cu inima". Vorba lui îi dădea, puritatea lui îi tulbura, credința lui îi întăra.

Sf. Ștefan nu este un caz izolat. În toate timpurile au existat oameni credincioși care au fost persecutați din cauza neprihănirii: Iosif, de către nevasta lui, Potifar, Ilie, de către împărăteasa Izabela, Ioan Botezătorul, de către Irod, pentru că s'a încumetat să-i reproșeze:

"Nu-ți este îngăduit să îți pe nevasta fratelui tău!" Vorbind despre "norul de martori" ai Vechiului Testament (la care noi putem adăuga pe toți "martorii" neprihănirii, dela Irod până în zilele noastre, pe toți Ștefanii care s'au stins fie în lagărele de muncă forțată ale Siberiei, fie în pușcăriile Chinei maoiste, fie în Aiuduri și Jilave necrutătoare). Ap. Pavel scrie că toți acești martiri "au suferit batjocuri, bătaii, lanțuri și închisoare; au fost uciși cu pietre, tăiați în două cu fierăstrăul, chinuți; au murit uciși de săbii, au pibegit îmbrăcați cu cojoace și în piei de capre; lipsiți de toate, prigoniti, munciti, - ei, de care lumea nu era vrednică - au răstăcit prin pustii, prin munți, prin pesteri și prin crăpăturile nămăntului..." (Evrei, 11:36-38).

Vrajmașii lui Isus au crezut că dacă îl vor uide pe Ștefan, vor uide și Adevărul pe care îl susținea el. Dar Ștefan n'a fost un înfrânt, ci un biruitor prin moartea sa. Fiindcă teama morții dispăre când îl iubim pe Dumnezeu: "Vă spun vouă, prietenii Mei, să nu vă temeți de cei ceucid trupul și, după aceasta, nu mai pot face nimic." Și chiar înainte de Isus, Psalmistul David nu striga oare: "Carnea și inima pot să mi se prăpădească, fiindcă Dumnezeu va fi pururea stânca inimii mele și partea mea de moștenire". Numai așa se explică de ce, tărit afară din cetate și uciș cu pietre, Sf. Ștefan are puterea să se roage în genunchi:

"Doamne, nu le ținea în seamă păcatul acesta!" Dar bine, Ștefan - ar trebui să reacționăm, astăzi, sub impulsul comodității, al fricii sau al tăgădelor impuse de așa zisele circumstanțe excepționale - nu vezi că vrajmașii tăi și-ai lui Isus te ucid? Nu te uita la minile tale zdrobite, la carnea ta sfărțată de pietre? Ce-i păsa lui Ștefan! El nu mai era pe pământ: "Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul omului stând în picioare la dreapta lui Dumnezeu."

Viața lui Ștefan a fost, cu adevărat, o viață trăită cu sens. El n'a alergat în van. El avea certitudinea vieții veșnice și credea, cu toate fibrele ființei sale mântuite, că Domnul Isus este "Învierea și viața", că oricine trăiește și crede în El "nu va muri niciodată."

O, dacă am avea și noi, Români din exil, credința pilduitoare a Sf. Ștefan, dând posibilitate Spiritului să birui asupra materiei din noi, și Luminii, coborâtă de sus, asupra forțelor întinericului acestui veac ticălos și rău! O, dacă în clipa trecerii noastre în veșnicie, ni putea să murmurăm și noi, înlocuim lui Ștefan: "Doamne Isuse, primește duhul meu!" □

UN JUBILEU DEOSEBIT

Constantin MAREȘ

Timp de câteva zile ale lunii Octombrie 1985, au avut loc la Roma festivitățile legate de cea de a 400-a Aniversară a nașterii Mariei Ward, intemeietorea unui ordin de călugărițe catolice, care în tot acest răstimp s'a consacrat organizării de școli de diverse grade, pentru fete, școli care astăzi înfăptuiesc în diverse părți ale lumii. La această sărbătoare au participat peste 6.000 de eleve însoțite de mamele profesoare respective, venind din patru continente.

Pe lângă acestea s'a remarcat prezența singulară a unui grup de fete, ale cinci școli Maria Ward care au funcționat în România. Prima din aceste școli a fost intemeiată în anul 1852 la București, iar în anul 1948 când s'a produs desființarea tuturor școlilor conduse de maici, în România exista câte o școală la Turnu Severin, Craiova și Brăila, iar în București cea din strada Pitar Moș și Școala Sfântului Iosif, toate celelalte purtând numele de "Institutul Sfânta Maria".

Inițiativa adunării fostelor eleve din România și care au venit la Roma din patru continente, dar numai din țări din lumea liberă, a aparținut ultimei director a Institutului Sfânta Maria din Strada Pitar Moș din București, Mother Doctor Consolata Bachmeyer și care astăzi trăiește retrasă la un așezământ mănăstiresc în orașul Mainz, din Republica Federală a Germaniei. Pregătirile pentru organizarea grupului românesc au început încă din anul 1984. Fostele eleve au luat contact și astfel, în Octombrie 1985 au sosit la Roma, în număr de 80, venind din Germania Federală, Franța, Belgia, Elveția, Grecia, Anglia, Italia, Austria, Canada, Statele Unite și Australia. Ca foste profesoare din București, pe lângă Directoarea Mother Consolata Bachmeyer, au fost prezente Mother Aloysia și Stanislava Pettinger, care trăiesc în apropiere de Passau, Germania.

Cele trei maici și majoritatea fostelor eleve din țară au locuit în zilele festivităților, împreună, într-o vilă mănăstirească din Roma, ceea ce a prilejuit evocarea anilor de școală din România, a multor alte fete eleve și în special a celor rămase în țară, și din care multe ar fi dorit să fie prezente la Roma, dar din motivele ce le știm, nici una nu a putut participa la jubileu.

Din cele mai importante momente ale manifestărilor, s'au desprins: prezența grupurilor participante, slujba religioasă specială și audiența la Papa Ioan Paul II. Prezentarea grupurilor a intrunit peste 6.000 de eleve ale actualelor școli Maria Ward din lume, cărora li s'a adăugat singurul grup de fete eleve, ale celor din România. În Sala mare de audiență a Vaticanului, și care poate cuprinde până la 10.000 de persoane, Maica Superioară a ordinului a ținut o cuvântare aducând salutul său fiecărui grup în parte și menționând în mod deosebit prezența românească. Elevele școlilor din diferite țări au executat dansuri specifice și astfel s'au împletit elemente folclorice din Germania, Nepal, Irlanda, India, Argentina, Spania, Coreea și multe altele. Slujba religioasă a avut loc în Basilica Sfântului Petru, fiind oficiată de un cardinal african, ajutat de un impresionant sobor de prelați. Eleve din diverse țări și continente au rostit rugăciuni, fiecare în limba respectivă. Ultima auzită a fost rostită de o fostă elevă din România la altarul, principal și astfel miilor de mame de persoane prezente le-a fost dat să audă în limba română următoarele cuvinte:

"Din acest sfânt lăcaș, înălțăm, Doamne, spre Tine, ruga noastră fierbinte: Ocrotește Doamne pe toți cei ce trăiesc asupriți, lipsiți de orice libertate, îndurând zilnic grele încercări. Ocrotește, Doamne, pe toate colegile noastre rămase în țară, care cu gândul și inima sunt alături de noi. Te rugăm, Doamne, dă pacea, liniștea și lumina Tatălui celor dispăruți, care prin dragostea și puterea de dăruire ne-au îndrumat pașii în viață. Te rugăm, Doamne, ascultă strigătul de durere al poporului român și salvează-l de tiranie".

Întâlnirea fostelor eleve din România, venite din felurite culturi ale lumii, multe făcând mari sacrificii materiale pentru a ajunge la Roma, s'a sfârșit cu o patetică luare de rămas bun din partea celor ce au trăit un eveniment unic, de adăncă emoție, de bucurie sufletească și care au regăsit după atâtea decenii, atmosfera școlilor lor, din România de altădată. □

Momentul culminant al sărbătoririi jubileului Mariei Ward l-a constituit audiența specială acordată de Papa în imensa sală ce poartă numele Papei Paul VI. Urmășii Sfântului Petru a fost întâmpinați cu ovații de mii de participante, cărora Ioan Paul II le-a adresat o emoționantă cuvântare, o parte fiind rostită în limba engleză, o parte în limba germană, iar încheierea în limba spaniolă, subliniind însemnătatea virtuților creștine, așa cum au fost înțelese de Maria Ward și cerând tinerilor din toate țările să fie conștienți că lor le aparține răspunderea lumii de mâine. Au urmat din nou ovațiile asistentei, grupul românesc desfășurând un steag tricolor și ridicând o pancartă în care se menționa prezența grupului, la 37 de ani după desființarea școlilor Ward din țară.

Papa Ioan Paul II s'a ridicat de pe scaunul pontifical și s'a îndreptat către asistență, stând de vorbă cu reprezentanții fiecărei țări, printre care și Mother Consolata Bachmeyer, căreia i-a dat și binecuvântarea Sa, trecând apoi prin mulțime, împărțind strângeri de mână și binecuvântări.

Un moment deosebit l-a constituit oprirea Papei în fața unei fete eleve din România, venită din Canada și care, în timp ce strângea emoționat mână întinsă de Ioan Paul II s'a adresat, spunându-i în franceză: "Sfinte Părinte, rugați-Vă pentru România", la care Papa Voitila a răspuns: "O fac în fiecare zi".

Ca o ultimă prezență românească de grup, a fost asistarea în Biserica greco-catolică din Roma, la slujba religioasă oficiată de înalții prelați Traian Crișan, Vasile Cristea și Pămil Carnușiu.

Întâlnirea fostelor eleve din România, venite din felurite culturi ale lumii, multe făcând mari sacrificii materiale pentru a ajunge la Roma, s'a sfârșit cu o patetică luare de rămas bun din partea celor ce au trăit un eveniment unic, de adăncă emoție, de bucurie sufletească și care au regăsit după atâtea decenii, atmosfera școlilor lor, din România de altădată. □

AU FUGIT DOI MARINARI ÎNTR'O SĂPTĂMÂNĂ!

Stefan VERNEA

Primul marinar, Ștefan Vernea, 36 de ani, originar din Constanța, s'a predat autorităților din orașul Jacksonville, Fl. Autoritățile i-au permis

să rămână în Statele Unite. S.V. a căpătat de lucru la compania Commerce Metals, Inc. din Jacksonville, Fl. (\$4 pe oră).

Al doilea marinar de pe vaporul de marfă Zaliu, a cerut azil politic autorităților din portul Houston. El se numește Paul FIRCĂ, 45 de ani, este inginer.

Fircă, a declarat autorităților că în România "totul este o minciună". ("Everything there (in Romania) was a lie") acrie

Paul FIRCĂ
correspondentul dela UPI
În ultimele 10 luni (Oct.-Iulie '85, 84 de Români, majoritatea marinari, au cerut azil politic în Statele Unite. □

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ ANTI-COMUNISTĂ

Liga Mondială Anti-comunistă a organizat cea de a 18-a Conferință anuală a sa, între 9-13 Septembrie 1985, la Dallas, în Texas, sub președenția Generalului John Singlaub. Tema acestei conferințe internaționale a fost: "Contra-ofensiva pentru libertatea lumii". A fost o impresionantă participare de lume, reprezentând 74 de țări, cu 470 de delegați și un mare număr de observatori.

Liga Mondială Anti-comunistă (WACL) este compusă din mai multe organizații regionale ca: APCL (Țările asiatice), MEDSC (Orientul Apropiat), FEDAL (America Latină), ECWF (Europa), NARWACL (America de Nord), OAF (Africa) și ABN (Blocul anti-bolșevic al națiunilor din spațiul satelit al Rusiei sovietice). În Blocul - anti-bolșevic al națiunilor (ABN) există și o organizație românească, "Frontul Românesc al Libertății", prezidată de avocatul Mailat din München, Germania de Vest, care a avut trei delegați la Conferința din Dallas.

Programul lucrărilor a fost organizat pe probleme de interes general și regional. Cele de interes general se discutau în ședințele plenare de dimineață, în timp ce după amiezile erau rezervate sesiunilor, unde se prezentau rapoarte și aveau loc discuții în legătură cu situațiile din regiunile respective (Angola, Afganistan, Nicaragua, etc.) Toate sesiunile se terminau cu propuneri con-

crete, care să fie prezentate Comitetului Executiv al Ligii pentru programarea de viitor a acțiunilor, ce vor fi desfășurate pe plan mondial.

Un aspect semnificativ al Conferinței dela Dallas a fost faptul că au participat luptători anti-comuniști, veniți chiar de pe câmpurile de luptă, de exemplu din Afganistan și Nicaragua, unii dintre ei, fiind grav răniți în cursul bătăliilor.

De asemenea este de remarcat că Liga anti-comunistă mondială și-a organizat Conferința Anuală din 1985, tot în Statele Unite. Anul trecut, ea a avut loc la San Diego, pentru prima dată pe pământul american. Aceasta demonstrează două lucruri: America a început să devină conștientă de pericolul comunist, mai ales, după penetrația sovietică în spațiul Americii Latine, pe de o parte, și, pe de altă parte, factori importanți din conducerea Statelor Unite, și-au dat seama că este nevoie de o unificare a forțelor politice mondiale anti-

comuniste. America nu poate să rămână indiferentă față de eforturile regionale de a combate comunismul. America este un punct central, crucial, pentru apărarea mondială a libertăților și pentru asigurarea păcii generale. Comunismul nu poate fi combătut decât pe plan mondial, și America are responsabilitatea unificării forțelor care pot asigura succesul necesar, în această strădanie a lumii libere.

Dan Burton, reprezentant al statului Indiana în Congresul American, a explicat în discursul său dela începutul Conferinței, stările de lucruri din Statele Unite și remediile necesare, pentru viitor. În primul rând, a enumerat slăbiciunile politicii externe americane, dinaintea guvernării Reagan, apoi a demonstrat agresivitatea sovietică și, în final, a cerut o "re-evaluare a priorităților", care să includă mijloacele de combaterea comunismului.

"Noi nu putem avea

încredere în comuniști, ca ei să fie altceva decât comuniști, și noi trebuie să stăm împreună, ca frații, în dorința noastră de pace, pretutindeni în lume", a spus Dan Burton, prin aceasta subliniind ideea centrală a conferinței.

În cursul conferinței s'a făcut, prin lucrările din ședințe și seminarii, o profundă analiză a tendințelor, obiectivelor și metodelor comuniste și s'a desemnat procedeele de ofensivă ale Ligii (WACL), pentru o mai pronunțată eficacitate și pentru un succes total în confruntarea cu comunismul.

Linii generale ale acestei noi ofensive anti-comuniste au fost incluse în cuvântarea Generalului Singlaub: "Liga Mondială Anti-comunistă va expune brutalitatea comunismului și va expune dezinformarea produsă de mașina de propagandă comunistă".

Dacă am fost în defensivă, până acum, a afirmat Singlaub, de acum încolo, vom trece la ofensivă. Ofen-

siva noastră va fi politică, economică și propagandistică, pentru a inversa starea de lucruri, adică să-i ținem pe comuniști în defensivă, zice în ultimă instanță generalul.

Delegația românească, alcătuită din Chirilă Ciuntu, Traian Golea și John Halmaghi a participat activ la lucrări, a dat interviuri, a prezentat două moțiuni (una anti-Yalta și una de protest împotriva distrugerilor Bisericilor și monumentelor istorice din București) și a avut intense schimburi de vederi cu alte grupuri naționale.

Din Comunicatul final, cităm punctul doi, în care este vorba și despre România. Punctul 2: "Se va da un suport efectiv, moral și politic, luptei pentru eliberarea Ucrainei, Bielorusiei, Țărilor Baltice, Poloniei, României, Bulgariei, și altor națiuni subjugate de imperialismul și comunismul rusesc în căutarea lor pentru independență națională, suveranitate statală și

democrație - în special acum la cea de a 40-a aniversare dela terminarea celui de al doilea război mondial".

Conferința dela Dallas a fost un adevărat succes, prin realizările sale, de unificare a tuturor forțelor, chiar cele mai răspândite, și stabilirea acțiunilor concrete prin care mișcările de eliberare de sub jugul comunist sovietic.

Președintele Reagan, a trimis un mesaj încurajator pentru participanții conferinței, din care extragem câteva rânduri:

"Vă salut pe toți pentru participarea voastră la această nobilă cauză. Eforturile noastre combinate îndreaptă cursul istoriei către libertatea lumii. Noi trebuie să stăruim și niciodată să nu ne clătinăm. Vouă, tuturor celor care participă în cruciada voastră pentru libertate, vă trimit urările mele de bine. Dumnezeu să vă binecuvânteze!"

Correspondent

MESAJ ADRESAT

PREȘEDINTELUI REAGAN

Stimate Domnule Președinte,

Subsemnații, membri ai Comitetului Executiv al organizației Națiunilor Captive din Sudul Floridei, ne adresăm D-Voastră cu ocazia întâlnirii ce urmează s'o aveți cu Secretarul General al Partidului Comunist al URSS, rugându-vă să continuați politica unei hotărâte poziții de solidarizare cu frații noștri care trăiesc sub regimurile comuniste și nu pot vorbi pentru ei înșiși, și care ne cer nouă și lumii libere să stăm fermi pentru cauza libertății și a dreptății pentru toți.

Este un lucru bine cunoscut că obiectivul Uniunii Sovietice este să impună o revoluție fără frontiere. În procesul acesta de extindere a comunismului, terorismul a invadat lumea liberă. Mai nou el se folosește de Cuba și Nicaragua ca bastioni pentru imperiul sovietic să poată pune piciorul pe continentul american care până acum era privit ca o speranță de libertate a omenirii.

Noi credem că noului conducător al Uniunii Sovietice trebuie să i se prezinte un mesaj clar, care să-l facă să înțeleagă că expansiunea comunismului prin uz de forță și sclavizare a popoarelor de către conducătorii Uniunii Sovietice este o luate în derădere a ideii de coexistență pacifică dintre cele două națiuni, Statele Unite și Uniunea Sovietică; ca permanentă interferență a Uniunii Sovietice în afacerile interne ale altor state suverane și independente pe întreaga suprafață a globului, care a început chiar în 1917 și continuă violarea tratatelor, începând cu Yalta și celelalte convenții încheiate la sfârșitul celui de al II-lea război mondial, confirmă credința că nu există altă alternativă decât aceea de a se lua în considerare mijloace economice, politice și militare care pot să ducă la disoluția colonialismului sovietic, mijloace care trebuie să includă ajutor financiar și tehnico-militar pentru luptătorii anti-comuniști în strădania lor de a recăștiga independența și libertatea pentru națiunile lor captive.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să vă ajute ca să puteți avea o caldă și atotcuprinzătoare înțelegere a aspirațiilor tuturor popoarelor care tânjesc după libertate. Fie că întâlnirea D-Voastră cu Gorbaciov să aibă ca rezultat o reală speranță pentru libertate, dreptate și pace pentru întreaga omenire, Dumnezeu să vă binecuvânteze.

Cu respect, ai Dvstră: Vladimir Chomiak (Ukrainian Congress Committee of America), Ceferino R. Perez (Junta Patriótica Cubana), Alex. Sulikowski (Polish American Congress), Rt.Rev. John Paul Nagy (American Hungarian Federation), Traian Golea (Rumanian Association of South Florida).

MULTICULTURALISMUL CANADIAN

Transformă Canada într'un loc bun pentru lucru, un loc bun de trăit.

În ultimul an, Guvernul Canadian a început să ia măsuri pentru a asigura posibilități egale de lucru și trai real. Mai jos sunt câteva domenii, în care s'a început luarea acestor măsuri:

POSSIBILITATI DE LUCRU EGALE

Guvernul Canadian ia măsuri pentru a asigura tuturor Canadianilor, indiferent de origine, rasă ori cultură, acces deplin la servicii în cadrul guvernului, corporațiilor regale și a altor locuri de muncă obișnuite. Membrii grupurilor minoritate sunt angajați în agenții federale, comisii și comitete.

TRATAMENT JUST SI BUN

Canada Multiculturală va cheltui \$4.9 milioane în cei viitorii doi ani pentru a introduce recomandări în ce privește relațiile culturale și rasiale într-un raport special al Comitetului Parlamentar - "Egalitate acum!". Canada Multiculturală de asemenea a finanțat un program pentru relații între poliția națională și minorități, pentru a promova o mai bună înțelegere între poliție și comunitățile etnice.

POSSIBILITATI MAI BUNE DE AFACERI

O conferință națională cu tema Afaceri și Multiculturalism ce va avea loc în 1986 va pune la dispoziția oame-

nilor de afaceri etnoculturale, a unei serii de informații de contacte și tehnice.

Conferința va cerceta căile pentru ca proprietarii afacerilor mărunte să poată folosi diferențele lor limbi, culturi și talente de întreprinderi pentru un profit maxim.

ACCES LA GUVERN

Constituirea unui Comitet Parlamentar în Multiculturalism va asigura ca departamentele guvernului federal să reflecte diversitatea multirasială și multiculturală în programele, legile și practicile ei.

ACCES LA TRANSMISIUNILE DE RADIO

Canada Multiculturală a constituit un corp de consiliu pentru a promova un dialog între reprezentanții statelor de radio și comunitățile etnice și pentru a sfătui guvernul în problemele transmisiunilor de radio. Astfel, un program național de activități în vederea creerii unei armonii culturale și rasiale a început. Cu programe deja introduse pentru a asigura dreptul la exprimare culturală, ne concentrăm acum către posibilități economice egale. Aceasta va ajuta Canada să devină cel mai bun loc de trai și lucru. Pentru mai multe informații, vă rugăm să contactați cel mai apropiat oficiu al Secretarului de Stat pentru Multiculturalism al Canadei, sau să scrieți la: Multiculturalism Canada, Ottawa, Ontario, K1A 0M5.

Minister of State
Multiculturalism
Hon. Otto Jelinek

Le ministre d'État au
Multiculturalisme
L'honorable Otto Jelinek

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

ABSURDITĂȚI ȘTIINȚIFICE

Nicolae LUPAN

Nu știu dacă e o coincidență dar ori de câte ori se vorbește dincoace de Cortina de fier de autorul "Limbiile noastre" și de nedreptatea națională ce i se face dela '44 încoace, la Chișinău apare numaidecât cel puțin un articol despre el. Ca regulă, în "Literatura și arta" ca organ vigilent al scriitorilor moldoveni.

E vorba de același mereu neconsumat "măr al discordiei" dintre cei care, chipurile, vor înveșnicirea poetului prin organizarea unui muzeu comemorativ în casa copilăriei sale din Zaim și autoritățile sovietice care nu doresc această "reabilitare" pentru păcatul de fi adus în nemuritor limbii române.

De fiecare dată, întâmplător parcă, istoriografi, cum unii și aceiași, cum e cazul lui Vasile Malanetchi, se referă la izvoare și documente care ar putea să dea de gândit celor nu prea inițiați în dedesubturile măsuriilor adevărilor. Respectiv, o scrisoare pe care Victor Mateevici, fratele poetului, i-ar fi scris-o acum vreo treizeci de ani unui critic literar dela Chișinău, scrisoare în care se spune că "El (Alexei adică) nu s'a născut în această casă și nici nu la Zaim, da în satul Căinari..."

E un fel de verdict nedecarat ce nu poate contribui la obținerea unor sorți de izbândă cauzei de înveșnicire a memoriei poetului în casa copilăriei, chiar și atunci când aducătorul de citate scrie că "un muzeu comemorativ "Alexei Mateevici" inaugurat aici, ar fi un act de justiție, o manifestare ce ne-ar demonstra cu elocvență atitudinea grijulie și plină de respect - în spiritul politicii partidului și statului nostru în domeniul valorilor culturale ale trecutului - față de moștenirea literară a poetului, creația căruia, ca să fac uz de o reușită și binecunoscută formulă, a izbucnit, aidoma lavei cloocitoare și fierbinți, din vulcanul în erupție al revoluției". Nici mai mult, nici mai puțin!

Sărmanul copil: spiritul politicii partidului... în

domeniul valorilor culturale ale trecutului... Stie el ce-a făcut partidul cu Gheorghe Asachi la Herța?... În orice caz, nu i-a turnat chipul în bronz. Ba din contră, i-a aruncat la fier vechi statuia ce stătea de ani și ani de zile în mijlocul orașelului său natal.

Nu întâmplător, deci, trei săptămâni mai târziu, în aceeași Literatură și artă, un alt cercetător moldovean, pe nume Efim Levit, apucă taurul de coarne, luându-și ca titlu de opus "Poetul și revoluția". Poetul, adică Mateevici!...

Ce-i drept, pe parcursul articolului kilometric nu se insistă special asupra unor probe potrivit cărora să fi avut poetul tangențe cu revoluția rusească dela 1905. Este însă pe de-a dreptul tendențios și inexact să-l asociezi pe poet la ceea ce n'a fost asociat niciodată din simplul motiv că a trimis în Octombrie 1906 redactorului gazetei "Basarabia" o scrisoare în care îl încredința, fără echivoc, că este "în curs cu evenimentele vieții contemporane, ce se petrec în Rusia și la noi în Basarabia..."

Deci, contrar intenției semnatarului de articole științifice Efim Levit, poetul nu identifica Basarabia cu Rusia, moment ce dă peste cap toate încercările Chișinăului de a face din Alexei Mateevici, acest cântăreț al limbii neamului românesc întreg, un rusofil. După cum nu este adevărat nici faptul că tânărul seminarist s'ar fi distanțat de "tezele programatice și obiectivele gazetei național-democratice" la care colabora el fără rezerve.

"Rezerve", ce nu decurg nici din acea punere la punct, "acsoasă în proțap" de autor, în care Mateevici nu-i scria nimic extraordinar redactorului său când își susținea părerea firesc democratică, cum că un autor, pe lângă cerințele redacției, "trebuie să fie liber în alegerea subiectelor pentru scrierile sale..." Unde-i revoluția aici?

Dorința criticului nu poate fi luată drept

realitate nici atunci când pune între ghilimele gânduri ce i-ar fi aparținut poetului care era, după Levit, "șocat de moravurile preoții basarabene".

Ceva foarte puțin probabil, dacă ne amintim aici doar de prima strofă din Cântecul Clopotului de același Alexei Mateevici: "O, clopote frumoase mai suni, când credincioși îi aduni // La locul sfânt de rugăciune / În cer cântarea să le sune... / În zile mari de sărbătoare, / La răsărit și-apus de soare, / Tu chemi stăpâni și muncitori / Ai lui Christos închinători. / Chemarea-ți porți prin munți și văi / Si vin închinătorii tăi."

Sună neverosimil și afirmația că articolele politice ale lui Mateevici "Lupta Moldovenilor" și "Ce ne trebuie nouă" și-ar fi tras sursa din "realitățile concrete ale perioadei revoluționare". Căci, așa mesaje, voalate în nebulozitatea frazelor din Literatura și arta, ca "necesitatea culturalizării poporului prin cultivarea limbii materne", "revendicarea drepturilor cetățenești și naționale", "autonomia locală" etc, în articolele menționate, mesajele erau categorii bine definite: derusificarea culturii și limbii materne, restabilirea drepturilor naționale românești și autonomie locală, ca formă preliminară de revenire la Patria-mamă Română.

E, pur și simplu, o miopie voită din partea istoriografiei false dela Chișinău să nu se vadă că în articolele sale politice Alexei Mateevici era un apărător consacrat al poporului său contra rusificării, un exponent al conștiinței naționale românești din Basarabia.

O conștiință națională exprimată și în "Cântecul zorilor", unde cere "dreptate, voce și pământ" care, după părerea poetului, nu puteau fi materializate decât printr-o răzvrătire armată. Si nu contra unui regim, ca atare, ci contra Rusiei, ca ocupantă a Basarabiei, prevenind categoric că cel "nepregătit rămâne veșnic biruit". □

Doine din Basarabia

Muscălește-olul Invala,
Când eu limba mi-olu ulia,
Când o crește grâu în tindă
Ș'a ajunge spicu 'n grîndă,
Când o crește grâu în casă,
Ș'a ajunge pâine 'n masă.

II
Inima-mi e cu lăcată,
Când aș descula o dată,
Ar cunoaște lumea toată,
Că amar și căt venin
Bea inima la străin.

Columna lui Traian, II (1871)
no 5, pp 18-19

Valea Moldovei în Bucovina

Doamna Basarabiei

De voci mari, Românii nu au dus lipsă niciodată: Elena Teodorini, Hariclea Darclee, Nicolae Herlea, Ion Piso, sunt numai câteva care imi vin repede în minte, iar dinspre partea pe care o putem numi fără exagerare "sfântă", a Basarabiei, prin câte suferințe i-au fost date, legenda Maria Cebotari, mai puțin cunoscută Sofia Rotaru și Nicolae Sulac, și celebra mezzosoprană de faimă mondială VIORICA CORTEZ, voci care n'au delectat, ci au cutremurat lumea din jurul lor, mai ales că uneori, această lume chiar are nevoie să fie nițel zgâlțâit, să nu uite.

Doamna Viorica Cortez nu uită, nu-și uită rădăcinile - și ce ușor i-ar fi fost, curtată de cele mai mari scene ale lumii: Scala din Milano, Opera din Paris, Metropolitanul din New York, Covent Garden din Londra, Arena di Verona, (unde avusesem și eu fericirea să văd acum câțiva ani). Si deci NEUTAND, Doamna Viorica Cortez a dedicat recitalul ținut în 1985 la München, provinciei celei mai dragi dânsiei, Basarabia.

Aici este locul potrivit pentru a reaminti cuvintele altui mare moldovean, Eminescu, care scrisese în "Timpul", la 3 Martie 1978: "A rosti numele Basarabia este una cu a protesta contra dominațiunii rusești", frază niciodată repetată îndăjuns... Iar dacă ar fi să facem o listă a personalităților pe care Basarabia le-a dat culturii noastre, lungă, lungă listă, doamna Viorica Cortez și-ar găsi numele la un loc de frunte. Probabil tocmai din această trăire continuă a NEUTĂRII îi vine doamnei Cortez acea ardere lăun-

trică, reflectată în vocea-i inconfundabilă, în privirea ei vie, cercetătoare și mai ales bună, de om care a suferit și suferă, suferința exilaților și oprimaților acestei lumi strâmbate mai mult de tătării - care o mutilează zilnic - și nu mă refer doar la Ulianovi, Giugașvili, Shevardnadzi și cum s'or mai fi numit. Numiți, nu botezați! Printro logică divină, o ființă generoasă ca d-na V. Cortez, are, ESTE, o voce generoasă, despre al cărei timbru cald, muzicalitate, frazare - desăvârșită, lejeritate și perfecțiune tehnică și-ar putea scrie multe și mult s'au și scris deja. Unii i-au comparat vocea cu o "simfonie pastorală" în sensul Berlioz al numelui, ca bogăție de culori, și poate subconștient și pentru a se sublinia ancorarea cântăreței în acele plaiuri dulci mioritice, cu care se deschide splendida "Antologie de vechi cântece și jocuri din Basarabia", a prof. Aurel Manolescu din Montreal:

"Nistrule, pe malul tău, Crește iarbă și dudău..." și unde cresc și oameni de asemenea calitate. Păcat însă că tocmai locuitorii acestor meleaguri sfinte nouă, nu au ocazia să asculte această minune ieșită din rîndurile lor, anumite posturi de radio ale libertății, cred că ar putea face și mai mult în acest sens pentru frații noștri sinistrați, acolo la Nistru. O culme a absurdului este că, dacă recitalul ar fi avut totuși loc la Chișinău, în zilele noastre, cei mai activi dintre luptătorii basarabeni pentru revenirea la Patria-Mamă, tot nu l-ar fi putut asculta, tătării interzicând, între alte pedepse mai

grele, și vizionarea oricărui concert la care se produc artiști români, unor "elemente" ca Graur, Ghimpu, Usatic, Sălăianu, Moroșanu, Postolache (grupul), Lilia Neagu, Pasa, Andronic, Topală, Galearschi, Jigau, Siminel, Popa, Andruh, sau Odobescu, mort în 1972 într'un câmp de exterminare din Mordovia, pentru a nu cita decât câțiva, dintr-o multime imensă, nadreptății.

Recitalul din capitala Bavariei a fost admirabil organizat de cenacul APOZITIA, sub egida excelentului cunosător al problemelor basarabene George Ciorănescu, care a prezentat cu acest prilej și o documentată prelegere despre istoria Basarabiei, și dacă ar fi să calificăm și aportul actorului Armand Gurian ("Doina Prutului", de George Buznea) drept excelent, ar fi poate o greșală de stil, dar în nici un caz una de apreciere. Acompaniamentul, la fel, asigurat de d-ra Roxana Negoită dela Conservatorul Național de Muzică din Paris, și dacă ar mai fi loc,

ar trebui menționate TOATE cântecele, nu doar "Clobănaș cu trei turme de oi", sau, "La noi sunt codri verzi de brad, și câmpuri de mătase..." răscolind auditoriul.

Să încheiem însă cu întrebarea pusă de Iosif Vulcan, în revista "Familia", încă în secolul trecut, rămasă însă din păcate atât de actuală: "Veniva oare timpul când toate talentele românești se vor aduna acolo unde le e locul: Teatrul Național din București?" De venit va veni cu siguranță, numai de-ar veni mai repede! □ E.B.

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ȘI DE BIRUINȚĂ ALE NEAMULUI

1 DECEMBRIE 1918

ÎN CONȘTIINȚA POPORULUI ROMÂN

Dela 1 Decembrie 1918, România sărbătorește an de an ziua dezrobirii Transilvaniei de sub ocupația imperiului austro-ungar, în urma războiului mondial ziua când această provincie românească cu vechi tradiții și vestigii daco-romane, s'a reintors alături de celelalte provincii românești, formând unitatea României, așa cum este pețuită în hrisoavele istoriei neamului românesc și a popoarelor care formează Europa. Dar nu putem să vorbim de acest însemnat act, trecând peste evenimentele care l-au precedat, prin care Transilvania cu întreaga ei populație românească a trecut prin cele mai grele momente, înscrisuri și jertfele și martirii de neuit, care și-au dăruit viața pentru libertatea și întregirea neamului românesc.

Nicodată, n'am cerut ajutor dela nimeni și n'am lut o palmă de pământ dela nici un vecin, dar am știut să ne apărăm ce aveam moștenit dela strămoșii-strașmoșilor noștri. Am știut să luptăm și să murim pentru drepturile noastre legitime și sacre, să învingem și să trecem sub piciorale cailor armatelor noastre, steagurile vrăjmașilor. Ungurii cunoaște toate acestea și nu mai e nevoie să le amintim înfrângerile suferite, sunt dureroase, dar ce căutam pe un teritoriu străin și ce vor astăzi din nou, când Transilvania este din vece și va fi în vece vecilor a Românilor. Ungurii știu prea bine că au ajuns și că s'au așezat în câmpia panonică, prin răscumpărare, venind din văgăunile îndepărtate ale Răsăritului asiatic, conduși de Arpad. Barbari prin naștere, continuatori ai hunilor, acești așăvâltori au sosit în Europa după pradă și n'au căutare de teritorii străine, iar după ce s'au stabilit în pusta panonică, venind în contact cu popoarele din jurul lor, de abia din anul 997, sub Geiza, care ia denumirea de Stefan și mai târziu de cel Sfânt, în anul 1000, se creștinează. Instinctul acestui popor i-a împins întodeuna pe Unguri, să pornească ca nomazii, după pradă, ca orice barbari în căutare veșnică de cotopire și asuprire sângeroasă a altor popoare. În 1330, regele Ungariei, Carol Robert de Anjou, trece munții Carpați în fruntea armatei sale, împotriva domnitorului Țării Românești, Basarab I, însă la Posada, armata "strălucitului" rege este sfărâmată, iar el cu greu reușește, printr'o stratagemă, să treacă înapoi munții, salvându-și viața.

Cel mai de seamă rege al Ungariei, Matei Corvin de Huniade, fiul lui Ios Corvin, de origine română, din Hunedoara, pornește cu armata sa, împotriva fratelui său român, în Moldova lui Ștefan cel Mare, în 1467, dar este înfrânt sub zidurile cetății Baia și se retrage din calea dezastrului, grav rănit de către arcașii lui Ștefan.

În 1599, la Selimbăr, în Transilvania, voevodul Mihai, domnitor al Țării Românești, învinge oastea ungară, iar în 1600 se încoronează ca domnitor al celor trei principate românești unite: Țara Românească, Transilvania și Moldova. În același timp este cunoscut actul de trădare și ticăloșie al generalului ungur Gheorghe Basta, care îl ucide pe Mihai pe câmpia Turzii în 1601.

În fața atacurilor Imperiului Otoman după bătălia de la Mohacs din 1526, Ungaria n'a putut rezista, așa cum au

rezistat principatele române, și cade sub stăpânire turcească, transformând capitala țării, Budapesta, în pasaiac turcesc.

Apoi, când prin anexiune formează împreună cu Austria, Imperiul Austro-Ungar, Ungaria luptă în primul război mondial din 1914-1918, alături de Austria și Germania, dar este înfrântă de armatele române, sub conducerea suverană a regelui Ferdinand I al României, care se încoronază la Alba-Iulia la 1 Decembrie 1919, ca rege al tuturor Românilor.

Prin pacea de la Trianon din 4 Iunie 1920, România revine la granițele ei firești de fapt și de drept, granițe strămoșești, "Dela Nistru pân' la Tisa" și "Dela Mare la Hotin", o Românie unită cu o populație românească și cu limba ei romanică de veacuri, limba română, unitară pe întreaga întindere a acestei țări.

Am dat doar unele date din această istorie zbuciumată, pentru a demonstra că Românii știu și pot să-și apere la nevoie pământul lor sacru, 'împotriva tuturor dușmanilor care ar îndrăzni să le încalce teritoriul străbun.

Dar, încă din cele mai vechi timpuri ale Europei, când Ungurii erau poate prin îndepărtatele întinderi ale Asiei, ca un popor nomad și sălbatic, Tracii din Nordul Dunării, adică Dacii erau stăpânitori acestui teritoriu al României de astăzi, în care erau cuprinse provinciile românești din timpul nostru: Transilvania, Basarabia, Moldova, Bucovina, Banatul, Oltenia, Muntenia și Dobrogea, iar capitala o aveau la Sarmisegetuza, cetatea regelor dac, localizată în actualul județ Hunedoara. Legiunile romane care s'au stabilit pe teritoriul Daciei, după războiul daco-roman din 105-106, din timpul împăratului roman Traian și a regelui dac Decebal, au început colonizarea romană în Dacia, după această dată, în Transilvania și Oltenia, întinzându-se spre Muntenia și Moldova (care erau cuprinse dela muntii Carpați și până la Nistru) și Dobrogea (cuprinsă dela gurile Dunării până în Sudul județelor Durostor și Caliacra). Din această contopire organică s'a născut poporul român (cum atestă toate documentele și vestigiile trecutului istoric), având drept limbă, limba latină, care cu timpul, ca toate limbile romane, a luat înfățișarea sa originală a limbii române, cu o structură gramaticală și lexicală latinească. Românii erau singurul popor din Sud-Estul Europei care își pot mărturisii ginta lor nobilă izvorât din aceste două popoare antice, cu o civilizație străveche, popor care întodeuna a fost un zid de apărare în calea năvălitorilor, singurul de neam latin înconjurat de o mare slavă și finică.

Dar să lăsăm la o parte ce este consemnat în Istoria României, în Istoria universală, cât și în documentele bibliotecilor din Apusul și Sud-Estul Europei și să ne referim doar la populația Transilvaniei, unde oricine poate constata cu ușurință că această provincie românească are peste 76 % o populație etnică pur română, iar restul până la 100 % sunt Sași, Unguri, Secui, Evrei, etc, deci o mică parte sunt Unguri, fapt care demonstrează cu prisosință fără să mai apelăm la documente istorice și arheologice, că această provincie locuită de Români din timpurile cele mai îndepă-

tate și până astăzi, nu este decât o parte din întregul României, precum sunt și provinciile voevodale românești, Basarabia, Nordul Bucovinei, răpise samovolnic de Rusia sovietică, și Sudul Dobrogei, ocupat de Bulgari. Această populație românească a Transilvaniei, care cuprinde mai mult de trei sferturi din întreaga populație a acestei provincii, în timpul ocupației Imperiului Austro-Ungar, a suferit cele mai grele și crunte samovolnicii din partea Ungurilor. Nimeni nu poate uita comportamentul sălbatic al Ungurilor împotriva populației băștinată românești. Mărturie în acest sens sunt răscoalele Românilor împotriva nelegiuirilor ungurești, răscoale înscrise prin jertfele martirilor ca: Georgehe Doja în Crișan, apoi în 1784, a lui Horia, Cloșca, și Crișan, sau în 1848, a lui Avram Iancu, cât și prin lupta neînduplecată a unor cărturari români ca: Mitropolitul Andrei Saguna ori Andrei Mureșanu și mulți alții, iar în timpul nostru, prin Iuliu Maniu (care a fost omorât de către comuniști), și a Episcopului unit Iuliu Hossu (care a avut aceeași soartă ca aceea a lui Iuliu Maniu), care au militat neobosiți pentru câștigarea drepturilor și libertăților Românilor transilvăneni.

Nu a fost un moment până în 1918, ca Ungurii să nu batjocorească și să caute să distrugă tot ce e drept și sfânt românesc, fapte pe care le-au demonstrat cu prisosință și cu mai mare ferocitate după Dictatul dela Viena din 1940, când în urma înțelegerilor între Hitler și Stalin, a fost cedat Ungurilor Nordul Transilvaniei.

Bestialitățile, cruzimile și nelegiuirile de tot felul ale acestor barbari, au atins paroxismul.

Preoți români, intelectuali de toate categoriile, țărani, ofițeri de elită ai armatei române etc, au fost maltratați și asasinați, acești martiri ai neamului românesc au trecut prin cele mai feroce chinuri, provocate de armata și populația ungurească.

De ce? Numai și numai pentru că erau români, pentru că Românii erau adevărații stăpâni ai acestui pământ, prin dreptul sacru, care le confirmă de milenii stăpânirea lor legitimă.

Prin crimă și jaf și-au impus întotdeauna autoritatea, singurele apanaje pe care Ungurii le-au avut și le au la îndemână, singurele argumente prin care acești falsificatori ai istoriei, vor să inducă opinia publică în eroare, însă această opinie publică cunoaște faptele și evenimentele petrecute, cunoaște adevărul istoric.

Se ştie că un popor nu-şi poate legitima identitatea pe un anumit teritoriu numai printr'o infimă minoritate în raport cu majoritatea adevăraţilor moştenitori testamentari, în cazul de faţă populaţia românească.

Dar de unde provin astăzi toate aceste neînțelegeri, aceste doleanțe de acapărare

a unui teritoriu străin, poporului ungar?

Este lesne de înțeles, că Sovieticii conduc toate aceste manevre, ei care prin înslăcilărie și cotopire, prin genocid și fâlăhărie ocupă fără nici un drept teritoriile românești. Basarabia și Nordul Bucovinei, iar Unguria probabil, au uitat anul 1956, când armatele sovietice au jucat căzaceasca pe teritoriul Ungariei, urme care se pot vedea și astăzi în Budapesta și în alte centre ale acestei țări. Sau, poate nu este altceva decât bine-cunoscuta diversiune a sistemului comunist, frecvență de altfel în anumite situații, pentru a deruta populația dela adevărata față tragică în care se găsesc aceste țări socialiste.

O greșeală fundamentală a regimului comunist dela București, într'un anumit timp, de altfel greșeli peste greșeli, una mai monumentală decât celelalte, a fost crearea regiunii autonome maghiare, apoi deschiderea în centrele de cultură ca: Târgul Mureș, Cluj și în alte orașe, de Universități și școli ungurești.

De ce? Pe cine ajutau toate acestea? Pe nimeni în afară de a provoca discordie și disensiuni. În Ungaria, Iugoslavia, Cehoslovacia, Germania de răsărit au existat și există asemenea regiuni și instituții?

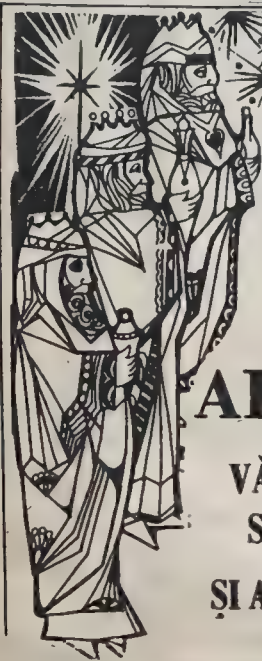
Credem că nu. Dar, Români în principiu, întotdeauna au avut și au un comportament umanitar și generos față de străini, cu care doresc să conviețuiască în pace și armonie. Niciodată un Român n'a ridicat barda împotriva unui străin, așa cum au procedat întotdeauna Ungurii și Rușii. Astăzi, în primul rând cei mai năpăstuiți, exploatați și lipsiți de orice drept elementar, sunt Români. Acesta este regimul de aspirare politic din România și pe care de altfel îl are și Ungaria, instaurat de Sovietici și dirijat în orice împrejurare tot de ei. Regim pe care Românii nu l-au dorit și nu-l vor, precum nici Ungurii, Polonezii, Cehoslovacii ori Germanii din Est, dar le este impus, trecând peste voința lor. Regim în care și-a găsit distrugerea și moartea milioane de oameni, transformând aceste țări în niște spelunci, unde mișună mizeria de toate felurile și nuanțele, până la lipsa totală de libertate, acolo unde incultura și-a găsit locul și patronează, răsturnând, datorită incapacității și a urii fără de margini, tot ce este valoros și uman.

Deci, cea mai bună și rezonabilă soluție în această privință ar fi ca Ungurii să-și revizuiască atitudinea lor revanșardă și să-și revizuiască pe care o au și să privească faptele realist, să fie conștienți de adevărata față a lucrurilor, de situația internațională actuală, nu să-și irosească inutil forțele prin acțiuni ce sunt condamnate de întreaga opinie publică mondială și să nu se lase induși în eroare de propaganda perfidă și nefastă sovietică.

CITIȚI REGULAT CUVÂNTUL ROMÂNESC

FARA ARMÂNEASCĂ

**CU SIBEPEA
A CRĂCIUNU
ȘI A ANLUI NOU**

**FARA
ARMÂNEASCĂ**

**VĂ UREADZA A TUTULOR
SĂRBĂTORLI CU HARAUĂ**

**ȘI ANUL NOU CU AMBAREATĂ
TRI MULȚ ANI!**

SĂRBĂTORILE CREȘTINE LA AROMÂNI

— Ioan NENIȚESCU —

Di sărbătoarea Crăciunului, a Sântului Vasil și Pătăgiune, sânt ligati multi adev, credințe și superstiții. Agiunlu a Crăciunului, Bituli și hoarali de-avărigăra, se-anclemă "Colinde". Dzuă di 24 Andreu, tuț cilimenilli alagă di casă în casă și bat la poț cu un stupugan și lu-au adrată cu mult chiro ma nainte și strigă: "Colinde tetă...colinde". Niți un cilimean nu sta acasă dzuă aistă și ma nu poată si s'ducă ma diparti, barim la vițini și la soia lor, bat la poartă și da hăbarea colindelor.

Cilimenilli aistă, dzuă di 24 Andreu, poartă numili di colindari. Tuti casili așteaptă cu vreaire și harauă vinearea colindarilor și lă da căti un culac, nuț, căstăniă și alti bunătăți.

Dzuă di Crăciun și dzuă di Agiun, Armânilli dit Arbiusia di Niadză-Noapte, s'tiniseac cu zboarali: Hristolu s'amintă!

Dzuă di Sant Vasil, nădoi ficiori s'alăcesesc cu cujoaci și cheli di urs, di cari ambairă chipuri niț și cu mască pi față si armează cu pale și hângiare și ași alăcși, ies pit sucăchi dinitae oaminilor și lă tăn calea s'lă da doară. Tri sibepea aistă ficiorilli nu s'acleamă colindari. Tora lă dzăc: suruvari.

Tut dzuă di Anlu Nou s'fac și pitronilli, ună soie di pită cu multi peturi, iu s'bagă un pără di asimi, și s'acleamă: "părălu al Sânt Vasili". Ti prândz, tută fumeallia măcă dit pitiroania cu multă atenție, ca s'veadă cari din casă avu căsmetea s'affă părălu. La alti fumelli, pi pinga "părălu al Sânt Vasili", s'bagă tu pitiroania și alt pradz ma niț, ca s'lă facă chefi și harauă a cilimenilor din casă.

Ațeli și au tutipută, s'duc ti Sant Vasil și Pătăgiune la vărna fântână și fac ună cruce mari cu unt - ca s'lă bănează și s'lă si adavăgă-tutiputa.

Dzuă di colinde, ti Agiunlu a Crăciunului, nicuchirile pitrec la soie și la soată, căti un culac mari. chindisit cu guguneali di zahări. Căti un culac

s'pitreată și la nvestili nali - ațeali și-s mărtară ațel an.

Aclo iu-nu cură vărna rău în hoară, cu nănduă dzăli ninti di Pătăgiune, si sapă ună groapă mare, cari s'umple cu apă, iu lipsești si s'arucă Cruțea di la Pătăgiune. Ninga dit agiunlu a sărbătoareillei, tinirilli s'adună ninga groapă și ca s'dănăsească la tângrime, beau răchie. Căndu alantă dzuă dămneată, vini preftlu s'arucă Cruțea tu groapa plină cu apă, elli arsar tu apă și cari acață Cruțea, strigă: "Tu Iur-dani și tri mulț ani!"

Dzuă di Pătăgiune, tinirilli alagă di casă în casă cu Cruțea scoasă dit apă și cafșun după și base Cruțea, arucă tu ună căldărușe paradz di asimi.

Alr, dau dhoară. Aistă tiniri s'alăcesesc și dzuă di Pătăgiune ca dzuă di Sânt Vasil, ma di oara aistă s'acleamă "liguciar" și nu suruvari.

Armânilli ca și Românii dit Dacia, pistipsesc că aprindu Sânt Vasil, s'disclidi țeru niadză-noapte și ațel și easti distiptat la ațea oară și vead ciudia, ari 'ndrept s'caftă ițido lucru di la Dumidză.

Si spun ci unoară, un tinir, băgă caplu pit hiarili di la firidă, șidea și ațipta s'veadă disclidearea țerlui. Cum șidea el ași, vead diunoară ună lunină urghitoare...S'disfești țerlu!"

Agunisit cum irea, ca si-lli caftă al Dumidză cama troară țiva, il rugă si-lli da un cap mare -cu multă minte- ma alatis zboarali și caftă "un cap di șinic" (25 di ocă). Diunoară caplu a lui s'fești căt un șinic și nu putea su-l scoată dit hiarile di firidă. Viniră oaminilli, tăliară hiarile di scoase măratlu, caplu, și lipsi s'așteaptă ninga un an până s'disclise țerlu năpoi ca su-l roagă pi Dumidză si-lli facă năpoi caplu, cum irea ma ninti.

Pi grailu armănesc di

Zahu PANĂ

SAPTILI OAHTI

Stau șaptili oahti ca lăi cucuveali.
Măratili carbi ș-dip surdi ș-dip muti.
Tu-aistă irnie, di ani dauă suti,
L-ancreacă, ca pisa pișchirlu di jali.

Trec ș-norlii: mileti cu țirili-arupti
Si, fără ca ș-nțeară cad chicuti greali.
Di ani dauă suti pi-ava nu s-ved steali,
Di frica pângărilor si-ascumsiră tuti.

Nu s-veadi ni luna s-u-nțreb: căti-iu luară
Rămânlii, avearea, Moscopolea-Steauă
Di-amalămă tută? Anathimă greauă

T-arunc Schipărie: S-ti țână subsoară
Neavearea, lăietli, să suschir di-agiună,
La casili xeani s-aladzi-pirpirună!!!

Constantin COLIMITRA

TI VREM TRA S'HIU

Vream s'him un gione picurar
Un-picurar cu-aname.
Cupia mea tu munți ș'u pascu
Avdzăt s'hiu tu Armăname!

Vream s'him un gione picurar
Cum fură tuți păpân'i,
Ca el'i s'bănedzu' nsus tu munți
Si s'am suțată cānli.

Vream s'him un gione picurar
S'am brățali ca herlu.
S'beau-apă-arăți vimt curat.
Tămbarea-ni s'hibă țerlu!

Vream s'him un gione picurar
Cu readzim cărlibana
S' când vai aurlu prit păduri
Si s'trunduiască bana!

Vream s'him un gione picurar
S'bănedzu la fântineali
S'am munțil'i, chin'l'i, bradzil'i frați
Si s'am surări pri stealil

Vream s'him un gione picurar
Si-s cānt cu vreaire seara!
S'tră Pirușana mea dit vis
S'anoadă măghi fluiera!..

Vream s'him un gione picurar
S'un dor tră munte ni-arde!
Ma și cum hiu, hiu astăl'iat
Iar bana-nt s'duțe, s'chiarde...

Tudor Ghe. ZUCA

COLINDE

-Seară'mbară la om bun!
Vini Paplu-Auă Crăciun
Ș'trapsi 'ndreptu la cutar,
s'da hăbări la picurar.

Oili-arumigau tu stane,
țerlu'ntrg lă sta, tăvane,
cānilli gioni și capidani
nu alătrau după dușmani.

Noaptea-aistă, ci ciudie,
se-astirnu ună sihie:
luplu și-ornea 'tea ma mare,
nu-avinau ti vătămare.

Paplu nu lu-acăța loclu,
picurarli'nțapau foclu
și scānteili, miriardi
se-anălțau când foclu ardi...

-Sculaț, sculaț, celnit mari,
cărvanari și picurari
și spunet la tut laolu
c'ază s'amintă Hristolu.

Picurarlii -os di domn
nu ma deadi di elli simn,
alāsără turmă ș'casă
că pi țer s'avea apreasă
Steauă mari, Steauă vrută,
până-atunțea nividzută...

Di sum munt, dit piștirea
ialea ș'maghilli vin tuț trei
ș'adună cu tuț în cor
avdzau boățea anghilor:

-Hărisit-vă, hărisit
sculaț oamini, nu durnit,
tu pāhnia di la boi,
vini Dumidză la voi!"

Zahu PANĂ

SĂ RĂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 8 Nr. 60

APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE

URZICA LIBERĂ

"Ne gândim să adoptăm un program special pentru a sprijini plecarea din orașele mari a unor pensionari ..."

NICULAE CEAUȘESCU

PENSIONARIII VOR FI TRIMIȘI LA ȚARĂ
SĂ SE LEGENE ÎN PACE LA UMBRA COPACILOR!
Dinu Matrăgună

GLUME

TESTAMENTUL

"FIULUI IUBIT"

Niculiță, fiind bolnav, și-a chemat odraslele ca să le împartă averea.

Nicu i-a cerut bijuteriile și banii, Zoe i-a cerut butoaiile de vin și sticlele de șampanie, iar Valentin i-a cerut să-i lase fotografia.

A murit Ceaușescu, s'a executat întocmai testamentul și după cinci ani se întâlnesc din nou odraslele.

Nicu, zdrențuit, fără un leu în buzunar: "Am pierdut totul la Las Vegas!"

Zoe, îmbătrânită, bolnavă, de abia se mai putea ține pe picioare. "După ce am terminat de băut tot vinul, m'au părăsit prietenii. Sunt o alcoolică."

În schimb Valentin, cu diamante pe degete, cu șoferul la scară, elegant, radia de bucurie.

Eu - spune Valentin zâmbind - am mărîit fotografia tatei și am plecat cu ea în turneu.

Lumea dă năvală ca să-l vadă și eu încasez cinci lei dela cei care-l acupă.

CÂT MAI SUS

La o ședință de partid secretarul a ținut să-i inflăcăreze audiența: Munca e cea mai de preț podoabă, e mândria omului! Noi trebuie să ridicăm munca pe culmi cât mai înalte...

Bulă, care ascultase cuvântarea, ține să completeze:

Tovarăși, să ridicăm munca pe culmi înalte ca să n'ajungă nimeni la ea!

CONTRADICȚII...

Deși în socialism toată lumea muncește, nimeni nu face nimic. Deși nimeni nu face nimic, producția crește.

Deși producția crește, nu se găsește nimic.

Deși nu se găsește nimic, toată lumea se descurcă.

Deși toată lumea se descurcă, toată lumea este nemulțumită.

Deși toți sunt nemulțumiți, toți votează pentru...

RUGĂCIUNE:

Bulă merge la alegeri, i se dă buletinul cu numele celor pe care

trebuie să-i voteze și milițianul îi spune:

--Du-te la cabina 5.
--Lasă-mă, tovarășe, măcar cabina să mi-o aleg singur!

BULĂ DOCTOR

Bulă, văzând că toată lumea are titluri: Lenuța, academiciană savantă; Niculiță, academician savant; Nicu, doctor, etc. a hotărât să-și pună un titlu pe cartea de vizită:

BULĂ, DR. ÎN STOMATOLOGIE

--Păi ce faci tu de ți-ai pus titlul de stomatolog? îl întreabă un prieten.

--Pun dinți la greblă!

RADIO EREVAN RĂSPUNDE

--Ce deosebire este între nenoroc și catastrofă?

--Dacă o oală cade în râu și se înneacă, întâmplarea este un nenoroc, dar nu o catastrofă. Dacă întreg biroul politic al partidului se află într'un avion care se prăbușește fără vreun supraviețuitor, această este o catastrofă, dar nu un nenoroc.

RĂVAȘ DE ANUL NOU

CUPLULUI CEAUȘESCU

Ea savantă, el inovator,
amândoi odrasle din popor.
Ea studiază teorii adânci:
să muncești cu răvnă și să nu mănânci.
El, inventatorul, după câte știu:
cum să vie moartea, cât mai timpuriu.

RĂSPLATĂ COMUNISTĂ

Dac'Americani cred că sunt mai tari
și în abundență se răsfăță ei,
drept e să ne-ajute ca să creștem mari
și le-om da răsplată, cozi de retevei.

URMAȘILOR LUI MARX

Vin acum cu încă patru rânduri
către domnitorii dela Răsărit:
ele-aș vrea să fie cele patru scânduri,
pentru care știții nu s'au pregătit.

INDEPENDENTULUI

Vanea cântă strâșnic din acordeon,
Niculae face cazacioc din săle;
Leana, o mazurcă scutură din poale,
-Arde-i-ar catramul lui Armaghedon!

CUPLULUI TURIST

Tara moare'n foame și de sete,
el cu Leana'n iaht său în carete,
se tot plimbă pe la curți regale,
cele două foste, haimanale.

EPIGRAMA

Tom DEGEȚEL

CELOR CE ÎMPART DREPTATEA CU STÂNGA

E datorie sfântă pentru dumnealor
să lucreze greu -ca turnător-
și să spună'n șoaptă pe la FBI,
cine completează ori miroase-a ai.

UNUI LENEȘ

Am și bere și televizor
asta-l țara dulce, U.S.A.
Nu văd pentru ce să mă omor,
stau pe welfare și pe munca ta.

PRIETENIE

Unii cred că prietenia 'nseamnă
să te tragi cu ei la cataramă,
să te'njure de copii și mumă,
și să râzi ca prostul de o glumă.

DOAMNELOR CU SÂNGE ALBASTRU

Eu sunt cu dreptatea și v'o spun curat,
nu am pic de jenă să fiu patriot !!!
Slugă credincioasă unui idiot,
bun de tras în jeapă sau de spânzurat.

Rățoiul Exilat

ANUL XV

OUL Nr. 69

"EPOCA CEAUȘESCU"

ROMÂNIA STRĂLUCEȘTE DE LUMINĂ

Dona RĂȚOIUL

CUVÂNTUL COPILILOR

MOS CRĂCIUN ȘI MOS GERILĂ

Mos Crăciun: Cântec și viață
Mos Gerilă : Ger și ghiță
Mos Crăciun: Plin de bomboane
Mos Gerilă : Uragane
Mos Crăciun: Viață morală
Mos Gerilă : Ger și boală
Mos Crăciun: E bucurie
Mos Gerilă : Pneumonie
Mos Crăciun: E veselie
Mos Gerilă : Viejie

Cred că nu-i greu de ghicit,
Cu cinești mai fericit ?

ABECEDAR CREȘTIN

Dragi copii, ce facem când e ziua de naștere a cuiva ? Părinții pregătesc casa cu decorații, îmbracă în haine noi pe cel sărbătorit, îi aduc daruri și cu toții îi urează la mulți ani fericiți.

Peste vreo câteva zile va fi Crăciunul. În toată lumea, această perioadă e un timp de pregătire. Se cântă colinde pretutindeni. Oamenii sunt mai buni unii cu alții. Străzile și casele sunt înfrumusețate cu becuri și lumini colorate. E veselie pretutindeni și copiii așteaptă pe Mos Crăciun să le încarce bradul cu tot felul de bomboane și jucării.

V-ați întrebat vreodată ce este Crăciunul ? Crăciunul este ziua de naștere a Domnului nostru Iisus Hristos. Ne bucurăm de jucăriile și cadourile ce le primim, de bradul împodobit cu tot felul de becuțe colorate, dar să nu uităm că bucuria cea mai mare e că în această zi s'a născut pe pământ Iisus Hristos - Mântuitorul lumii.

De mil de ani omenirea a așteptat această zi ca Dumnezeu să se nască ca om, așa cum au spus proorocii. Și cum a fost Nașterea Domnului ? Era în vremea împăratului Cezar Augustus. Acesta a dat o poruncă din Roma ca toți oamenii din imperiu să se înregistreze în locul de naștere al părinților. Acesta este un recensământ, sau numărătoare a tuturor oamenilor din imperiu.

Maica Domnului, împreună cu Iosif,

a plecat din Nazaret pentru a se înscris în Betleem. Seara când au intrat în oraș era foarte multă lume. Au căutat un loc unde să doarmă peste noapte, dar toate hotelurile erau ocupate. În cele din urmă au găsit o peșteră cu animale și s'au adăpostit acolo. Peste noapte Maica Domnului a născut pe Iisus Hristos. Ce bucurie în cer și pe pământ ! Ingerii coborau din ceruri cântând atât de frumos cum oamenii nu au auzit niciodată coruri atât de dumnezeiești slăvind pe Dumnezeu și îndemnând pe oameni să trăiască în pace și dragoste.

Erau niște păstori cu oile la păscut pe dealurile Betleemului. Lor li s'a arătat un inger care le-a adus vestea bună că s'a născut Iisus. Si au coborât păstorii în Betleem și au găsit în peșteră pe Maica Domnului și Pruncul culcat în iesle și înfășat în scutece. Ce mult s'au bucurat păstorii, dragi copii, văzând pe Dumnezeu născut în chip de om.

În vremea aceea trăiau în Băsărit niște magi. Aceștia se ocupau cu astronomia. Într-o noapte li s'a arătat pe cer o stea cu totul și cu totul deosebită. Si au plecat din țările lor și urmând steaua au ajuns la Betleem și găsim Pruncul Sfânt și s'au închinat Lui și i-au adus tot felul de daruri împărătești.

Părintele MITREL

RUGĂCIUNE LA MOS CRĂCIUN

Mos Crăciune, Mos Crăciune,

Am să-ți fac o rugăciune:

Jucării nu am de loc,

N'am cu ce să mă mai joc.

Uite tot ce mi-a rămas:

O păpușă fără nas,

Un urt de maimuțoi

Fără ochii amândoi.

Adă-mi dar o jucărie,

Ca să-mi faci o bucurie.

SORICILĂ ȘI CUCOANA

Soricilă și cucoana
Vai, cât sunt de ocupați!
N'au nici vreme să bea apă
Și din zori ei sunt sculați.

Că poimăine e Crăciunul
Și au multe de făcut:
Cozonaci, covrigi, plăcinte,
Cum toți anii au avut.

Au făină, unt și zahăr,
Ba și miere au găsit.
Și tot mestecă, frământă,
Amândoi muncesc zorit.

Au făcut și invitații.
Pe copii și pe nepoți.
Pe vecini și pe prieteni,
Sunt poftiți la masă toți.

Însă nu știu cum se face,
Că pe noi nu ne-au poftit,
Totuși, le urâm din suflet:
"Crăciun vesel, fericit!"

Stan PROTOPODESCU

COLIND PENTRU JOHNATHAN

Johnathane, de esti bun,
o să vină Mos Crăciun
să-ți aducă sub brâu
un tractor micuț - micuț,
mașinuțe și bomboane.
Roagă-te la Doamne-Doamne
să îți dea sănătate
bucurie și de toate.
Johnathane, inger mic
a cântat un pic - un pic
pentru pruncul mic Iisus
coborât din cer, de sus.
Magii steaua au urmat,
au venit, s'au închinat
pruncului cel mititel.
Roagă-te și tu la el!

Ion VASILE

Pagina "Cuvântul Copiilor" este redactată
de Florica Bațu, 71 Vanier Dr., Apt. 201,
Kitchener, Ontario, Canada

CAMPANIA "CÂMPULUI ROMÂNESC"

ȚINTA NOASTRĂ \$75.000

D-RA ANA MARIA MARAN, PRESEDINTA "CLUBULUI TINERETULUI" AL ASOCIAȚIEI CULTURALE ROMÂNE DIN HAMILTON-CANADA.

CONTRIBUTII PRIMITE PANA ACUM:

OCTOMBRIE		\$ 1.600
NOEMBRIE		
GRIGORE SCOROCHIRJA	Florida, USA	\$ 1.000
FLORIAN SANDULESCU	Hamilton, Can.	1.000
JOHN HALMAGHI	Ohio, USA	500
ZAHU PANA	New York, USA	500
NICU NAUM	Montreal, Can.	500
VASILE MARAN	Hamilton, Can.	500
LEON CAPATANA	Toronto, Can.	300
CEZAR TEODORESCU	Detroit, USA	200
DUMITRU CRISTESCU	Hamilton, Can.	100
TRAIAN GOLEA	Florida, USA	100
MIHAI POP	Montreal, Can.	100
ANGELA JONESCU	California, USA	20

TOTAL \$ 6.420

Comitetul de Construcție al CENTRULUI CULTURAL dela Câmpul Românesc din Hamilton, Canada, a decis să emită "CARAMIZI" (certificate de contribuție) în valoare de: \$25, \$100, \$500, și \$1.000, care vor fi trimise persoanelor ce vor ajuta la ridicarea CENTRULUI CULTURAL. In felul acesta, fiecare dintre noi, cei care simțim românește, vom putea contribui cu suma respectivă posibilităților noastre.

Să nu uităm că cel care dă la început, ajută de două ori!

Pentru construirea Centrului Cultural de mai jos, avem nevoie de suma de \$ 75.000.

Ajutați prin donația Dstră la îndeplinirea acestui țel.

Frați Români,

Intâi codrii și munții ne-au fost apărarea!

Acolo ne-am ascuns de copitele asiaticilor, iar când ne-am încins la luptă, dreptatea că ne apărăm pământul și credința, a fost arma ce n'a putut fi smulșă din sufletul și mâna noastră.

Dar au trecut secolele, din Răsărit ne-a venit praful de pușcă. Munții n'au mai fost hotar între bine și rău; iar noi ne-am găsit adăpost idealurilor la sânul țărilor surori de gintă latină.

Dar copitele au fost transformate în tancuri și praful de pușcă în bombe atomice.

Intreaga Europă este șantajată de ursul siberian.

Nu-i întâmplare, ci o logică urmare, ca centrul de luptă pentru eliberarea Europei de Răsărit să-și găsească adăpost pe continentul Americii de Nord.

După o muncă și sacrificii de aproape trei decenii, s'a reușit a se cristaliza, la Câmpul Românesc din Hamilton, lăcașul de măturie pentru cei care luptă întru apărarea neamului.

Aici, udate de dragoste și sacrificii, s'a ridicat o capelă, s'au dedicat cruci în memoria celor care au luptat pentru apărarea țării și împotriva comunismului; aici s'a amenajat un parc pentru serbări câmpenești care adăpostește sute de persoane, parc prin care trece un râu cristalin în care se poate pescui, un bazin de înot, terenuri sportive (fotbal, voleibol, tenis, etc.); aici au loc în fiecare an meciurile dintre echipele românești de fotbal pentru semifinalele cupei "Dacia".

Tot aici, organizăm în fiecare an "Săptămâna Câmpului Românesc", un punct anual de întâlnire al pribegiei...

Oaspeții, găzduiți în trailere, pot viziona filme instructive, audia conferințe, par-

ticipa la excursiile organizate în Ontario... etc.

Toate aceste activități au avut ca centru PAVILIONUL, pe care furnicile câmpului vor să-l renoveze și să-l transforme într'un centru cultural.

Când va fi terminat, CENTRUL CULTURAL ROMÂNESC, va fi loc de întâlnire, sală de conferințe, de concerte, de vizionat filme, școală de limba română, se va lărgi actuala bibliotecă și va cuprinde toate facilitățile necesare câmpului.

Pentru clădirea zidurilor acestui CENTRU CULTURAL ROMÂNESC, simbol al munților și codrilor de altădată, avem nevoie de cărămizi, de multe cărămizi!

Cititorule, vrei să ne donezi o CARĂMIDA?

Nicolae PORA

PRESEDINTELE COMITETULUI DE CONSTRUCȚIE

DL. GRIGORE SCOROCHIRJA, DIN NAPLES, FLORIDA, ÎNMÂNAND CECUL DE \$1.000 SECRETAREI, D-NA MIHAELA MOISIN ȘI CASIEREI, D-NA LENA BĂLASU.

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ

DIN HAMILTON, ONTARIO, CANADA

VĂ INVITĂ LA FESTIVALUL DE GALĂ

Sâmbătă 10 Mai, 1986

CÂND SE VA SĂRBĂTORI

ZIUA DE ZECE MAI

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ȘI

A ZECEA ANIVERSARE A ZIARULUI

CUVÂNTUL ROMÂNESC

Conferențieri:

Prof. Dr. AURELIO RĂUȚĂ, Universitatea Salamanca, Spania

Prof. Dr. NICOLAE ILIESCU, Universitatea Harvard, USA

Te-Deum - Program special - Banchet - Mare bal

ROYAL CONNAUGHT HOTEL

112 KING STREET EAST, HAMILTON, ONTARIO

Tinută: semi formală

Programul detaliat va fi anunțat ulterior

BUFNIȚELE

Șerban ISTRATE

Aviariul experților americani în controlul armelor nucleare a fost de mult populat doar de două feluri de păsări: goimii și porumbei. Dar, recent, o nouă specie își fălăie aripile în paginile literaturii de specialitate, anume bufnița, care crede că deține monopolul înțelepciunii nucleare. Soimii sunt îngrijorați că războiul va izbucni pentru că America e prea slabă; porumbeii se tem că tocmai cursa înarmărilor va provoca un atac. Bufnițele susțin că cel mai mare pericol rezidă nu în prea multe sau prea puține rachete ci în riscul că ființele omenești le vor lansa din greșeală sau dintr'un calcul greșit.

Termenul (de bufniță) a fost lansat de un grup de profesori, dela Școala Politică John F. Kennedy a

Universității Harvard, pe nume Joseph S. Nye, Graham T. Allison și Albert Carnesale. În cartea lor "Hawks, Doves, and Owls: An Agenda for Avoiding Nuclear War" (Soimii, porumbeii și bufnițe: ce trebuie făcut pentru evitarea războiului nuclear), ei insistă asupra unei serii de măsuri pentru a reduce la minim riscul unui accident catastrofal. Printre acestea sunt: îmbunătățirea legăturii telefonice între Moscova și Washington (e vorba de telefonul roșu) prin crearea unor centre de control a crizelor sau a crizei deosebit de acută, stabilirea de sancțiuni împotriva proliferării nucleare, înlocuirea armelor nucleare de rază mică din Europa cu echivalenți dotați cu focosec convenționale, ținerea unor convorbiri normale și

periodice între conducătorii militari ai Statelor Unite și cei ai Uniunii Sovietice, și suplimentarea dispozitivelor de siguranță pentru a se împiedica lansarea inadvertentă a rachetelor din dotarea submarinelor. Bufnițele recomandă ca imperiul Est-european al Uniunii Sovietice să nu fie pus niciodată în discuție. Ele nu desconsideră importanța controlului înarmărilor și doresc să păstreze tratatele existente și să negocieze altele noi pentru limitarea armamentelor. Bufnițele disprețuiesc astfel de soluții simpliste ca înghețarea nivelelor armelor nucleare sau politica rigidă a renunțării la prima lovitură nucleară.

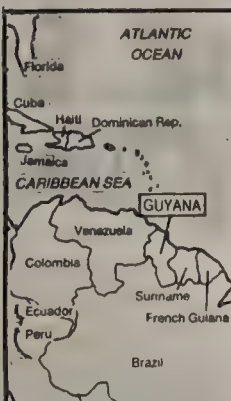
Astfel bufnițele cred că defîn piatra filosofală pe care se poate funda securitatea omenirii. Mare e grădina lui Dumnezeu! □

ALEGERILE DIN 9 NOEMBRIE

Pe 9 Decembrie a.c. peste 320.000 de Guinezi sunt așteptați să voteze.

Pentru prima dată dela câștigarea independenței dela Englezi în 1966, numele fostului președinte Forbes Burnham nu va apare pe listele electorale. Aceasta pentru simplul motiv, că Burnham a decedat în August a.c. Corpul lui este în prezent într'un proces de înghețare complex în Urșina Sovietică, în vederea expunerii lui în Georgetown (capitala Guyanei) până în anul 2055.

Inlocuitorul lui Burnham și candidat al Congresului Național al Poporului socialist (PNC) este Desmond Hoyte, în vârstă de 56 ani. Alte șase partide și-au ales candidații în cursa de

ocupare a celor 53 de locuri în parlamentul guineez, dar cea mai serioasă opoziție

vine din partea Partidului Progresist al Poporului. În trecut 68.000 de Guinezi votau din afara țării. Guvernul lui Hoyte a abrogat legea prin care Guinezii expatriați oriunde în lume puteau vota.

Ceea ce supără opoziția este ceea ce Hoyte nu a făcut: el nu a stabilit o comisie independentă de alegeri și el nu va permite reprezentanților opoziției să asiste la numărarea voturilor.

Andrew Morrison, editorul săptămânalului "Catholic Standard" din Georgetown, spune că: "PNC reprezintă 21 de ani de decădere; el a adus o țară în genunchi fără care rivalizează acum cu Haiti în sărăcie, pe această emisferă".

CRIZE LATENTE

ÎN ZONA CARAIBELOR ȘI'N MEXIC

Nicolae CIACHIR

Evenimentele din Nicaragua sunt doar o dovadă a unei probleme de dimensiuni mult mai ample. Devine în mod sporit evident că ansamblul Americii Centrale și al bazinului Caraibelor reprezintă o singură entitate strategică.

O combinație a controlului pe care această zonă îl exercită asupra accesului la canalul Panama plus resursele naturale importante descoperite în această regiune o fac o atracție irezistibilă pentru penetrația sovietică. Această penetrație a continuat, în ritm tot mai sporit, pe întinsul ultimilor 25 de ani.

Pătrunderea se află la proporții de criză în prezent, după cum a fost exemplificat de evenimentele din Nicaragua, Grenada și El Salvador, iar Congresul american începe să confirme faptul.

Din punctul de vedere al analiștilor, care folosesc rutinier datele secrete ale serviciilor speciale, marele punct de cotitură a fost Grenada, unde vreo 10kg. de documente capturate au precizat cu amănunte intențiile de amplorare ale Uniunii Sovietice în emisfera americană.

Printre altele, documentele capturate au atras atenția asupra faptului că Cuba e o simplă marionetă, un stat client al Sovieticilor, ostil nu numai Americanilor, ci și libertății oriunde în această emisferă. Sprijinirea Cubei îi costă pe Ruși între 4 și 5 miliarde de dolari anual, aceasta pe ani și ani de zile,

modalitate relativ ieftină și fără mare valvă pentru a produce dificultăți Statelor Unite. Cuba, situată chiar pe căile de apă pe unde trece jumătate din comerțul maritim al Americii, a devenit însăși o țară cu o armată puternică. Cumpărat și plătit de Uniunea Sovietică, arsenalul Cubei este compus din circa 25 divizii, 950 tancuri, 280 avioane de luptă moderne, 50 nave de patrulare, 3 submarine și 2 fregate cu rachete teleghidate. O forță de luat în seamă nu numai în bazinul Caraibelor, ci și oriunde.

Beneficiul ieftin pe care Sovieticii îl obțin dela mandatarilor lor cubanezi e doar începutul necazurilor produse Americii. Insula Cuba a devenit de asemenea o bază militară rusească de rang strategic. Influența sovietică a făcut posibil Cubei să incurajeze și să sprijine tulburări și activități de guerilă în întreaga regiune. Pe lângă implicațiile sale pe termen lung, puternica prezență sovietică absoarbe resurse militare americane de valoare ridicată. 47% din comerțul global al Statelor Unite trece prin zona Caraibelor, precum și 87% din importurile de petrol ale Americii, iar în timp de confruntare militară în Europa 56% din forțele americane afectate alianței NATO iau calea Caraibelor. Statele Unite nu-și pot permite să lase neapărată zona Caraibelor.

În timp ce evidenta creștere a bazei marxiste din Nicaragua a trezit pe unii deputați americani, credem că mult mai sem-

nificativa penetrație sovietică globală a emisferei americane. În fine, le-a captivat atenția.

Nu chiar departe de Caraibe se află Mexicul, care înfruntă actualmente cea mai gravă criză dela izbucnirea tulburărilor politice din 1968-1969 încoace. Întrucât această nouă criză converge asupra Mexicului simultan din mai multe direcții, amenințarea stabilității țării este chiar mai fundamentală. Iar această instabilitate poate doar submina relațiile dintre Statele Unite și Mexic.

Această tulburare rezultă nu numai dela tendințele de destabilizare din toată America Centrală (Nicaragua, El Salvador, Honduras, Guatemala, Costa Rica) datorită mandatarilor sovieto-cubanezi, ci și din dinamica internă a sistemului mexican și a relațiilor sale cu America.

Din păcate, nu putem intra în amănunte.

Până la urmă, nu vom fi surprinși de reînvierea naționalismului radical care a fost una din temele de bază ale Revoluției Mexicane de după primul război mondial.

La rândul său, infiltrația marxist-leninistă este masivă și au fost constituite numeroase nuclee comuniste, care ar putea declanșa o insurecție lansată și stimulată de binecunoscutele grupuri de guerilă. Credem că aceasta este marea idee sovietică de așediere a statelor Unite în următorii 2-3 ani.

Un Mexic comunist va răsturna actualul echilibru mondial și așa destul de precar. Niciodată nu se știe.

CHELTUIELILE NAȚIUNILOR UNITE

—Teodor MARINESCU—

Congresul american, sătul până peste cap de risipa financiară a Națiunilor Unite, a votat recent o legislație conferind guvernului un control mai mare asupra contribuției Statelor Unite la Bugetul ONU.

Între altele și ororile bănești determinaseră deja America să se retragă din UNESCO, cu sediul central la Paris. Și de ce să n-o fi făcut? 80%, nici mai mult, nici mai puțin din bugetul UNESCO era tocat în cheltuieli administrative. Această organizație specializată a Națiunilor Unite își permite extravagante mai mult decât indecente, ca de pildă construirea unui sumptuos palat de conferințe în Etiopia băntuită de foamete.

Congresul USA s'a săturat de risipa la scară mare în toate compartimentele Națiunilor

Unite, unde cheltuielile au urcat zdrăvan, cu 273%, în decursul ultimilor 13 ani. Probabil, unele din aceste sporuri pot fi justificate. Dar o organizație, care are misiunea de a hrăni și de a patrona soluții de cazare pentru nevoiașii planetei, a cheltuit, în 1982, 250 milioane dolari pentru un fond de pensii astronomic. Să ilustrăm. Recent, cu ocazia pensionării, unui subsecretar-general i s'a acordat o premiere reprezentată de o sumă globală, plătită deodată, de 400.000 dolari, o pensie anuală de 50.000 dolari și un onorariu anual de consultant cifrat la 90.000 dolari. (Ați înțeles bine, pensionat dar cu sinecură.) Neinteresant, însă o menționăm, tot acest bănet al pensionarului în cauză este scutit de orice fel de taxe, impozite etc. Fără comentarii.

O cauză majoră a creșterii uriașe a cheltuielilor de funcționare a ONU este explicată prin procedeele de stabilire a bugetului. Senegalul, de exemplu, are un vot în comisia de alocări bugetare ca și Statele Unite, deși Senegalul contribuie cu aproape nimic, în timp ce contribuabilii americani achită un efort din întregul buget al Națiunilor Unite (inclusiv toate organizațiile specializate ale ONU).

Această parte de 25% depășește contribuția însumată a tuturor celor 18 țări comuniste. Iar cele 120 de țări din lumea a treia donează mai puțin decât 10% din bugetul ONU. Dar țările bogate în țifei, să zicem Kuwait și Arabia Saudită? Mai puțin decât 1%!

E limpede ca lumina zilei că unele reforme sunt mai mult decât oportune. Fiindcă absurdul a devenit mai real decât realul. □

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE,
ȘI PĂȚITE

George DONEV

ARTĂ ȘI CREDINȚĂ

"Primul nai l-a făcut Dumnezeu când a bătut vântul, prin trestii," așa descrie Gheorghe Zamfir naiul.

Dar pentru noi, care l-am ascultat la concertul dela Cleveland, naiul s'a transformat într-o carte de rugăciune pe care Zamfir, atunci când o răsfoiește, ne ridică sufletul la înălțimea cerului.

Printre cei prezenți la concert a fost și păr. Gheorghe Calciu cu familia.

Pe scenă, un artist care și-a înfipt rădăcinile în credință; printre spectatori, un om al Credinței care s'a înfrățit cu arta.

O NOUĂ DEFINIȚIE

În România mizeria a ajuns un lux!

"MAI BINE VĂDUVĂ"

La scurt timp după ce-a fost eliberat din pușcărie, profesorul Vasile Tega, a fost chemat din nou la securitate, îndemnat (mai mult amenințat decât îndemnat) ca să devină informator. "Gândește-te la soție și copilă" înșinuau anchetatorii.

"Eram într-o situație teribilă, care a fost rezolvată de soția mea!"

Dănsa bănuise motivul chemărilor și citise în ochii mei îngrijorarea. Înainte a-i spune că-mi cereau să devin spion, ea mi-a declarat:

"Mai bine vreau să rămân văduvă decât să știu că am bărbat care să arunce cu noroi în numele familiei!"

Când le-am spus la securitate că nu-mi este frică de amenințările lor, m'au lăsat în pace.

CULTURĂ CU AGENȚI

Nick Helerea, acordistul care a evadat din grupul "Junii Sibiului" ne mărturisește:

"Grupa de dans a fost păzită de cel puțin patru agenți ai securității. Nu există grupă "independentă". Toți profesioniștii trebuie să facă parte din "Cântarea României", și toți trebuie să "cânte" cum li se spune.

Subliniez aceste rânduri pentru cei care cred că se pot înfrăți cultural cu "culturalnicii."

"ÎNTÂMPĂRI"

ARANJATE

Un grup de excursioniști americani care vizitase recent China s'a întâlnit și a comparat fotografiile cu un alt grup ce vizitase aceleași locuri cu câțiva ani înainte.

Ei au observat că s'au întâlnit cu același țărăn, același student și același muncitor, etc. care le-au spus aceleași lucruri.

"TEMBELIZOR"

Acesta-i ultimul nume dat televizorului din RSR.

AUZITE LA "CÂMP"

GELU, STRUNGUL
ȘI CIOCOLATA

Printre cei care au descoperit "Câmpul" este și sculptorul Bucur Anghel (Gelu). Singura lui dezamăgire e că nu se face mai multă reclamă ca lumea să afle despre acest colț de românism la umbra copacilor și a clopotniței.

Despre Gelu au scris acum câțiva ani ziarele din Europa. El a fugit din țară ascuns într-o ladă alături de un strung industrial și o duzină de pachete de ciocolată.

Când vagonul a ajuns în Italia, ciocolata se terminase, strungul n'a făcut nici un protest, dar Gelu, auzind în jurul lui vorbindu-se limba italiană, a început să strige.

Când poliția l-a scos din ladă el a fost de două ori eliberat!

SĂ TREACĂ IARNA

Mulți dintre vizitatorii români ce se află în America, și-au cerut prelungirea șederii până la primăvară: "Ca să scape de frig."

MĂDĂLIN VS. NICU

Fiul "Fiului Iubit" s'a dus cu echipa veselă la restaurantul "Continental" ca să-și continue chef.

Pentru a nu fi deranjat, a dat ordin ca toți mesenii să părăsească restaurantul.

Unul singur a protestat, Mădălin Voicu, fiul violonistului Ion Voicu.

Nicu, furios, i-a tipat lui Mădălin:

--Ieși afară, fiu de țigan.

--Ba ieși tu afară, fiu de cizmar!

Despre Mădălin nu știm nimic, dar tatăl lui a fost eliminat din sânul Filarmonicii.

CULTURĂ

CU SECURITATE

Oleg Vidov, marele actor rus de cinema, a preferat lumea liberă.

În timp ce aștepta pe aeroportul din Roma ca să vină în Statele Unite, o delegație a filmului sovietic tocmai sosise în Italia.

Oleg, cu palăria trasă pe ochi ca să nu fie recunoscut, a identificat pe agenții KGB-ului care sunt veșnic prezenți când e vorba de cultură.

MARE-I GRĂDINA

M'am dus să-mi cumpăr un geamantan, spune d-na L.F. și am ales unul peste care erau așezate până'n tavan alte geamantane mai mici, mai mari, etc. Am arătat vânzătoarei care-i geamantanul ce l-am ales, dar ea m'a refuzat spunând să-mi aleg altul care-l mai ușor de scos din grămadă.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

Centrul Medical Românesc
Al Doctorului
Cornelius A. Opreșiu, M. D.

1660 Putnam Avenue, Apt. 11 66 Tennis Place Forest HILLS
Ridgewood, New York 11385 Hills Gardens New YORK 11375
Tel (212) 821-2613 sau Tel (212) 268-2784

24 ore pot fi contactat la serviciul permanent
al centrului Tel:(212)268-2784

Practic Chirurgie de inimă, plămâni, artere-proteze, plastii, chirurgie de vene, chirurgie generală (stomac, ficat, vesica biliară, intestin subțire și gros, cancer pe toate organele, hemorolzi, hernii, patologii de sân.

Acord consultajii de medicină generală, evaluez pacienții chiar dacă nu au boli chirurgicale,

Sunt român creștin.

Sunt afiliat cu Spitalele din Manhattan și Queens.

Apelați cu încredere

"Show and Sell" Service

Cimerman

Real Estate Limited - Realtor

909 BLOOR ST. W., TORONTO, ONT. M6H 1L2
BUS: 534-1124 RES: 537-5235

NICK POPESCU
REPRESENTATIVE

DE ÎNCHIRIAT

Cameră superb mobilată, baie, telefon, TV, intrare separată, în Miami Beach, Florida, situată la o stradă distanță de magazinele de plajă și alimentare, autobuzele pentru Miami centru și Hollywood, autobuzele pentru Miramar, unde este Biserica Ortodoxă Română și la două străzi de ocean.

Telefonați la nr. (305) 538-9600 dimineața până la 9.00 a.m. sau seara între 5.30-7.30 p.m.

CAUT RUDELE
ȘI PRIETENII

* Nicolae Leka, 4107 N. Sacramento, Chicago IL 60618, USA, tel. (312) 463-0134, caută pe MIHAI LAZARESCU din Timișoara, inginer la CFR, fost coleg de serviciu, care se găsește actualmente în R.F. Germania. Cei ce pot da informații despre acesta, sunt rugați să scrie la adresa de mai sus sau să telefoneze.

* Costică Apetrea din București, în prezent în Canada, # 301, 4811 55 St., Red Deer, Alberta, T4N 2J2, tel. (403) 343-6934, caută pe VIOREL ASTANEI, originar din zona Bacăului, rămas în lagărul din Latina-Italia în anul 1983. Cei ce pot da relații despre el, sunt rugați să scrie la adresa de mai sus, sau să telefoneze cu taxă inversă.

* George Gergel, 905 Westminster #303, St. Paul, MN. 55101, USA, Tel. (612) 778-0734 dorește să-și găsească prietenii și colegii de școală, care au emigrat în 1982 din Italia în Canada: GHEORGHE LUPU, MIHAI SARBU, NELU SALAGEAN. Cei ce pot da relații despre aceștia, sunt rugați să scrie la adresa de mai sus sau să telefoneze.

* Venera Petrescu caută nepoții: familia SALVETU, care au locuit în Ploiești, România și actualmente se află în America. Adresa: Otto Glockelstrasse 24, Traiskirchen, 2514, Austria.

DORESC
SĂ EMIGREZ

* CRISTINA TROCAN, în vârstă de 18 ani, jucătoare de tenis, campionă națională a României timp de 5 ani, care a cerut azil politic pentru America în timpul turneului din Iunie 1985 în Italia, în prezent în campul din Latina, Via XXIV Maggio, nr.3, cod 04100, Italia, dorește sponsor pentru emigrare în USA. Persoanele particulare sau organizațiile ce doresc să ajute la sponsorizarea acestei tinere sunt rugate să scrie la adresa de mai sus.

ÎN HOLLYWOOD CALIFORNIA
PENTRU O MASĂ BOGATĂ ÎNTR'UN LOCAL FRUMOS
MERGEȚI LA:

ORZA'S Romanian Restaurant
(REDESCHIS)

708 N. VALENTINO PLACE (NEAR PARAMOUNT STUDIOS
AT MELROSE) - HOLLYWOOD, CALIF. 90038

PENTRU PRÂNZ:LUNI-VINERI 11 am.-3 pm.

SEARA: MIERCURI-SÂMBĂȚĂ 5-9 pm.

Proprietari Jean și Maria Orza

Susanna Voros
Sales Representative

Canada Permanent Trust Company/Realtor

1560 Bayview Avenue
Toronto, Ontario M4G 3B8

Office (416) 488-2444
Residence 482-5177

The Permanent

ON-LINE REALTY LTD.

RESIDENTIAL, (R.C. & I.) INDUSTRIAL,
COMMERCIAL & INVESTMENT PROPERTIES

GEORGE DONISON
MARKETING REPRESENTATIVE

BUS.: (416) 578-0208

RES.: (416) 648-4821

160 CENTENNIAL PARKWAY NORTH, HAMILTON, ONTARIO L8E 1H9

Farmers Insurance Group
of Companies

AUREL MICURESCU
Insurance Agent

4000 SE International Way • P.S. Business Park, Suite 104
Milwaukee, Oregon 97222

Bus. (503) 228-6179 652-1536 • Res (503) 653-2368

CĂSĂTORII

* Tânăr refugiat român, intelectual, care așteaptă emigrarea în Canada, dorește să se căsătorească cu o Româncă din Canada sau USA, până la vârsta de 35 de ani. Răspuns la adresa: SULEA NICULAE, A-1180-Wien, Wahringer Gurtel 109/13.

ANUNȚURI EDITORIALE

Se află în lucru și va apărea la începutul anului viitor, într'un număr restrâns de exemplare, volumul: "GĂGĂ - COPIL DE NEAM PROST", semnat de marele compozitor, scriitor și humorist: NELU MANZATTI.

Cititorii noștri, care doresc să obțină acest unic volum din istoria humorului nostru românesc, sunt rugați să ne scrie, pentru a le rezerva exemplarele ce le doresc.

..

A apărut în limba engleză, în Editura Cuvântul Românesc, un volum de 30 de poezii traduse de Malca Alexandra (Principesa Ileana a României) din Poeziile din Inchisorii colectate de Zulu Pană.

Volumul se poate procura la prețul de \$5 U.S., scriind la adresa: The Orthodox Monastery of the Transfiguration, R.D.I., Box 184-X, Ellwood City, Pennsylvania, 16117 U.S.A.

..

A apărut în Canada un volum de 25 de poeme ale Veturiei Pop, sub editura autoarei.

"Poemele Veturiei Pop Încununează o viață de legământ neclintit față de familie, față de glia strămoșască și față de tot ce a mai rămas solid și nevinovat din moștenirea lăsată nouă de 2 milenii de istorie".

Cei ce doresc să obțină acest volum sunt rugați să-l ceară direct autoarei, scriind la adresa: Elisabeta Pop, 3036 Rue Edgar, Fabreville Laval, Quebec, H7P 2C3, Canada.

GREVA MINERILOR

— Nicolae CIACHIR —

Frământările politice și sociale din Europa răsăriteană satelizată de către Uniunea Sovietică, după cel de al doilea război mondial, au luat o amploare fără precedent în ultimii ani.

Ne vom apleca îndeosebi asupra unor evenimente din țara noastră a anului 1977. Apare că vocea tuturor Românilor amuțise era înșelătoare. Gânditorul român Constantin Dumitrescu, eseist politic de valoare recunoscută, a făcut constatări remarcabile în a sa "Cetate totală". Despre împrejurările dela noi în 1977 el a scris: "Tăcerea generală nu constituie un simptom concludent. Chiar atunci când păstrează anonimul, contestatarii își fac simțită prezența sub diferite forme. Până când anonimul este abandonat brusc. Este de ajuns să ne reamintim desfășurarea mișcării inițiată de Paul Goma. Scrisoarea trimisă de cei opt disidenți români în frunte cu Goma conferinței post-Helsinki dela Belgrad a făcut pe neașteptate o breșă - și încă una fără precedent pentru România - în fațada de solidaritate dintre regim și populație, pe care dictatura cu veleități naționaliste a lui Ceaușescu punea atâta preț. Deși numărul semnatarilor n'a depășit 200 în ultim resort - la care se adaugă desigur greviștii din Valea Jiului care s'au alăturat ulterior acestui protest - gestul a fost decisiv, în sensul că a întrunit aprobarea tacită a nenumărați oameni, până și a celor ce n'au avut de suferit în mod direct de pe urma represiviilor." Am încheiat citatul. De menționat că majoritatea aderenților la mișcarea Goma au fost muncitori, fapt ce caracteriza pe atunci țara noastră, comparativ cu toate celelalte țări alinate Moscovei, unde au avut loc proteste.

Prima zi de grevă

În August 1977, greva minerilor din Valea Jiului, cu obiective limitat economice, a avut o semnificație de răsunet larg. Prea adânc ajunsese cuțitul stăpânitorilor la osul truditilor din măruntălele pământului. Nu insistăm asupra faptului că situația de neagră mizerie a muncitorimii dela noi este însă, de mult, generalizată absolut în toate ramurile de producție.

Reținem că greva minerilor din Valea Jiului a fost prima grevă de amploare dintr-o țară a blocului sovietic, până în 1980, când au avut loc masive greve poloneze.

Vom trece la peisajul nostru carpatin în cămașa de forță totalitară. Cu căsuțele sale de un etaj și cu blocurile degradate, orașelul minier Lupeni face o impresie tot atât de posomorâtă ca și cea făcută de așezările miniere ale Angliei pe timpul lui Karl Marx.

Din cei 30.000 de locuitori, 5.800 lucrau în mina Lupeni, alți 5.000 de salariați munceau "la zi", adică la suprafață. La 1 August 1977, s'au întâlnit toți dis-de-dimineată în fața porții minei și s'au îndreptat spre o clădire mare în stil bizantin, fosta primărie, iar în 1977 - pavoază cu o fotografie uriașă a lui Ceaușescu - sediul conducerii partidului.

Până seara se adunaseră peste 35.000 mineri din zeci de mine învecinate ale Văii Jiului, cu toții hotărâți pentru o grevă care s'a dovedit bine organizată.

Ei protestau, în primul rând, împotriva unei noi legi a pensiilor, conform căreia pe viitor până la pensionare li se impunea o vechime în muncă de 30 de ani, în loc de 25 de ani cât fusese vechimea până atunci. Cine devenea invalid datorită unui accident de muncă în primii 5 ani de activitate, nu mai avea dreptul la pensie. [În 1977 pensia medie a unui muncitor era de 775 lei].

Ziua a doua

În a doua zi a grevei, regimul a trimis la Lupeni o delegație compusă din viceprimministrul Ilie Verdet, membru al biroului politic peccerist, ministrul Muncii Gheorghe Pană și ministrul Minelor Băbăluș.

Însă minerii au cerut să discute cu șeful partidului și statului Nicolae Ceaușescu și, pentru a se asigura, au luat ostateci pe cei trei. Greviștii au servit lui Verdet, Pană și Băbăluș alimentele din prăvălii și mâncărurile dela cantine cu invitația: "Mâncăți-vă lăturile!"

Președintele Ceaușescu a primit vestea proastă a tulburării minerilor la locul său de vacanță dela Neptun, pe litoral, unde tocmai avea convorbiri cu un oaspete din partidul comunist britanic. Ceaușescu a pornit imediat spre Valea Jiului, fiindcă se teme de mineri, și pe drept cuvânt.

Menționăm în treacăt că proletariatul minier duce lupta împotriva exploatarei de peste o sută de ani. Prima grevă s'a petrecut în 1874. Între cele două războaie mondiale au avut loc greve, cea mai de proporție în 1929, când jandarmaria a reprimat brutal cu focuri de mitralieră, rezultând morți și răniți.

În 1946 minerii din Valea Jiului au sprijinit uzurparea puterii de către comuniști, care se instalau în fruntea statului ca "reprezentanți ai clasei muncitoare". Atunci i-a vizitat și înșelat politrucul Ceaușescu.

În 1970 Ceaușescu s'a speriat de tulburările muncitorilor polonezi și i-a avertizat pe mineri. Fiindcă aceștia reclamaseră proastă calitate a pâinii și că lucrau în condiții în care-și riscuau viața pentru că stâlpii de susținere ai galeriilor erau nesiguri, puțini și yubrezii.

Trei ani mai târziu (1973) Ceaușescu a putut să calmeze protestele din Valea Jiului, împotriva unui pe atunci nou sistem de retribuire, numai cu promisiuni: material lemnos nou pentru mine, locuințe noi - care existau în 1977 dar erau dărăpănate - și bazine de înot ca la Hollywood, care nu au fost construite.

La 3 August 1977, Ceaușescu a sosit cu avionul la Petroșani iar de acolo cu elicopterul la Lupeni, locul grevei

Ceaușescu, promisiuni...

Minerii l-au primit cu fluierături și injurături prezidențiale, i-au prezentat o plângere cu 17 puncte privitoare la starea lor materială și la penalizările grave în caz de neîndeplinire a normei.

Apoi greviștii i-au dat cuvântul "șefului celui mare". Acesta a criticat aspru pe directorii de mine și pe funcționarii de partid locali și a făcut din nou, ca de obicei, promisiuni: revizuirea legii pensiilor, condiții de lucru mai bune, alimente mai bune, mai multe mărfuri de primă necesitate, mai multe textile și, tot mai multe locuințe.

Minerii greviști au eliberat miniștrii ostateci și au reluat lucrul.

La numai două zile apoi, 5 August 1977, "indipidentul" Ceaușescu s'a prezentat la raport în fața lui Brejnev, în Crimeea. Brejnev i-a dat ordin să lichideze urgent orice răzvrătire muncitorească. Vom vedea cum, din servilism, Ceaușescu s'a întrecut pe sine.

Timp de două săptămâni camioanele au cărat în Valea Jiului unt, carne și alte articole alimentare altfel greu de găsit. A fost publicat proiectul unei mai noi legi a pensiilor. Trei miniștri dela ministerul Minelor au fost destituiți.

La mijlocul lui August 1977 Ceaușescu a venit din nou în Valea Jiului.

A ținut cuvântări în trei locuri și, la adunările bine organizate de partid, a promis "posibilități suplimentare pentru o majorare concretă a salariilor". Cu 30%, conform unei hotărâri a comitetului central peccerist. "Domnul țării" a mai promis scurtarea timpului de lucru dela 1 Ianuarie 1978. (Mai târziu, în Decembrie 1977, Ceaușescu a precizat: 44 ore săptămânal, dar numai pentru femei și pentru toți cei cu munci periculoase.)

El a lăudat demagogic pe cei prezenți la adunări, numindu-i "oameni care pot face minuni" și a ocărit pe "oamenii care s'au obișnuit să muncască puțin și să obțină mult". A spus că 300.000 de persoane primesc pensii nejustificate de ridicate și că "muncitorii ar trebui să contribuie la discuții și la acțiuni comune cu conducerea".

...și realizarea lor

Apoi au venit batalioanele de intervenție ale securității. Până la 1 Septembrie 1977, regiunea din jurul Lupeniului a fost ocupată de peste 2.000 de militari MAI. Din cauza grevei de trei zile și a neîndeplinirii normei impuse, minerilor li s'au reținut 40% din salariul pe August. Prăvăliile erau din nou goale.

Securiști travestiți în mineri au apărut la mine cutând o organizație subversivă, care evident pusese la cale și condusese greva.

Conducătorul principal al grevei, Ioan Dobre, care-i prezentase lui Ceaușescu plângerea cu 17 puncte, a fost arestat noaptea împreună cu soția și copiii și toată familia a fost deportată la Craiova.

Treptat, treptat securitatea a strămutat 4.000 de mineri cu familiile lor, în total circa 16.000 de persoane. Aceștia au fost deportați din Valea Jiului și aruncați în sate izolate din întregul cuprins al țării; acolo au intrat sub supravegherea strictă a securității și a aparatului de partid.

Însă Ceaușescu a fost nevoit să vină în Valea Jiului pentru a treia oară la 9 Noiembrie 1977. El a ordonat să fie numit "miner de onoare" și la mascarada regizată s'a costumat în uniformă de miner cu cască și cu mască de mină. În circumstanțe tragicomice președintele, pe care nuli mai credea nimeni, a înșirat: "Vrem să vă ușurăm munca, vrem să îmbunătățim condițiile generale de muncă ale minerilor."

Motivul reprezentanței prezidențiale, conform opiniei publice mute din țara noastră, ar fi fost faptul că izbucniseră tulburări muncitorești la unele fabrici de textile dela Brașov, la o uzină de mașini grele dela București și că la căile ferate se făcuse grevă.

La sfârșitul lui Septembrie 1977 a parvenit în Occident un document. E vorba de o scrisoare semnată de 22 mineri greviști. Iată câteva extrase din acest document important referitor la o grevă de neconceput până în 1977 într-o țară satelit marxist-leninistă.

Scrisoarea greviștilor către

Europa Liberă

"1 August, mai mulți dintre ortacii noștri ne anunță că o grevă a izbucnit chiar în aceeași zi la Lupeni. Atunci toți minerii Văii Jiului au dat fuga acolo, pentru că acolo se petrecea totul. Oamenii vin dela toate minele: Cazda, Ulicani, Bărbănteni, Vulcan, Paroșeni, Aninoasa, Lonea, Livezeni, Dili, Petrla, mine la care muncesc un număr foarte mare de persoane, în total 90.000 mineri. La 3 August, data sosirii președintelui Ceaușescu, eram, de trei zile, nu mai puțin de 35.000 mineri adunați în curtea minei Lupeni, unde noi am avut înfruntări dure cu securitatea, poliția și funcționarii partidului. Printre cei din urmă Ilie Verdet și Gheorghe Pană, ambii trimiși de Comitetul Central, fără îndoială pentru a ne explica legile făcute înainte de 1 August, dar cei doi de fapt s'au grăbit, împreună cu primarul Petroșanului Negruț și cu secretarul de partid Rădulescu, să cheme dela Craiova, dela Deva, dela Târgu Jiu întăriri ale securității și funcționarii de partid pentru a ne

împrăștia. Ei n'au reușit nimic împotriva noastră care eram în haine de lucru, cu lampa, casca și târnăcopul în mână. Nu numai că n'au reușit să împrăștie pe greviști, în ciuda folosirii împotriva minerilor a furtunelor pompiștilor, dar greviștii au prins pe Ilie Verdet și pe Gheorghe Pană și i-au sechestrat. Am strigat: "Până nu va veni președintele Ceaușescu, nu-i vom elibera." Și așa s'a întâmplat în pofida eforturilor securității.

Discuțiile noastre cu șeful statului au durat multe ore, dela amiază până la ora cinci dupăamiază. Însă nimeni n'ar fi dorit să fie în locul său. Ceaușescu a fost huiduit, fluierat, a fost numit în toate felurile și, în momentul plecării, generalul care îl însoțea a trebuit să-l sprijine pe președinte cu brațele pentru a putea merge.

Epurarea muncitorilor care și-au cerut drepturile a început. Au fost aduse încă două elicoptere, securitatea și poliția dela Petroșani au fost dublate. Dela 15 Septembrie s'osese unități militare suplimentare care, ca și batalioanele de intervenție MAI venite anterior, ocupă poziții în preajma tuturor minelor Văii Jiului. O puzderie de agenți ai securității au fost angajați ca muncitori în mine. Noi, minerii, îi numim polițaii partidului. Acești polițaii travestiți, cum te aud spunând o vorbă cu înțeles, te iau pe sus și te demontează în bătaie, te lovesc mai ales în cap pentru a te înnebuni. Numeroși mineri au capetele acoperite de pansamente ca urmare a loviturilor aplicate la securitate și la poliție.

Am fost vreo 20 de mineri care ne-am dus la București, la Comitetul Central al partidului, pentru a cere o audiență, însă nu am fost primiți. În fața intrării ni s'a făcut repede răvaș de drum cu cuvintele: "De unde veniți, dela Petroșani? Păi acolo aveți pe tovarășii Verdet și Pană, ei vă vor rezolva toate problemele". Dar n'am plecat. Până la urmă, securiști în civil ne-au urcat cu forța în tren, în automobile. La plecare, cineva mare dela partid ne-a strigat: "Vă dăm pe toți afară. La muncă câmpului cu voi. Vom pune armata să lucreze în mine."

Vă scriem în numele unui colectiv de peste 800 de mineri. Vrem ca toată lumea să știe cum se ține seama la noi de revendicările muncitorilor, cum sunt respectate în țara noastră drepturile omului de colonelul Ghilora dela poliție, de colonelul Mihut dela securitate, de tovarășii Verdet, Pană, Rădulescu, Negruț. Să se știe că la Lupeni noi am strigat: "Jos cu burghezia proletară!" Fiindcă avem prea mulți parațiști. Cinci funcționari iau leaful pe truda spinării a doi muncitori. Iată justiția socială din România, unde noi muncitorii nu avem cum ne adresa.

Suntem disperați, dar nu vom renunța la lupta noastră dreaptă, cu voce sau fără voce de sus.

Noi, cu toții, ne alăturăm lui Paul Goma în lupta pentru apărarea drepturilor omului, cu peste 800 de semnături de aderare a colectivelor noastre.

Noroc bun e salutul nostru de mineri, pe care îl adresăm tuturor celor care ne aud." (Urmează semnăturile celor 22 de mineri care au trimis scrisoarea.) Iosif Mariș, Dan Vasiliu, Gheorghe Băjenaru, I. Dumitrescu, Adalbert Demeter, Dan Mihai, Mihai Junga, Stefan Zirmionu, Virgil Coca, Vladislav Dobrovici, S. Apostoloaie, Virgil Mitran, Gheorghe Ștefănescu, Ion Paraschivescu, Lazăr Bondric, Aurel Rusu, Constantin Jitaru, Jianu Dăneț, Constantin Acrinei, Jianu Sava, Barabăș Francisk, Titu Constantin.

Urmări... și "accidente"

Mulți greviști au fost fie concediați, fie retrogradați ca muncitori necalificați.

Pe baza decretelor nr. 24 și nr. 25, ambele din 1976, s'au formulat acuzații și s'au aplicat sentințe împotriva multor minerii care au luat parte la grevă. Securitatea a aplicat greviștilor în cauză o procedură de urgență. Minerii au fost judecați în săli cu ușile încuiate, fără să fi fost prezent nici un apărător legal iar cei condamnați au fost transferați în lagăre de muncă forțată în termen de 24 de ore dela comunicarea sentinței. Regimul a făcut abstracție că munca forțată ca mijloc de reducere politică este, în mod explicit, interzisă de convenții internaționale, inclusiv de Convenția nr. 105 cu privire la abolirea muncii forțate, adoptată încă din 1957 de Națiunile Unite și de Organizația Internațională a Muncii.

Ioan Dobre și G. Jurcă, principalii conducători ai grevei minerilor, au fost uciși din ordinul lui Ceaușescu.

La 3 August, Ceaușescu, tras de haine și imobilizat de mineri, a fost pe punctul de a fi linsat de furia greviștilor. În acel moment critic, numai Ioan Dobre i-a salvat viața, calmând mulțimea.

La 27 Octombrie 1977 lui Ioan Dobre i s'a provocat un "accident de muncă" la Craiova și a fost omorât pe loc.

G. Jurcă a fost împușcat seara în plină stradă și a murit la scurt timp apoi. Această crimă a fost tradusă drept "omor prin imprudență".

Cauzele "accidentelor" și amănuntele suspecte implicate de aceste fapte reprobabile au fost anchetate total nesatisfăcător de poliția comunistă.

Semnatarii scrisorii de mai înainte au ajuns în lagăre de muncă forțată pe termene de 2 - 3 ani iar apoi li s'a impus domiciliu obligatoriu în județele Sighet, Caray-Severin, Cluj, Suceava și Bacău, unde s'au aflat sub supravegherea permanentă a securității și poliției. Acolo, departe de casele lor, lucrau în condițiile foarte grele ale unor mine primitive și au fost constrânși să locuiască în barăci. Ei au fost retrogradați, impunându-li-se să lucreze ca muncitori necalificați.

CONTINUARE ÎN PAG. 25

"Omul bolnav al comunismului..."

NICULIȚĂ TÂNJEȘTE DE PROSTATĂ ȘI GORBACITĂ

—George DRAGU—

A trebuit să fie foamea mascată sub "alimentația științifică."

A trebuit să domnească întinerul și oamenii să moară înghețați.

Au trebuit să se sinucidă cei cărora li s'au dărâmat casele.

A trebuit să demisioneze Ambasadorul American dela București ca Apusul să-și dea seama că în România domnește teroarea

și "independentul" maverick nu-i decât far-sorul pe meridianele al Moscovei.

Azi și comuniștilor le este rușine de "Fiul Iubit" al lui Frankenstein.

Revista "The Economist" din Londra, una din cele mai bine informate publicații din lume, în nr. 7417 din 25 Oct. '85, prezintă pe copertă capul fezandat al

tov. Nicolae Ceaușescu, având ca titlu "The sick man of communism." (Omul bolnav al comunismului).

În editorialul revistei se precizează că însuși Gorbaciov este nemulțumit de starea economică a RSR-ului, care ar putea provoca proteste ca în Polonia. Faptul că Românii nu s'au revoltat se datorește "...docilității Bisericii Ortodoxe." Teama Moscovei e că într-o zi va izbucni o revoluție deoarece RSR....

"Este cea mai regimantă țară din blocul țărilor comuniste din Europa de Est, gata să explodeze..." la care se adaugă și alți

durere de cap pentru Gorbaciov: "...Dl. Ceaușescu scrie revista din Londra... determinat să-și țină puterea în familie. Numărul doi este soția lui Elena, foarte mult urâtă în România, în ciuda adulterilor repetate ale mașinii de propagandă ceaușistă."

Dacă sfârșitul nu va veni din cauza bolii, Gorbaciov speră, că "cu ajutorul unor militari nemulțumiți," clanul Ceaușescu să fie înlăturat, și în schimb "Dl. Gorbaciov le-ar da să înțeleagă că dacă aceștia vor continua o politică pro-sovietică și vor face reformele economice necesare, ei

ULTIMUL BULETIN MEDICAL

Aflăm din surse demne de încredere, că starea sănătății tov. Nicolae Ceaușescu s'a înrăutățit.

Doctorii francezi, care l-au operat de cancer la prostată, spun: cancerul s'a extins prin metastază la plămâni.

Doctorii încearcă să-i salveze viața! Avem speranțe!

vor putea conta pe ajutorul economic al Rusiei." "The Economist" își termină astfel articolul:

"Dacă Dl. Gorbaciov dorește să impresioneze Europa de Vest, el nu-și

poate permite să -și facă reclamă cu un regim atât de putregăit (rotten)."

În "Epoca luminoasă" a tov. Ceaușescu au început să se stingă becurile! □

GREVA

—URMARE DIN PAG. 24—

Amnesty International s'a străduit tenace pentru salvarea celor 22 de mineri, considerați de securitate drept "căpetenii ale răzvrătiților".

Între Martie 1979 și Iulie 1982 lui A. I. nu i-au mai parvenit informații despre cei 22, în pofida investigațiilor intense.

Extrem de îngrijorător e cazul inginerului Titu Constantinescu despre care, din Septembrie 1977, nu se poate afla clar unde se află, unele surse înclinând să creadă că a dispărut complet.

S'a înțeles că ura stăpânilor comuniști s'a abătut și asupra familiilor greviștilor militanți. Soția lui Ioan Dobre a fost dată afară din serviciu. Fiii lui Titu Constantinescu au fost exmatriculați represiv dela universitate. Cei doi copii ai contra maestrului Stefan Apostoloaie au fost eliminați dela școala din Petroșani.

În 1980 cazul reprimării greviștilor din Valea Jiului a intrat în preocuparea Confederației Mondiale a Muncii, cu sediul la Bruxelles și cu o reprezentanță la Geneva. Președintele acestei confederații era Jan Kulakowski, belgian de origine poloneză. Confederația a sprijinit mișcarea sindicală independentă poloneză, chiar atunci când aceasta se afla în clandestinitate, între 1978 și 1980.

În 1981 Confederația a reclamat represiunea aplicată greviștilor Organizației Internaționale a Muncii, organism specializat al ONU, cu sediul la Geneva. OIM a cerut o anchetă guvernului dela București și i-a atras atenția asupra nerespectării drepturilor muncitorilor. A fost prima dată când regimul comunist dela noi a avut o reclamație la OIM. din 1955 când România a fost admisă în OIM iar oficialitatea dela București s'a obligat să respecte absolut toate obligațiile decurgând din Constituția OIM.

Autoritățile române, în mod oficial, au dezmințit cu obstinație că a avut loc greva minerilor din August 1977. Dar, neoficial, aceleași oficialități au recunoscut că un număr nementionat de greviști a fost "strămutat forțat", deși, în legislația statului, nu există nici un temei pentru astfel de măsuri punitive. Reprezentanții guvernului au contestat că Ioan Dobre a decedat; aceiași reprezentanți au admis că Ioan Dobre a fost "accidentat", dar au susținut că el s'a refăcut și și că "studiază acasă".

Cele 17 puncte revendicate de greviști au depășit cu mult drepturile de pensie și s'au referit la îmbunătățirea condițiilor de muncă, atenuarea exploatării muncitorilor, ridicarea nivelului de trai și admiterea de sindicate libere.

Organizația Internațională a Muncii a fost deosebit de impresionată de represiunea barbară aplicată minerilor, care nu erau apărați de sindicat.

OIM a fost în special șocată aflând că, pe timpul grevei, Gheorghe Pană cumula funcțiile de ministru al Muncii și cea de președinte al sindicatelor patronale ale statului.

Cert este că Europa răsăriteană inclusiv Uniunea Sovietică e cutreierată de o stafie: drepturile muncitorilor și că nimic nu e mai puternic decât o idee care s'a copt.

Muncitorii dela noi fac greve ilegale, după care urmează reprimarea lor de către clasa politică dominantă.

De ce s'a ajuns unde s'a ajuns? Fiindcă regimul comunist nu dă socoteală nici unui parlament liber ales și nici unor sindicate autonome. Adică nu dă socoteală nimănui. Regimul a înlocuit sindicatele cu o birocrație care n'are funcții ci numai sarcini, ajungându-se la exploatarea marxistă, incomparabil mai intensă decât exploatarea capitalistă din lumea liberă.

Alienarea muncitorului, analizată de Karl Marx în secolul trecut, a ajuns la extrem în societatea din țările comuniste. Fapt evidențiat și de "maladia" poloneză, cu premise majore de contaminare a țării noastre.

Poate vor fi primii pași în direcția dezsovietizării societății în general și a demarxizării intelectualității noastre în particular.

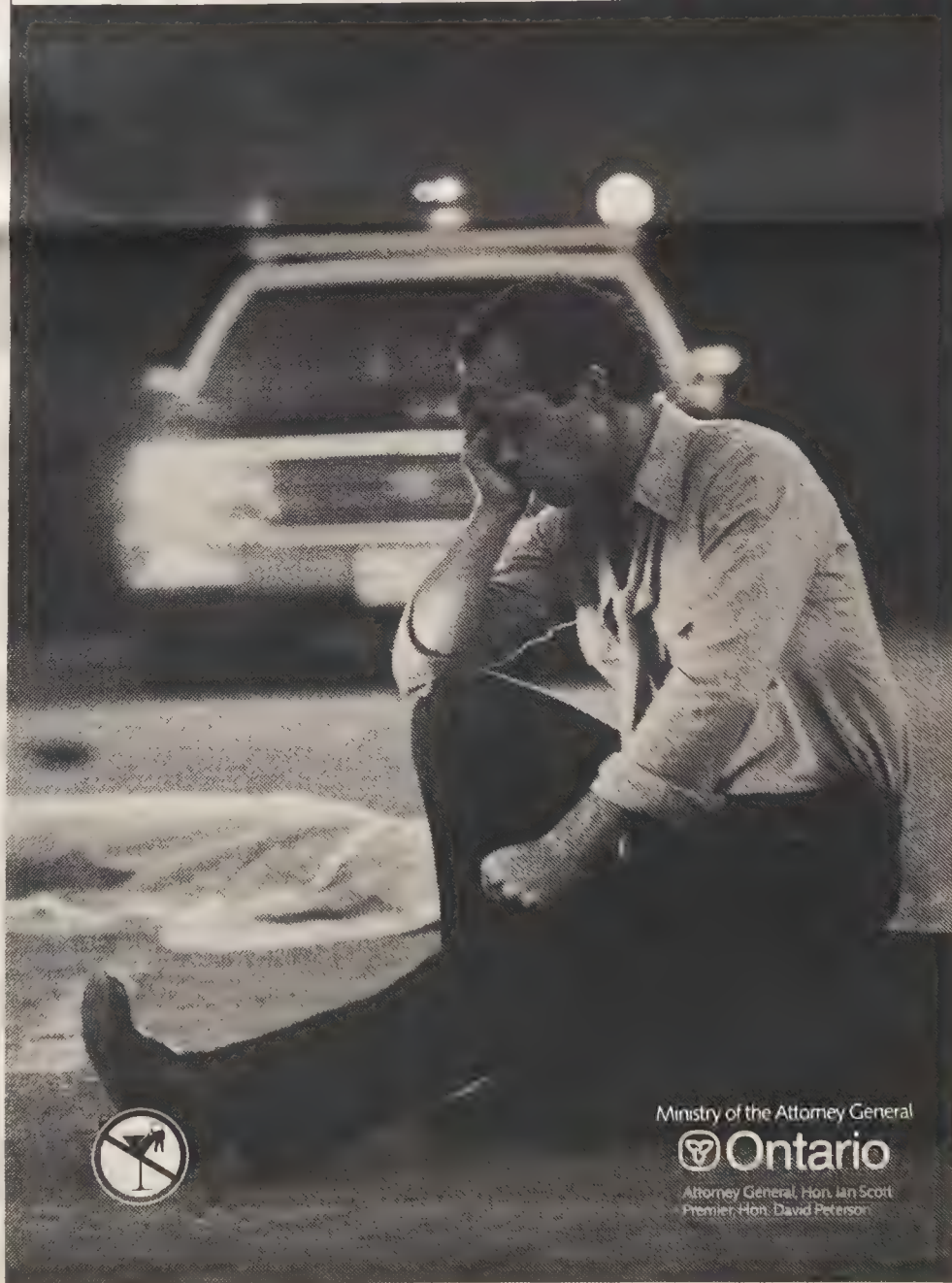
Încelem cu un singur îndemn: Proletari al comunismului, uniți-vă! Numai astfel va putea fi dezbilizat cel mai exploatator sistem social cunoscut de istorie.

Totodată se cuvine a aduce omagiul nostru eroilor minerilor români. □

Dobre și Jurcă nu vă vom uita!

Nicolae CIACHIR

DACĂ AI BĂUT, NU CONDUCE

Ministry of the Attorney General

Ontario

Attorney General, Hon. Ian Scott
Premier Hon. David Peterson

SCRISORI DIN ȚARĂ

(Radio Europa Liberă, emisiunea "De vorbă cu ascultătorii")

SCRISOAREA I

Nu încep cu placa uzată de alții, că sunt ascultător asiduu al Postului Dvs., etc., etc.; ai mei au murit ascultându-l și trăgând speranță, ca spânzuratul de funie, îl ascult și eu când pot, și mereu aud spunându-se că sunt spinări plecate, că totul trebuie să pornească dela noi, din interior, și ni se dau fel de fel de exemple, ale vecinilor.

"Vox clamantis in desertum"! V-ați întrebat, când dați sfaturi, cam cine or fi, cei care ar trebui să facă cele de sus? Dumneavoastră sunteți plecați cam de mult, și nu mai știți care e situația actuală aici în țară. Că mai vă scrie câte un disperat sub anonim, sau cei care fug din țară ca disidenți sau ca "refugiați politici", deși au mâncat aici pâine albă, au avut case, mașini, lux, lefuri mari, și acolo fac pe refugiați politici, constituindu-se în victime ale regimului, după ce ani de zile l-au pupat în spate, iar Dvs., în necunoștință de cauză îi credeți și le plângeți de milă; dar să revenim la cei care ar trebui să întorcă aici lumea pe dos: dar cine? Cei care ar fi făcut-o având o educație adevărat patriotică din copilărie, care au luptat pentru întregirea neamului cu adevărat, nu în poezii răsuflăte și ditirambe nedistilate, unii au murit de bătrânețe, alții în pușcărie, alții au plecat peste hotare după dictionul "ubi bene ibi patria", alții profitând de originea socială, au devenit fripturisti și acum vajnici pensionari, cu pensii grase, vă ascultă ca un fel de distracție, răsând în barbă de naivitatea Dvs. și comentând știrile Dvs. cu multă reținere și subiectivitate comunistă.

Dar și aceștia sunt puțini la număr: marea majoritate, căci vorba lui Lăpușeanu, "proști, proști, dar mulți", această mulțime, sunt cei aduși de regim dela țară, ca să-și facă partizani, după distrugerea clasei burgheze și a moșierimii.

Pe aceștia i-au băgat cu forța la noi, (foști burghezi), decretul 78 al lui Lucrețiu Pătrășcanu, apoi le-a dat slujbă după posibilități; și acești țărani, au început să parvină: locuințe la bloc, mobilă în rate, copii la școală pe gratis, turisme, etc., etc. și cum pofta vine mâncând, acești parveniți ai regimului nu s'au mai mulțumit

cu ce au realizat în câțiva ani, și acum vor mai mult, de! exigențele. Toți trăiesc destul de bine, în raport cu ce au avut la ei la țară, toți au neamuri în toate sectoarele economice și de stat, formând un fel de AKTIENGESSELCHAFT, ajutându-se între ei, cum scrie la carte.

Ce-i preocupă pe acești parveniți și îmbogățiți ai regimului? pe bărbați, întâi ciubucul și ciupeala de pe unde pot, apoi turismul cu angaralele sale, sportul popular cu meciurile respective, cafeaua, dacă se poate NESS și un KENT, că tușesc de Carpații autohtoni, de! exigențele, le lasă gura apă după un spray, haină sau alte obiecte de occident, de femei să nu mai spun; uitând că și-au lăsat opincile la barieră, își iau aere de marchize sifonate - nu știu cine le-a băgat în cap că burghezele se vopseau ca membrele dela Crucea de Piatră, că toate se vopșesc ca clovnii dela circ, părul mov, ochii dați cu toate culorile curcubeului, unghiile dela cele patru membre date cu roșu care bate în negru, urmărind cu aviditate, moda din Occident, pe care o copiază și o procură cu toate sacrificiile; iar cu bijuterii, să nu mai vorbim, de unde a apărut în țara asta atâta aur, nu știu, că dela vânzătoarea de alimentară până la doctoriță sau ingineră, toate au sute de grame, pe mâini și urechi.

Cei mai rafinați nu mai pot decât la mobilă stil, pe care și-o procură în fel și chip, spre a șterge originea socială sănătoasă, spunând celor ce au timp să-i asculte, că o au dela mama.

Si dela aceștia cereți Dvs. patriotism? Așa că în fața unei asemenea stări de fapt, domnule director, eu cred că vă răciți gura degeaba, vorbind acestora despre patriotism, țară, etc. mai bine faceți o emisiune în care să le descrieți, moda, mașinile cele mai sofisticate, fotbalul și altele, dar patriotism? Să fim serioși, după 40 de ani de socialism, e cam tardiv să vă faceți înțelegi; bucurați-vă că sunteți acolo, și anii ce-i trăiți se scurg în liniște și desfășurare, noi puținii care am mai rămas în țară, ne ducem zilele care ne-au rămas în claustrare, opresiune, singurătate și sărăcie, așteptând curesemnare, ziua când Cel de Sus ne va chema la El.

Vă dorește numai bine, o ascultătoare.

SCRISOAREA II

A-ți critica țara în care te-ai născut și'n care trăiești și de care ești legat sufletește este întocmai ca și cum singur ți-ai aplica cea mai grea sentință: dar când cuțitul a ajuns la os și nu mai poți suporta rușinea și dezordinea care domnește sub această dinastie comunistă a familiei CEAUSESCU, o faci pentru a scăpa de umilități și suferință biestul nostru popor.

Sunt oameni, la noi în România, cărora natura le-a făcut cea mai mare cinste să-l arunce pe lume, dar spre căința noastră a tuturor, că sunt alții care ne-au impus cea mai dureroasă nedreptate, poporului, și lagărului socialist; ne țin în întuneric, ca pe foștii SERBI.

Familia Ceausescu nu acceptă decât multă muncă, dacă se poate pe gratis, și așa nu luăm nimic ca să facem față cheltuielilor zilnice ale familiei noastre. Nu acceptă să cunoaștem nimic din afara țării, numai familia lui să cutureie globul pământesc, pentru că el știe diferența dintre ruina pe care a adus-o țării de când o conduce, față de lumea liberă care trăiește în libertate și în belșug. Epoca lui este jalea poporului nostru. Ne frustrează de multe, și de multă libertate, ne ia tot ce viața ne poate da mai mult și mai bine. Alte popoare nu mai pot de bine, și noi ne gândim la ziua de mâine, că nu găsim nimic de mâncare, lucru dureros, dar adevărat.

Sunt mulți oameni în România noastră mare, care doresc să triumeze adevărul; n'au însă curajul ca să se impună; flori rare, innăbușite de stufulușul sălbatec și brutal al epocii CEAUSESCU, cu securitatea lui care mișună la tot pasul.

Trebuie să mulțumim Bulgarilor pentru programele de televiziune și radio, căci avem ce vedea și asculta. La noi e o bătaie de joc de program, crainicii dela posturile noastre sunt spicheri de transmisii sportive, caută să cuprindă în zece minute cât mai multe știri, nu înțelegem nimic, fiindcă timpul nu le permite.

În luna Mai, anul curent, au fost trimiși șase mii de copii la CORABIA, în vârstă de 5-15 ani, cu trenul, pentru a-l primi pe acest dictator; căci nu se poate vizita făcută fără alai mare și copii de grădiniță îmbrăcați în șoimi și pionieri. I-a luat cu trenul dimineața la ora 8, și au stat copiii să-l aștepte zece ore în ploaie și vânt, fără hrană la ei, ținându-i pe străzi, de cereau pâine dela locuitorii orașului CORABIA. Au fost aduși seara la orele 1-2 noaptea și abandonati în garn SLATINA, căci erau însoțiți doar de un pedagog sau o educatoare, la o sută de copii. Vă puteți imagina jalnică stare a copiilor, care plângeau în cor. În afara de asta, orașul nu mai era... luminat la acea oră întârziată. Părinții își strigau disperati copiii pe străzi, injurând, blestemând pe cei ce-au dat ordinul să fie luați pentru decor.

Acest dictator nu plănuia la BUFTEA sau la CHIAJNA, dacă nu are la plecare mii de persoane să-l aclame și asta pentru cea mai mică vizită, fie și de 30 de minute. Stie el că oamenii sunt forțați de securitate să semneze table, că dacă nu se prezintă la cutare adunare, unde vine "fiul poporului", sunt DATI AFARA DIN SERVICI????

UN PENSIONAR

- dragi telespectatori, specialiști francezi spun că fiul nostru hubit, NU e bolnav de cancer!

SCRISOAREA III

În cei "20 de ani lumină", care la noi reprezintă "simbolul Epocii de Aur a secolului CEAUSESCU", viața noastră a devenit un calvar și pe zi ce trece devine din ce în ce mai aspră și mai greu de suportat.

Singura dorință a noastră ar fi să supraviețuim, când se va încheia bilanțul socotelilor, pe care le așteptăm de atâtea vreme.

Intrucât peste 90 la sută din cetățenii țării noastre ascultă cu extremă satisfacție informațiile și comentariile postului de radio EUROPA LIBERĂ, care constituie pentru noi singura hrană sufletească de care mai dispunem, apelăm în acest fel din nou la Dv., cu rugămintea să ne întrețineți și mai asiduu cu comentariile pe care ni le oferiți, care să ne mențină dorința de a trăi, cel puțin pentru viitorul familiilor noastre.

Ne gândim de asemenea la mobilizarea prin Dv. în același scop a asociațiilor de Români din diferite țări (din afara cortinei de fier) care prin manifestări sub diferite forme, scrisori, articole în ziare de mare tiraj, conferințe, afișe, strângere de fonduri caritabile, ajutoare alimentare etc. să popularizeze pretutindeni plaga comunismului în România și în lume, pentru a cunoaște toți, felul cum ei încearcă să păcălească lumea liberă, prin propagandă și risipa de fonduri în acest scop, sub forma falselor manifestări de pace, a întreprinderii spionajului în toate țările și a terorismului, pe care îl întrețin în scopul distrugerii civilizației existente și a valorilor umane actuale.

Fără să comentăm prea mult tainele politice pe care nu avem cum să le cunoaștem, ca Români de rând, ne gândim cum, un fost cizmar anonim din România și o muncitoare textilă, au acaparat fără nici un fel de studii, atâtea titluri academice, ordine și medalii, decorații străine, s'au plimbat pe spinarea noastră prin toate țările lumii, au primit onoruri și au stat la aceeași masă cu cei mai eminenți conducători de stat, cunoscuți în prezent.

Familia CEAUSESCU, care deține personal atâtea palate și locuri de recreere, cu atâtea sclavi câți Români, este con-

siderat la noi "regele regilor", comparat cu modestia altor conducători de state ale lumii libere.

Fiecare dintre noi, sătui de atâtea propagandă și indoctrinare (care începe dela grădinița de copii, gândim la fel, așteptăm apariția unui miracol.

-În cimitire, nu se mai găsesc locuri, trebuie să umbli zile întregi ca să obții o aprobare pentru un loc pe șapte ani. Morții se țin lant.

-Iarna trecută și-au dat tributul zeci de mii de oameni, în special bătrâni și copii mici, la care nașterea în starea civilă se înregistrează numai după trei săptămâni, dacă copilul a supraviețuit!

-Femeile folosesc orice mijloace, ca să nu aibă copii, sau să rămână numai cu 1-2 copii. Lunar trebuie să se prezinte la vizita medicală, ca să se constate dacă nu sunt gravide.

-Peste tot corupția este la înălțime. Dacă nu ai bani sau nu faci cadouri, nu obții nimic. Nimeni nu te bagă în seamă.

-Proteste nu poți să faci nicăieri, fiindcă nu ai cui să te adresezi, și ajungi să-ți bați singur cuie în tală.

-Scrisori la conducător, nici vorbă, nu te primește nimeni. Nu primești nici o satisfacție, toți sunt surzi sau îți răspund că așa sunt legile.

-Căldura este, alături de hrană, problema de bază a existenței. Să vedem cine va supraviețui în iarna aceasta, la 10-12 grade, cu jumătate din calorile necesare.

-Benzină la automobile, înseamnă o zi la coadă, sute de mașini în așteptare, pe km. de străzi.

Scoțind că -în general- ați înțeles problemele care frământă pe majoritatea compatrioților din țara noastră, vă rugăm ca în măsura posibilităților, Dv. prin relațiile pe care le aveți - să contribuiți într-un fel sau altul la informarea celor pe care noi nu avem posibilitate să-i informăm direct, în speranța că nu vor înțelege și vor face tot ce pot.

Încă odată, ținem să vă mulțumim pentru faptul că sunteți alături de noi și contribuiți enorm la menținerea moralului nostru, atât de scăzut!

CATIVA ROMÂNII DEZNADAJDUIȚI

DIN ZIARELE STRĂINE

PRESA FRANCEZĂ DESPRE SITUAȚIA DIN ROMÂNIA

Dintre numeroasele articole apărute recent în presa franceză relativ la situația actuală din România, atenția ne-a fost reținută de următoarele două, care datorită calității lor - ne oferă o imagine pe cât de fidelă, tot atât de dezolantă asupra stărilor de lucruri din țara noastră:

Primul, intitulat **IARNA ROMANEASCA**, a apărut ca articol de fond în binecunoscutul ziar parizian **LE MONDE** din 13 Noembrie a.c.

Îl reproducem integral și credem că orice comentariu este de prisos.

"Înteruperi regulate ale gazului și ale electricității, limitare la circa zece grade a încălzirii, luminatul public eliminat aproape complet, raționalizarea a numeroase produse precum și dispariția a multor altora din magazine, reducerea salariilor, militarizarea sectorului de producție a energiei electrice, concedieri în masă... Nu trece o zi dela Dumnezeu fără ca o stare de acest fel să nu ne sosească din România, ai cărei locuitori au devenit astăzi cei mai persecutați din Europa - fără nici un fel de îndoaială chiar mai persecutați decât Albanezii.

Cum se explică oare faptul că această țară, deși bogată, a ajuns într-o stare vecină cu "cerșetoria"? Două sunt cauzele principale. Prima constă într-o politică agricolă aberantă, bazată pe colectivizarea pământurilor și ale cărei ravagii nu sunt comparabile decât cu acelea îndurate odinioară de agricultura sovietică. A doua cauză ține de o politică de industrializare extrem de ambițioasă și forțată. Tăra s-a epuizat într-o goană după producție, pe care nu era capabilă s-o susțină, mai ales din cauza reducerii resurselor energetice. Birocrațizarea și proiectele ridicole sau faraonice - numiți-le cum doriți - ale președintelui Ceaușescu, la putere din 1965, au completat ruina țării.

Criza, care nu încetează să se agraveze de mai mulți ani, ne amintește sub numeroase aspecte de aceea în care s'a zăbătut Polonia în 1980. Dar ea este fără îndoială mult mai gravă: Polonia, la urma urmei, a conservat un important sector agricol privat și poate totdeauna să se agațe de biserica sa. Nici vorbă de așa ceva în România, unde băntuie un cult nebulă al personalității, nepotismul, corupția și o reprimare permanentă, exersată de Securitate, poliția politică a regimului!

Acest sumbru tablou are un miros de sfârșit de regim. Nu numai fiindcă zvoniți din ce în ce mai insistente fac caz de o boală gravă a președintelui Ceaușescu, dar de asemenea fiindcă cu greu și-ar putea cineva imagina că Gorbaciov ar asista fără să reacționeze la naufragiul organizat al unei țări "surorii". Mult timp România a reușit să mascheze eșecurile interioare grație unei politici externe având o consonanță naționalistă și unde înțepăturile la adresa Kremlinului nu lipseau. Moscova, bineînțeles, nu aprecia această obraznicie, dar o tolera din moment ce poporul era "ținut în frâu".

În timp ce unele explozii de violență nu sunt excluse - țara a cunoscut deja mai multe greve de a dreptul insurrectionale - Uniunea Sovietică ar putea să-și revizuiască atitudinea. Si bineînțeles că mijloacele nu-i lipsesc, mai ales cele de natură economică. Li va fi poate ceva mai greu să găsească oameni, dat fiind ascuțitul antisovietism al Românilor, dar nemulțumirea crescândă a populației precum și concedierile practicate de dl. Ceaușescu ar putea să-i ușureze sarcina. De asemenea, probabil că militarizarea recentă a sectorului electric va da Sovieticilor unele sugestii, care de altfel, nu de mult, au recurs la o soluție militară în Polonia. După responsabilii minelor și sectorului electric, a fost rândul șefului diplomației, dl. Ștefan Andrei, care a fost sacrificat de dl. Ceaușescu. Fără îndoială că el nu este ultimul, dar este evident că aceste "mutări de persoane" nu vor reuși în nici un caz să salveze țara dela naufragiu chiar dacă puterea ar fi preluată de "moștenitorul" președintelui, adică propria sa soție".

Săptămânalul **LE POINT** din 4 Noembrie a.c., într'un lung reportaj semnat de trimisul său special la București, Yves-Guy

Bergès, analizează situația actuală a României, pe care o rezumă astfel:

"A domni ca un monarh, a-ți face din soție și copii miniștri, a împărți sinecure și ciolane de ros la cincizeci de frați, nepoți și gineri, nu a fost destul pentru Nicolae Ceaușescu, "conducătorul" român. El a voit să imprime Bucureștiului propria sa marcă. Si pentru că să construiască un bulevard colosal, el a distrus fără milă unul dintre cele mai frumoase cartiere ale capitalei române".

În cele ce urmează vom reproduce câteva extrase mai semnificative din acest bine documentat articol: "... La marginea șantierului, o pereche în vârstă, în straie de sărbătoare, se uită cu tristețe la lacul de noroi. Ea se sprijină de el. El o ține de mână. Privirea lor caută casa, strada unde locuiau. Ei nu mai recunosc nimic și încep să plângă.

"Aici era altădată Uranus, cu numele predestinat, de acum înainte redus la tăcere silită pentru vecie. Un cartier de mici negustori, de pensionari, de intelectuali, artiști, într'un anumit fel Montparnaso din perioada anilor treizeci, oglindea discretă a sufletului românesc dinainte de război. O șesime din acest vechi București atât de iubit de Paul Morand și care cu restaurantele sale în aer liber, cu străzile pavate și bordate de tei, cu calmul său subliniat în cântecul turturelor, evoca încă și astăzi acel oraș imaginar construit la țară de Alphonse Allais".

"Coborînd din troleibuze roșii sau din autobuze care-i vor reduce seara în cartierele mărginașe unde au fost evacuați, câțiva din cei 40.000 de expulzați revin Duminică în pelerinaj, pentru că să se roage în rarele lăcașuri sfinte care au mai supraviețuit. Astfel, Antim, biserica bizantină din secolul al optzecelea, care-și datorește salvarea faptului că este situată pe marginea unui bulevard autoritar. Inclusiv alinarea monotonă a carcaselor de beton, Antim nu și-a pierdut credințioșii și se transformă de două ori pe săptămână într-o adevărată oază unde vibrează corul polifonic. La ieșire, nici un comentariu. Demnități și resemnare. Un singur enoriaș îmi va spune "Mizerie". Si dacă insiști ca să afli mai mult, ei ridică un deget către cer și apoi deschid larg brațele oftând. Degetul spre cer este EL, fatalitatea; brațele deschise sunt ei, este neputința".

"După cutremurul din 4 Martie 1977, într'unul din interminabilele sale discursuri, Ceaușescu promitea celebrarea renașterii Bucureștiului prin "realizarea unui centru politico-administrativ într'un fel specific și original, purtând amprenta geniului artistic al poporului român și al epocii de construire a socialismului în România".

"Zis și făcut. O dată terminată reconstruirea marilor artere distruse (ștergând cu această ocazie două sau trei biserici), concretizarea proiectului a fost incredințată domnișoarei Anca Petrescu, tânără arhitectă, al cărei talent este garantat de prietenul său Nicu Ceaușescu, ministrul tineretului și al sporturilor, secretar general al tineretului comunist și copilul preferat al tatălui..."

"Constructor, care împărat n'a fost? Că un dictator încearcă să-și perpetueze regimul prin mesagii monumentale plasate în centrul capitalei este un fapt banal. Partea proastă este că adepții altor concepții politice au avut în general aceeași idee înaintea lui.

În cazul Bucureștiului, instabilitatea solului reducea în mare măsură și în mod considerabil perimetrul utilizabil. În timpul cutremurului, numai cartierul Uranus, construit pe un teren stâncos, a rezistat. În bună logică, acestui cartier îi revenea deci onoarea ca să fie ras de pe suprafața pământului pentru a implanta aici cât mai adânc posibil temelile erei noi".

Ceea ce s'a și făcut. Biserici și palate care profitaseră anterior de soliditatea terenului au fost deci sacrificate..." "Pierderile cele mai grave sunt biserica Albă Postăvari (din secolul al șaptesprezecelea, unde Mihai Viteazul a fost încoronat print al Vlahiei în 1594), și mănăstirea

Cotroceni (secolul al șaptesprezecelea). Altele, ca de exemplu Biserica și mănăstirea Mihai Vodă, în stil autentic românesc, sunt amenințate, orice deplasare riscând să le fie fatală. Dintre edificiile civile, amintim aripa veche a spitalului Brâncoveanu (arhitectură neoclasică), casa Dudesco Cantacuzino (secolul al șaptesprezecelea), palatul Curtea Nouă (secolul al optzecelea), care au dispărut".

Mai mult decât orice însă este maniera, disprețul față de o populație ortodoxă, brutalitatea, ba chiar înverșunarea, cu care ordinele au fost executate, ca și cum Ceaușescu ar fi avut de reglat un cont cu o religie care-i face concurență: apel la deținuți de drept comun, în fața refuzului muncitorilor de a dărâma biserica Albă Postăvari; apel la armată pentru a dinamita biserica Spirea Nouă; accidente suspecte (aici căderea unei grinzi de beton, mai încolo o explozie misterioasă) pentru a veni de hac rezistenței pasive a locuitorilor; distrugerea traumatizantă a bisericii Izvorul Tămăduirii, care adăpostea o sursă de apă binefăcătoare, considerată uneori ca făcătoare de minuni".

Unde e rațiunea? Rațiunea nu are ce căuta în această afacere. Răspunsul este în funcție de Principe. Căzul "Degetului care știe totul" (una din denumirile alese în litania de osanale stabilită le lingăii săi) nu este simplu și ar putea interesa, chiar dacă n'ar fi fost compatriotul său, pe marele Mircea Eliade, cel mai respectat dintre istoricii religiilor, a cărui autoritate în materie de mituri și simboluri este recunoscută în mod universal: istoria irezistibilii ascensiuni a unui ucenic cismar sau cum un tânăr militant comunist devine, cu un fizic de "măitre d'hôtel" pentru un film de Cayatte, șeful unei întreprinderi colectiviste având 22 de milioane de salariati".

"Dictatura lui Nicolae Ceaușescu este în aparență foarte academică. Inaugurări, punerea primelor pietre la edificiile și sădirea de arbori ai Libertății se succed ca la Havana, Pyongyang sau Santiago. Dar aici ele se succed într'un ritm frenetic. Si această situație durează de douăzeci de ani. "România - comunism. Ceaușescu - eroism"; proclamă banderolele care-l primesc la țară. El aleargă pretutindeni, în provincie ca și în străinătate. Conducător stahanovist, el dă mereu spectacole, ținând discursuri peste discursuri, dând recepții și prezentând congrese. Totul în el se vrea să fie comunicație: în fiecare zi, numele și poza sa sunt nelipsite din prima pagină a Șintei, imaginea sa nu părăsește niciodată ecranul televiziv, nici vocea sa radioul. Cult al personalității? Este puțin zis. Dărînd României propria sa persoană, El a hotărât odată pentru totdeauna că poporul este națiunea; națiunea, partidul, iar partidul, El. Deci el este poporul. Si poporul fiind prin definiție suveran într-o democrație populară, El domnește ca un monarh absolut".

"În mod evident, "tatăl României moderne" ar vrea să fie iubit. Dar

reușește el oare? La cinematograful, în întineric, orice a apariție a imaginii sale este fluierată. În librării, cele douăzeci și două de volume ale sale asupra "construirii societății socialiste dezvoltată multilateral" nu sunt luate în seamă de nimeni. La muzeu, elevii în vizită obligatorie, vorbesc pe șoptite. În mod clandestin, circulă glume pline de spirit, de felul aceluia care, la timpul lor, batjocureau pe Hitler și Mussolini".

"Este el oare la curent cu situația reală din jurul lui? Nu-i sigur. Înconjurat de o clică de artiști, scriitori și poeți, el este complet rupt de poporul pe care pretinde că-l reprezintă. Un auditoriu ales pe sprâncenă, manifestații de entuziasm învățate pe dinafară, aplauze asigurate, pietre aprovizionate din abundență cu câteva ore înainte de sosirea camerelor de televiziune, alimentele dispărând imediat după vizita oficială: curtezanii au grijă să desfășoare sub pașii săi România vișurilor sale. Dar regele este singurul care nu știe că-i dezbracă..." Ca toți Ducii, Fuhrerii și Ghizii care l-au precedat, conducătorul este obsedat de locul pe care-l va lăsa în istorie. Ca și ei, el suferă de complexul cezarilor. Dar el se deosebește de colegii săi în ale dictaturii prin câteva trăsături caracteristice care merită să fie semnalate. În primul rând, el surăde și el este singurul care face acest lucru. Această imagine difuzată în mod permanent de mediile de informație, denotă voința de a apărea - nu ca un tată atotputernic, dar ca un frate mai mare, prietenos, un super-șef militant, care în viziunea lui Lenin va antrena poporul său către un viitor paradisac. Un mesia comunist deci".

"A doua particularitate: dacă el se arată pretutindeni, totdeauna, o face totuși cu o oarecare modestie. La urma urmei, în poziția sa, el ar fi putut, ca atâția alții, să se proclame mareșal, să poarte uniforme scilicet, să-și ridice statui sau să-și imprime efigia pe biletele de bancă. Nimic din toate acestea. Obsesia lui este cultura. Fostul "cismăraș", care s'a lansat la vârsta de 14 ani în lupta politică, este avid de respectabilitate. Cele două fascinații ale sale: tineretul și instrucția pe care el n'a avut-o și ale cărei aparținute le cultivă cu multă grijă".

"La 67 de ani, Nicolae Ceaușescu știe că nu mai are timpul ca să-și eternizeze gloria. De unde această escaladă nebună. În întrecerea, deasupra secolelor și a frontierelor, care-l opun lui Alexandru cel Mare, Kim-Il-Sung, Stalin sau Napoleon, ce poate să facă el ca să se deosebească de ceilalți? Cărți? El le-a scris pe toate. Război? Geopolitica se opune în mod categoric. Ii rămâne, pentru încoronarea lui în eternitate, să investească în piatră. Să construiască un mausoleu pe măsura sa. Șantierul Uranus constituie deci primul element. Altele vor urma sau sunt deja în curs. În fiecare oraș din România se văd proiecte similare. La București, ceea ce a mai rămas și supraviețuit din centrul istoric este amenințat: Căldărași, Cotroceni, riscă să dispară; la fel și cartierul evreiesc".

BISERICA MIHAI-VODĂ ÎN CURS DE DĂRÂMARE

Sport

* La 20 Noembrie a.c. s'a disputat etapa 14-a a campionatului de fotbal Divizia "A". În clasament continuă să conducă, neînvinsă Steaua. Sportul Studențesc a avansat pe locul doi, fiind urmată de U. Craiova. Poli Timișoara, care era deținătoarea "lanternei roșii" a avut o comportare remarcabilă în ultimele etape, reușind să avanseze cinci locuri în clasament. Se vede că la Timișoreni schimbarea antrenorului - Robert Cosmoc este noul antrenor principal al studenților, din Oct. a.c. - a dat roade. La Dinamo vicepreședintele clubului Anghel Vasile și antrenorul C. Cernăveanu au fost "eliberați din funcții". Conducerea tehnică a echipei este asigurată, temporar, de secundul Fl. Cheran. Cea mai eficientă echipă a campionatului este Corvinul, cu un număr record de goluri, marea majoritate marcate pe teren propriu. Păcat că ei au o comportare modestă în deplasare.

REZULTATE TEHNICE ETAPA XI-A

F.C. Bihor	- A.S.A. Tg. Mureș	1-2 (0-1)
Gloria	- F.C. Argeș	3-2 (1-1)
F.C. Olt	- Chimia Rm. Vâlcea	3-0 (3-0)
Victoria	- Steaua	0-0
"U" Cluj-Napoca	- Corvinul	3-1 (3-0)
"Poli" Timișoara	- S.C. Bacău	5-0 (2-0)
Dinamo	- F.C.M. Brașov	4-0 (2-0)
Univ. Craiova	- Petrolul	1-0 (0-0)
Sportul studențesc	- Rapid	1-0 (1-0)

REZULTATE TEHNICE ETAPA XIII-A

Chimia Rm. Vâlcea	- Victoria Buc.	2-0 (0-0)
F.C.M. Brașov	- Gloria Buzău	2-1 (2-1)
Univ. Craiova	- Dinamo	0-0
F.C. Argeș	- Corvinul	1-1 (1-1)
Rapid	- F.C. Olt	4-3 (0-2)
"Poli" Timișoara	- F.C. Bihor	2-0 (1-0)
Sportul studențesc	- S.C. Bacău	1-0 (0-0)
A.S.A. Tg. Mureș	- Petrolul	0-0
Steaua	- "U" Cluj-Napoca	2-0 (2-0)

MECIURI RESTANTE:

Petrolul	- Dinamo	0-0
Chimia Rm. Vâlcea	- Sportul Stud.	0-2 (0-1)
Steaua	- Poli Timișoara	4-2 (3-1)

REZULTATE TEHNICE ETAPA XIV-A

S.C. Bacău	- A.S.A. Tg. Mureș	3-0 (1-0)
Rapid	- Victoria	0-0
"Poli"	- F.C.M. Brașov	2-0 (1-0)
Sportul studențesc	- Dinamo	2-1 (0-0)
Gloria	- Corvinul	3-1 (2-1)
F.C. Bihor	- Steaua	0-0
"U" Cluj-Napoca	- F.C. Argeș	4-0 (1-0)
Petrolul	- Chimia Rm. Vâlcea	0-0
F.C. Olt	- Univ. Craiova	amân

CLASAMENTUL

1. STEAUA	13	10	3	0	23-6	23
2. Sportul studențesc	14	9	4	1	31-10	22
3. Univ. Craiova	13	8	2	3	17-10	18
4. Dinamo	14	7	3	4	18-11	17
5. Gloria	13	7	2	4	22-14	16
6. Chimia	14	6	2	6	20-19	14
7. "U" Cluj-Napoca	14	6	2	6	19-14	14
8. Petrolul	14	3	8	3	10-13	14
9. Corvinul	14	6	1	7	35-19	13
10. F.C. Argeș	14	5	3	6	13-18	13
11. S.C. Bacău	14	6	0	8	21-22	12
12. A.S.A.	14	5	2	7	14-20	12
13. "Poli" Timișoara	14	5	1	8	23-25	11
14. F.C. Olt	13	4	3	6	13-19	11
15. Rapid	14	4	2	8	19-28	10
16. Victoria	14	2	6	6	10-19	10
17. F.C.M. Brașov	14	4	2	8	8-24	10
18. F.C. Bihor	14	2	4	8	10-28	8

Bozeșan înscrie golul victoriei
(Fază din meciul Sportul Stud. - Dinamo 2-1)

TURCIA - ROMANIA 1-3 (0-2)

* La 13 Noembrie a.c. fotbalistii români au învins la Izmir echipa Turciei cu scorul de 3-1, prin golurile marcate de Iorgulescu (min. 15), Coraș (min. 28) și Iovan (min. 54). Pentru Turci a marcat Metin (min. 78). Această victorie meritată, datorită jocului superior al echipei române, s'a dovedit tardivă, deoarece Anglia, pe tren propriu, a făcut un meci nul cu Irlanda de Nord. Desigur că dela Englezi, care marcase 21 de goluri în șapte meciuri precedente, lumen aștepta mai mult, mai ales că ei câștigaseră la Belfast. Lipsa subită de eficacitate, pune oarecum sub semnul întrebării "fair play"-ul englezesc. S'au calificat pentru turnul final al C.M. din Mexic, Anglia și Irlanda.

CLASAMENTUL FINAL

1. ANGLIA	8	4	4	0	11-3	13
2. IRLANDA N.	8	4	1	3	8-1	10
3. România	8	3	2	3	11-7	9
4. Finlanda	8	3	2	3	7-12	8
5. Turcia	8	0	1	7	2-24	1

* În cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal s'au disputat 15 etape. Ojele Galați a trecut în fruntea clasamentului seriei a I-a. Cu o învinsă foarte eficientă, gălățenii sunt pretendenții principali la locul întâi. Poli Iași ocupă locul doi la numai un punct diferență. În seria II-a, în lupta pentru șefia clasamentului a apărut și Progresul V. Buc., care se află la numai un punct în urma liderului. Situația se menține aproape neschimbată în prima jumătate a clasamentului seriei a III-a. Jiul se menține autoritar în frunte, și probabil că va termina turul pe această poziție.

CLASAMENTUL SERIA I-A

1. OTELUL	15	12	3	0	24-10	25
2. Poli. Iași	15	10	4	1	31-8	24
3. F.C. Constanța	15	7	5	3	19-17	17
4. Dunărea CSU	15	7	3	5	18-18	17
5. Steaua	15	7	2	6	18-17	16
6. F.C.M. Prog.	15	6	3	7	17-13	14
7. C.F.R.	15	6	4	5	20-23	14
8. CSM Suceava	15	5	4	6	15-16	14
9. FCM Delta	15	7	0	8	15-14	14
10. Cozlaul	15	6	2	7	14-13	14
11. Olimpia	15	5	4	6	16-20	14
12. Prahova CSU	15	6	2	7	16-21	14
13. C.S. Botoșani	15	6	3	7	13-13	13
14. Dunărea Căl.	15	4	5	6	15-17	13
15. Metalul	15	5	3	7	22-20	12
16. Chimia	15	5	2	8	18-28	12
17. Arpide	15	3	7	7	16-20	11
18. Minerul	15	4	2	9	16-23	10

CLASAMENTUL SERIA II-A

1. FLACARA AUT.	15	9	3	3	10-11	21
2. Progresul V.	15	8	4	3	24-13	20
3. C.S. Tîrgoviște	15	8	4	3	24-10	19
4. A.S. Drobeta	15	7	5	3	19-17	17
5. Chimica	15	7	5	3	27-18	17
6. Carpați	15	7	1	7	22-21	15
7. Tractorul	15	6	5	4	17-17	15
8. I.M.A.S.A.	15	6	3	6	16-24	15
9. Electroputere	15	6	3	7	20-23	14
10. Gaz metan	15	7	0	8	30-19	14
11. Muscelul	15	7	0	8	18-23	14
12. Sp. muncitoresc	15	6	3	7	16-21	14
13. Automatica	15	6	3	7	20-26	14
14. I.C.I.M.	15	6	1	8	22-23	13
15. Școlii I.P.A.	15	5	3	7	24-24	13
16. Mec. fină	15	5	3	7	26-29	13
17. Avintul	15	5	3	7	16-25	13
18. I.C.S.I.M.	15	4	3	8	12-25	10

CLASAMENTUL SERIA III-A

1. Jiul	15	11	2	2	24-8	24
2. F.C. Maram.	15	8	4	3	23-10	20
3. Gloria	15	8	4	3	26-11	19
4. Olimpia	15	7	5	3	22-18	17
5. C.S. U.T.A.	15	8	0	7	23-21	16
6. C.I.L.	15	7	2	6	17-22	16
7. Mecanica	15	6	2	7	26-26	15
8. C.S.M. Regia	15	6	0	9	15-14	14
9. Minerul Cav.	15	7	1	7	21-22	14
10. C.F.R.	15	6	3	7	17-13	14
11. Aurul	15	6	3	7	16-17	14
12. Mureșul	15	6	0	9	15-22	14
13. Metalul	15	6	2	7	31-32	14
14. Strungul	15	6	3	7	23-24	13
15. Unirea	15	6	0	9	22-20	13
16. Infrățirea	15	5	3	7	19-18	11
17. Armătura	15	4	3	8	10-25	11
18. Minerul Lup.	15	4	3	8	12-25	10

* La Dortmund (RFG) au început întrecerile "SUPER CUPEL MONDIALE" la handbal. România face parte din grupa A, împreună cu Iugoslavia, RDG și Suedia. În primele două jocuri:

România - Iugoslavia	23-23 (13-12)
România - R.D.Germania	20-19 (12-8)

* La începutul lunii Noembrie a.c. s'au disputat la Montreal C.M. de gimnastică. Echipa feminină a României a obținut medalia de argint, clasându-se pe locul doi. În concursul individual Daniela Silvas a cucerit medalia de aur la bărnă, iar Ecaterina Szabo a câștigat două medalii de argint, la sărituri și bărnă. Arbitrajul, sub regia lui Iuri Titov, președintele F.I.G., ca de obicei cu "tente" rusești, adică partitului.

Echipa României, medaliată cu argint la C.M. de gimnastică dela Montreal, Noembrie 1985.
Dela stânga: Daniela Silvas, Celestina Popa, Camelia Voinea, Ecaterina Szabo, Laura Cutina și Eugenia Golea. (Foto - D. Moș)

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

STEAUA - HONVED 4-1 (2-0)

* La 6 Noembrie, Steaua a obținut o victorie categorică în meciul retur cu Honved Budapesta, debutat pe stadionul Steaua, în fața a aproximativ 30.000 spectatori. Partida începe cu o lovitură de teatru. Bucureștenii înscriu în sec. 39 prin Pipurcă, care reia în plasă cu capul, mingea respinsă de portarul Andrusch. Steaua majorează scorul prin Lăcășuș (min. 2) care reia în poartă centrarea lui Balint. La reluare, după numai 36 sec. Bărbulescu înscrie printr'un sut puternic și scorul devine 3-0. Steaua forțază jocul și în min 52 Lăcășuș este faultat în careu de Sikedi. Moraru transformă lovitură de pedeapsă și scorul devine 4-0. Steaua scade ritmul jocului și în min 64 Honved înscrie golul de onoare prin Detari, care transformă o lovitură de pedeapsă acordată pentru un fault asupra lui Bodonyi. După acest gol bucureștenii atacă din nou, periculos, au o serie de ocazii favorabile, printre care și o bară, dar scorul rămâne neschimbat. Întreaga echipă română merita evidențiată, cu un plus pentru mijlocașii care au dominat categoric mijlocul terenului. Cu această victorie Steaua s'a calificat în turul trei al C.C.E.

Pipurcă - în stânga imaginii - deschide scorul

Formațiile echipelor. Steaua: Ducadam - Iovan, BUMBESCU, Belodedici, BARBULESCU - BALINT, STOICA (min. 88 Bălan), MAJUR (min. 88 Radu II), BOLONI - Lăcășuș, PITURCA. Honved: Andrusch - Sallai (min. 57 Kerepeczki), Dozsa (min. 37 Gyimesi), Garab, Csah - Sikedi, Pitos, Detari - BODONYI, Dajka, Kovacs. Cartonase galbene: Sallai, Csah, Kovacs, Lăcășuș, Stoica. A arbitrat bine: H. Brummeir (Austria).

DINAMO KIEV - U. CRAIOVA 3-0 (3-0)

* U. Craiova a pierdut la scor meciul retur cu Dinamo Kiev. În formația craioveană s'a resimțit lipsa lui Cămătaru la înaltare. De asemenea mijlocașii craioveni au jucat slab, fiind depășiți de viteza jucătorilor din Kiev. Golurile au fost marcate de Raș (min. 5), Bal (min. 11) și Demianenko (min. 12), ultimul gol s'a înscris dintr'o poziție de ofsaid, nesensizată de arbitrul Nemeth (Ungaria) care a condus totuși bine, exceptând golul trei. Dinamo Kiev s'a calificat în turul următor al Cupei UEFA.

Formațiile echipelor. Dinamo Kiev: Mihailov - Evseev, KUZNETOV, Bal, Demianenko - RAT, Iaremciuk, BAL, ZAVAROV - Belanov (min. 79 Mihailenco), BLOHIN (min. 71 Evtusenko). U. Craiova: Lung - Negriță, Tilihoi, STEFANESCU, Ungureanu - G. Popescu (min. 46 Căpîl), A. Popescu (min. 67 Badea), Irimescu, Mănișă - Geolău, Băcu.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

CRONICA RADIO

"BOTEZ" ... ÎN LOC DE BOBOTEAZĂ!

Pentru că să nu înghețe, și iarna asta, norodul la domiciliu, Niculiță a trebuit să aleagă între două soluții:

- 1) Să elimine restricțiile la consumul de gaz, electricitate, petrol, cărbune, lemne, etc., ori,
- 2) Să elimine iarna.

Scr. (prescurtare dela secretar și nu dela secătură, N.R.) Gral al P.C.R. și Preș. al R.S.R. a ales soluția nr. 2.

Ziarul "România Liberă" - 15 Oct. 1985 - s'a grăbit să mute R.S.R.-ul prin vecinătatea Floridei scriind: "Pregătiri pentru sezonul RECE" (Sublinierile noastre).

De acum înainte nimeni nu va mai putea afirma că a înghețat iarna de frig deoarece nu mai există iarnă ci doar un sezon "rece".

Nimeni nu va mai pomeni de "Gerul Bobotezii," pentru că reaminteste de "Botezul Domnului" și asta înseamnă "misticism".

Cât privește "Crivățul", e un cuvânt capitalist ce-ar putea supăra pe Vecina dela răsărit de unde vine soarele, căldura și CAER-ul.

În baza gândirii științifico-leninisto-socialistă, când afară e rece, în casă - care-i protejată de podea, dușumea și pereți - temperatura este obligată să fie "răcoroasă". Iar când te răsfeți la răcoare ar fi un act nepatriotic să faci uz de calorifer, de radiatoare electrice, să consumi gaz ori să arzi lemne în teracotă. Este destul să te îmbraci cu o flaneluță și noaptea să te acoperi cu plapuma.

Azi, în RSR, a muri înghețat înseamnă un act de sabotaj contra celor care dau din coate să clădească "Raiul Socialist!"

TREI CAZURI DE S.I.D.A. (A.I.D.S.) ÎN ROMÂNIA

O știre care alarmează pe oricine! Trei cazuri de S.I.D.A. (A.I.D.S.) au fost descoperite în România.

Boala își are origina în Africa și este răspândită printre homosexuali. Boala de asemenea este răspândită prin transfuzie de sânge și întrebuintarea în comun a seringilor.

Cei bolnavi, au fost identificați ca fiind homosexuali. O persoană infectată poate transmite boala și partenerului de sex opus.

Nu știm dacă bolnavii sunt Români, sau studenți ori vizitatori veniți din alte continente.

Până în momentul când scriem aceste rânduri n'avem alte informații.

1985 ÎN REVISTĂ

Producția de grâu a fost cea mai mică din ultimii 15 ani. Exportul în primele 8 luni ale anului a scăzut cu 5%, iar producția industrială cu 30%. Acestea sunt cifrele oficiale recunoscute de guvern.

Din cauza secetei, hidrocentralele au operat la o capacitate redusă, de asemenea producția de cărbune și petrol a fost mai mică decât s'a sperat.

CĂLDURĂ PE ALESE

Pentru clădirile ce adăpostesc corpul diplomatic și pe unii lideri comunisti, s'au construit rețele speciale pentru a le furniza curentul electric necesar pentru a avea din plin căldură și lumină.

ARTIȘTII CER SCUZE

La un concert în București, muzicanții cu flanele groase și mănuși cu degetele tăiate: "Vă rugăm să ne scuzați - s'a adresat pianistul spectatorilor - că și noi suntem îmbrăcați ca și dumneavoastră; și noi suntem oameni!"

CE NE SPUN VIZITATORII

Din cele două ore de emisiune la TV, o oră este consacrată tov. Niculae, iar în restul timpului se oferă lecții de cum se mulge vaca și se repară penele de cauciuc (rar programe interesante)... 20 litri de benzină - \$17 (cca. \$3 galonul)...

Niculae are pete galbene pe față și este slăbit, lumea spune c'a început să mănânce științific... Dacă ai cupoane (contra valută) poți să-ți cumperi benzină imediat, dar cei care stau la coadă se uită cu ură la străinii care-s serviți, în timp ce ei așteaptă cu orele... nu există benzină pentru camioane ca să strângă recolta de pe câmp... caili au ajuns la mare preț, zeci de mii de lei pentru un cal... Niculae are un defect la vorbire și mai accentuat decât îl avea înainte... La Hotel Continental este cald și trebuie să-ți ferestrele deschise; o cameră pe zi costă \$140... Când merge în vizită de lucru pe lângă muncitorii dela fabrica respectivă sunt aduși să aplaude și muncitorii dela fabricile

vecine... Scolile au început târziu, unele la 15 Octombrie, elevii fiind siliți să strângă recolta... La Sibiu se închid prăvăliile la 6 p.m. pentru a se economisi energie... Piper, foi de dafin nu se găsesc... pâinea în unele orașe este raționată, în altele nu... În drum spre București avionul PAN AM era plin, dar mai toți călătorii s'au dat jos la Budapesta (16 înși au continuat drumul)... Pe străzi întâlnești mulți vizitatori chinezi... Controlul bagajelor la vamă se face de două ori... Pentru un aparat de radio se ia vamă 2.000 de lei (am lăsat aparatul la vamă și l-am luat când m'am întors)...

O bluză românească este 1.500 de lei... Un emigrant are voie doar la 70 kg. de bagaj... orice obiect de valoare "artistică" este confiscat când pleci din țară... singura lumină, noaptea, în București, vine dela lună...

Am fost în țară în anii 1969, 70, 74, 81 și 85, niciodată n'am văzut o mizerie mai mare ca acum.

RSR A AVANSAT ÎN SĂRĂCIE

"Atlasul Economic Mondial", care apare la Paris, publică în ediția 1985 următoarele:

"România este cea mai săracă țară din Europa, în ciuda resurselor agricole, miniere și hidroelectrice..."

Același atlas, anul trecut, comentând economia României, a scris: "...cea mai săracă țară din Europa, cu excepția Albaniei."

RSR-AZILUL TERORIȘTILOR

Dl. David Funderburk, fostul ambasador al Statelor Unite la București, a declarat că RSR adăpostește "mii de Arabi extremiști și alți teroriști". De asemenea a spus că ambasadorul român dela Washington este "unul din cei mai mari mincinoși din lume."

CRONICA PRESEI

AVEȚI MILĂ ȘI POMANĂ DE-O INDUSTRIE SĂRMANĂ!

"Fiecare capăt de sârmă are valoarea lui" scrie "Informația Bucurestii" - 9/23/85 - În curțile întreprinderilor s'au instalat cutii și cetățenii sunt îndemnați "pentru îndeplinirea sarcinilor de plan, înalt spirit gospodăresc" să doneze tot ce au și găsesc prin poduri și maidane:

"...fiecare bucată de sârmă din aluminiu, cupru sau fier, fiecare rest de bandă laminată din oțel sunt sortate cu maximă atenție..."

Conteinerele din fotografie au fost instalate la poarta întreprinderii "Electroaparataj" (Foto "Inf. Buc."): Cutii de cerșit... în spiritul patriotic revoluționar!

NIMIC NU SE PIERDE, TOTUL SE REPARĂ

Pentru economisirea materialelor prime s'au deschis numeroase ateliere de reparații:

Se repară umbrele, pălării, fermoare, se căpesc ciorapii, etc.

Până în prezent nu s'au deschis ateliere pentru reparatul nasturilor și al șireturilor de ghețe.

MAXIMUM

1.000 KW PE AN

Cei care întrebunțează mai mult de 1.000 kw pe an, vor plăti o taxă mai mare pentru consumul electric, și în unele cazuri, ei riscă să li se taie complet electricitatea (Notă: 1.000 kw pe an reprezintă aproximativ consumul a două becuri de 60 w, ce ard în continuu).

În unele cartiere curentul electric este întrerupt în timpul nopții.

Mulți își încălzesc casa cu lemne, deoarece în unele sectoare țevile de gaz au fost deconectate.

S'a dat ordin să nu se întrebunțeze un bec mai mare de 60w. (Un bec la o odaie, N.R.)

Pensionarii în timpul iernii, pe lângă statul la coadă mai au o funcție importantă: umblă prin parcuri ca să strângă crengi uscate.

"Tacâm de iepure de casă" (un pachet cu cozi și capete) - 18 lei kg. Același pachet cu "Antricoate de iepure de casă" - 73 lei kg.

Zahărul are o culoare brună și nu este dulce. O prăjitură, comestibilă, costă dela 8.50 lei în sus.

Oul - 1.50-2.00 lei bucata.

Producția de grâu, porumb, arpacas a fost doar jumătate din cea plănuită.

Mizeria din țară - scrie ziaristul Jackson Diehl în Washington Post - stă în contrast cu multitudinea de clădiri oficiale ce se ridică de-a lungul noului boulevard.

La cantina I.C. din Timișoara, la masa de prânz se servește, în exclusivitate un meniu vegetarian.

Alături de țigările "Kent" s'a introdus pe piață o nouă valută cu "termen limitat": "Oul"! Pentru 10 ouă poți obține un litru de lapte precum și alte bunătăți.

Rația științifică impusă de guvern are cel mai scăzut nivel proteic nu numai din Europa, dar chiar față de multe țări "în curs de dezvoltare".

1 kg. carne de porc - 37 lei. Carne propriu zisă e doar 2-300 de grame, restul sunt oase și grăsimi.

Magazinele alimentare sunt pline de conserve.

"Elena," uraganul care a băntuit pe coasta de răsărit a Americii, a apărut în ziare fără nume... "o amenințare și o primejdie pentru populație, etc."; poporul ar fi înțeles că-i vorba de cealaltă "Elena".

Minerii din Anina au întors din drum câteva camioane TIR care transportau carne în străinătate. Ei au distribuit carnea populației locale. Incidentul s'a întâmplat în luna Septembrie; ziarele n'au scris nimic.

A avut loc la București o expoziție a portelanurilor. Unele obiecte sunt de aproape o mie de ani și au fost descoperite datorită săpăturilor arheologice.

La Crematoriul din București, din motive de lipsă de energie, sunt arse mai multe cadavre deodată.

Cei care se opun regimului nu-s condamnați pentru delict politic, ci sunt condamnați ca hoții și criminalii, sub legea dreptului comun.

RSR a vândut în Statele Unite (anul 1984) marfă de \$974 milioane, dar a importat din U.S.A. marfă de numai \$246 milioane.

Stelian Marin, ministru de finanțe, spune că datoria externă a țării este acum numai de \$6.4 bilioane.

Uniunea Artiștilor a organizat un concurs de afișe cu tema: "Avantajele Economiei la C.E.C." Asta ne dă a înțelege că omul, dacă are bani, preferă să-i cheltuiască.

Opera Română a împlinit 100 de ani. Nu s'a înscenat aproape nimic nou, repertoriul rămânând același: "Rigoletto", "Aida", "Faust" și "Otello".

Pe lângă facultatea de medicină din Craiova s'a înființat primul muzeu românesc de istoria medicinei și farmaciei.

După 5 ani de pregătire, a ieșit pe bandă rulantă primul automobil "Dacia 500-Lastun". O mașină de foarte mic litraj, tip popular și ușor de întreținut. Mașina are doi cilindri și funcționează în patru timpi și are 22.3 C.P.

Chinezii care sosesc în Franța clandestin au ca punct de transbordare Bucureștiul.

Până în prezent au plecat din RSR 380 de mii de Evrei.

Alături de multe biserici și monumente istorice a fost plănuită și dărâmarea sinagogii Malbim. Până în prezent rabinul Rosen a obținut amânarea distrugerii.

Costul Canalului Dunărea-Marea Neagră a fost estimat la \$252 milioane, plătiți în valută forte, plus 60 miliarde lei.

Flota de pescuit oceanică numără 55 de nave, dar lipsesc piesele de schimb, consumă în părerea S.G.-prea mult combustibil și stă prea mult neutilizată.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

ÎNȚĂLNIREA REAGAN-GORBACIOV

RONALD REAGAN

MIHAIL GORBACIOV

Mult trâmbițată întâlnire dintre șefii celor două mari puteri, președintele Ronald Reagan al Statelor Unite și Tarul Roșu Mihail Gorbaciov nu s'a soldat cu vreo concesii majore începrușe reducerii armamentului nuclear.

Am putea spune că în afară de unele mici acorduri ca: accelerarea negocierilor pentru reducerea înarmării, schimburi culturale, deschidere de noi consulate,

de noi curse seriene și în fine, de viitoare întâlniri, Conferința de la Geneva din luna Noiembrie a.c., nu a produs nimic pozitiv.

Trucul sovietic al "reducerii substanțiale" a armelor ofensive, condiționată de renunțarea la programul inițiativ Strategic de Apărare (S.D.I.) sau "Star Wars" cum este cunoscut, nu a reușit să însele clar viziunea președintelui Reagan.

Considerăm că singura realizare a acestei conferințe este hotărârea ca cei doi șefi de state să se întâlnească încă de două ori. După toate probabilitățile, aceste întâlniri nu vor putea avea loc decât la sfârșitul anului 1987.

După o perioadă de mai bine de 6 ani, Conferința de la Geneva dintre reprezentanții celor două mari puteri a durat 15 ore de discuții private și conferințe publice, pe un ton ce a variat de la politețe la sarcasm, cu înțrebări directe.

Conferința s'a încheiat cu un comunicat final de 4 pagini și jumătate, semnat de Ronald Reagan și Mihail Gorbaciov. În acest comunicat nu se poate vorbi de un spirit al Genevei, ca în anul 1972 și 1975.

Noi ne întrebăm cum de nu a fost menționat în comunicatul oficial problema abuzurilor "Drepturilor Omului" în Imperiul Uniunii Sovietice cât și în jările satelite lui.

Nu au fost de asemenea menționate confruntările și prezența trupelor sovietice în Afganistan, Angola, Etiopia, Capococa, El Salvador și Nicaragua.

A ZECEA ANIVERSARE A MORTII LUI FRANCO

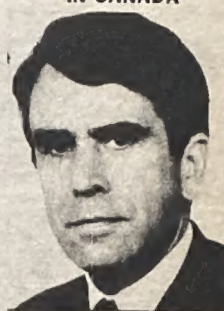
Madrid, 21 Noiembrie 1985. Mil de partizani ai Generalisimului Francisco Franco s'au reunit în Valle de los Caidos pentru a comemora cea de a zecea aniversare a morții fostului șef al glorioasei armate naționaliste din timpul războiului civil și mai apoi șef al statului pe o perioadă de aproape patru decenii.

În biserica din Valle de los Caidos, în care se găsește înmormântat Franco, (Valle celor Căzuți, unde încă pe timpul lui Franco s'a săpat în munte un imens mausoleu pentru toți cei căzuți în cruciada de eliberare a Spaniei) s'a celebrat o slujbă solemnă la care a participat Doamna Franco însoțită de fiica și ginerele - Marquizele de Villaverde - multe personalități ale guvernării lui Franco, precum și o sumedenie de ofițeri superiori. Prezentă a fost și televiziunea spaniolă, stațiunile de radio, patru programe de televiziune străine și o multime de corespondenți spanioli și străini.

Mulțimea a salutat sosirea Doamnei Franco cu brațul ridicat, strigând: Franco, Franco prezent! Cu această ocazie stațiunea de radio SER a făcut o anchetă în care mai bine de jumătate din cei 30.000 de interogați au declarat că simt lipsa lui Franco.

Tot astăzi în întreaga Spanie au avut loc astfel de comemorări, iar pentru duminica următoare s'a programat o vastă demonstrație pe străzile Madridului, la care vor participa mii de falanșisti ca încheiere a vastului program de comemorare a morții lui Francisco Franco.

NOUL AMBASADOR AL STATELOR UNITE ÎN CANADA

Thomas Niles

Noul ambasador al SUA în Canada are o reputație de a fi o mare capacitate în cariera de diplomat. El este cunoscut ca un expert în problemele Est-Vest și ale NATO.

Numirea lui Thomas Niles ca succesor al fostului ambasador în Canada, Paul Robinson, este foarte mult discutată în cercurile din Washington.

TREBUE SĂ LUPTI PENTRU DREPTURI

Savantul german Dr. Arthur Rudolf, a dat un interviu publicației americane "The San Jose Mercury News", în care regretă faptul că a renunțat la cetățenia americană și s'a întors în Germania.

După cum se știe, Arthur Rudolf, este cel care alături de Wernher von Braun a creat rachetele germane de tip V1 și V2, în timpul celui de al doilea război mondial. Aduși în Statele Unite, după terminarea războiului, ei au dezvoltat Centrul spațial de la NASA, iar Rudolf a condus planul Saturn 5, care a dus primii astronauți din lume, pe lună. Decorat cu cele mai înalte distincții americane, doctorului Rudolf - acum în vârstă de 78 de ani - i se pregăte un

jignitor proces, de genul celui întreprins împotriva Arhiepiscopului Trifa.

Profund afectat de atâtea nedreptăți, savantul german nu a așteptat să intre în dezbateri, a renunțat la cetățenia americană și a plecat în vechea sa patrie.

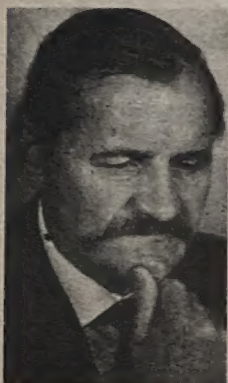
Văzând mai târziu întreaga subrezenție a falselor acuzații, el a declarat: "Am fost un naiv că n'am acceptat judecata și lupta împotriva deportării."

Un nou caz de carență și o nouă eroare a sistemului juridic american, unde anchetatorii și criminalii împotriva drepturilor omului, de sub regimurile comuniste, sunt primiți cu onoruri, iar cei care au jertfit pentru America, sunt izgoniți în lumea largă...

STATUIA LIBERTĂȚII LA LICITAȚIE

Se va scoate la licitație Statuia Libertății? - Da! a răspuns Tim Rauch, pen-trucă nu a plătit notele de plată pentru apa consumată de complexul din interiorul insulei și Administrația statului. Suma datorată către Jersey City, pentru apa neplătită din 1982, se ridică la valoarea de 958.000,00 de dolari. Nu! a răspuns primarul orașului Jersey City, domnul Anthony Cucci, "atâtea timp cât voi fi eu primar, asta nu se va întâmpla". "A vinde la licitație Statuia Libertății, este a-ți vinde bunica și acest act este anti-american" - a mai spus primarul Cucci. Perceptorul însă o ține una: - Legea e lege.

CARUSELUL SPIONILOR SAU VLASOV REDIVIVA?

Vitaly S. Yurchenko

Alte cazuri de spionaj comunist difuzate și ultra difuzate. După cazul Walker Jr. care dacă nu era divulgat de nevăstă-sa mai lucra mult și bine, a apărut cazul Yurchenko.

Cunoscutul spion KGB Vitaly Yurchenko, după ce dezertează în luna August crt. dela Ruși și cere azil în Statele Unite, la numai trei luni, se întoarce la ambasada sovietică din Washington și le dă cu tifa Americanilor, scriindu-le un bilețel: "Mă veți vedea la T.V. la conferința de presă". S'au cheltuit timp și bani de către toate posturile de T.V. americane să transmită "isprava" spionului, după care a fost lăsat să plece de bună voie și nesilit de nimeni, în paradisul sovietic. Nu discutăm aici faptul că pentru manifestațiile anticomuniste ale refugiaților de sub Cortina de fier nu se găsește un minut liber la televiziune. Ne întrebăm doar de ce în preajma întâlnirii Reagan-Gorbaciov, s'a făcut atâtea vâlva pentru discreditarea

serviciilor de informații americane? Cine are interesul s'o facă?

Alte cazuri care ne amintesc de cruzimea cu care luptătorii anticomuniști din armata Generalului Vlasov au fost predați lui Stalin, care i-a măcelărit până la unul. Marinarul sovietic de origine ucrainiană, Medved, a riscat de două ori înneclul, aruncându-se în apa rece a fluviului Mississippi, pentru a cere refugiu în Statele Unite. Cu o neînțeleasă de nimeni procedură, a fost dat înapoi Rușilor. Un soldat sovietic din Afganistan, își riscă viața să ajungă la ambasada americană din Kabul, dar tot misterios, după ce vin Rușii să stea de vorbă cu el, este dat înapoi Rușilor. Amândoi s'au "răzgândit" după ce au luat contact cu Sovieticii. Quo Vadis America?

BISERICA CATOLICĂ

Pe data de 24 Noiembrie a.c., 165 de Episcopi și Arhiepiscopi au luat parte la Sfânta Slujbă oficiată de Sanctitatea Sa Papa Ioan al II-lea în Biserica Sf. Petru din Roma, cu ocazia deschiderii "Sinodului Extraordinar". Acest Sinod va analiza reformele făcute acum 20 de ani de către cel de al doilea "Consiliu al Vaticanului".

DE CE SĂ FIM MAI TARI?

Un diplomat Vest german, a declarat la Bonn, că Statele Unite au promis că vor renunța la dezvoltarea "Războiului stelar", dacă sistemul actual de apărare ar schimba balanța ar-

mamentului, ceea ce l-ar face pe Ruși să treacă la un masiv sistem de înarmare. De ce să fim tari, dacă Rușii se supără? Cine poate pricepe acest gen de politică, să ne explice și nouă.....

PACE ȘI PRIETENIE

Avioanele americane s'au ridicat de patru ori dela sol, în opt zile, pentru a respinge bombardierile sovietice care au violat teritoriul Statelor Unite în Alaska, a declarat un purtător de cuvânt american.

Cronica internațională

QUO VADIS, FRANȚA?-QUO VADIS, GERMANIA?

-un punct de vedere românesc-

—Constantin MAREȘ—

Este un fapt cert acela că majoritatea Românilor care s-au expatriat în ultimile decenii au preferat să se stabilească în Europa și mai ales în Franța și Germania.

Pentru Franța pleda o afinitate de cultură, nostalgia Parisului, cunoașterea limbii sau cel puțin, convingerea unei rapide însușiri a acesteia, stabilirea anterioară a unor rude sau cunoscuți. Pentru Germania pleda mirajul expansiunii economice a anilor 50-60 precum și facilitățile cu care mulți și-au dovedit origini germane, aducătoare de ajutoare, despăgubiri și pensii. Cât privește Sații și Svabii, aceștia părăsiseră cu secole în urmă pământurile germane din cauza sărăciei și în anii noștri părăsesc fosta Dacia Felix, din cauza sărăciei.

La finele anilor 70, începutul anilor 80, s'a constatat o tendință de a părăsi în Elveția, țară care în acea vreme avea porțile deschise și manifesta generozitate în acordarea ajutoarelor sociale, fenomene ce astăzi aparțin mai degrabă domeniului memorialistic.

În aceste condiții și manifestarea preocupărilor politice în pribegie s'a făcut în mod preponderent în Europa, cu accente franco-germane. La aceasta a contribuit în oarecare măsură și faptul că exilații cărora li se recunoștea statutul de refugiat politic aveau posibilitatea să călătorească fără viză, în mod practic, în toate statele vechii Europei, dela Capul Nord și până în Sicilia.

Majoritatea activităților cu caracter politic s'a înscris în spațiul european, cu deosebire în Franța și Germania, tot aici aveau să se nască, și majoritatea să dispară, -diverse comitete și comiții care concuau în cursa pentru "distrugea comunismul și eliberarea țării". În acest timp, regimurile comuniste din Răsărit se consolidau. Două din ele se mențin fără prezența Armatei Roșii, unul la București, altul la Tirana, ba cel din urmă realizând o echi-ostilitate actuală și față de Moscova și față de Peking.

Convingerii dominante din anii 40-50 într-o eliberare americană i-au urmat în Uniunea Sovietică fabricarea bombei cu hidrogen iar în România, Aiudul și Canalul. Fonduri valutare mari pentru o țară mică și o emigrație foarte mică, depuse în Occident din prevederea marelui Antonescu, au luat destinații sumbre ce nu constituie o pagină de glorie pentru prestigiul românesc. Ultimile cuburi de rezistență patriotardă s'au topit la soarele destinderii care a avut și defectul să

producă secarea izvoarelor din care țâneau subsidii. Europa plutea în oceanul miturilor. Anglia devenea o țară mică, Franța o putere gonită din Indochina și Algeria, iar Germania, la un moment dat cea mai mare putere militară a lumii, intra pe poarta principală a comerțului internațional, se refăcea și desfăcea produsele, lipsită de armament atomic, posedată de India, putând ridica o armată cu un moral discutabil și ca putere de apărare, comparabilă cu cea elvețiană.

Cei din exilul românesc puneau însă în continuare accentul pe Europa, preferând să uite că dacă Europa occidentală reușește să cunoască atât pacea cât și libertatea, aceasta se datorează umbrelor atomice americane și prezenței trupelor americane pe malul râului Werra și la zidul Berlinului. În timp ce gravitatea politicii mondiale își mutase centrele pe malurile fluviilor Potomac și Moscova, exilul românesc continua să caute dezlegările viitorului în valurile Senei și Rinului.

Dacă rolul Franței și Germaniei s'a redus considerabil, nu este mai puțin adevărat însă că poziția, structura și tendințele din aceste țări pot interveni cu o pondere în fapt disproporționată față de reala lor importanță, datorită strânselor legături dintre ele, dar mai ales faptului că Germania, mare exportatoare de automobile Volkswagen și mică putere politică, continuă însă prin poziție să joace un rol de placă turnantă. Apoi, să nu uităm că în 1914, mica Serbie și târgușorul Sarajevo au aprins butoiul cu pulbere.

În urmă cu patru ani, atât Franța cât și Germania Federală erau conduse de guverne cu preponderență socialistă. La Paris, partidul socialist se aliaa cu cel comunist, fără ajutorul căruia nicidecum candidatul Mitterrand nu ar fi ajuns președintele Franței. La Bonn, partidul socialist era aliat cu cel democrat-liberal care se auto-intitulează și liberal. În fapt, politica socialistă franceză după răsunătoare eșecuri s'a transformat într-una social-democrată, care începuse să fie aplicată încă de Giscard d'Estaing; cât despre guvernul de centru care conduce Germania în prezent, continuă aproape fidel politica internă și externă practică în trecut de fostul cancelar Schmidt, care, nu trebuie uitat, prin popularitatea și prestigiul de care se bucura, a girat excepționala alunecare spre stânga a partidului său socialist. De un rafinament politic tradițional, cu toate eclipsele sale, poporul francez a priceput repede marea

greșală din 1981. De atunci, socialo-comuniștii francezi nu au pierdut nici o ocazie să scadă în popularitate și să adune numai eșecuri, dar și deseori, recunoașterea lor. Filo-comunistului Mauroy i-a urmat la președinția guvernului o figură mai fotogenică, Laurent Fabius. Un rol determinant l-au jucat însă liderii opoziției, de centru și dreapta. Pe lângă cei trei "cavaleri", Chirac, Barre și Giscard, au apărut oameni noi, mai tineri, cum ar fi Toubon și Leotard. Opinia publică franceză a reacționat constant și pozitiv.

Cu totul alta este situația în Germania Federală. Guvernul de centru, lipsit de mari talente, a scăzut constant în popularitate, în timp ce partidul socialist, lipsit de aportul lui Schmidt, a câștigat triumfal alegerile din landurile Saar și renano-vestfalie, iar în landul Hessa, guvernul socialist condus de un activist de partid având ca meserie de bază zidăria, se menține datorită sprijinului condiționat dat de așa ziiții "verzi-ecologiști". Această

formație, crypto-comunistă, nu are în fond absolut nimic comun cu mediul inconjurator, principalele sale puncte programatice urmărind alungarea Americanilor, retragerea Germaniei din NATO, desființarea serviciilor de apărare și contraspionaj, renunțarea la armata germană și la specificul industrial al țării. Sondajele arată că dacă în toamna 1985 sau iarna 1985-86 ar avea loc alegeri în Republica Federală, noul guvern ar fi compus din reprezentanții aripilor de stânga a partidului socialist (care între timp a suferit amputarea celeilalte aripi), în alianță cu crypto-comuniștii.

Ce se întâmplă, în aceste condiții, cu exilul românesc? Mai întâi se constată un fapt nou. Majoritatea noilor sosiți din țară, în special oamenii tineri și foarte tineri, sunt lipsiți de preocupări politice și interese doar de statutul material personal. Europei, îi preferă America, pe cât se poate Statele Unite. La aceasta contribuie și faptul că, spre deosebire de "vechiul exil", mulți tineri cunosc limba engleză. Cei cu origini germane, rămân în Germania, toți în cea apuseană, nici unul în cea răsăriteană, chiar dacă au rude în acea parte. Motivarea este mai mult economică, decât politică.

Unora li s'a părut ciudat faptul că Românii stabiliți în Germania Federală au acordat și acordă în continuare, în cea mai mare parte, atunci când au dreptul să o facă, votul par-

tidelor de stânga. Există mai multe explicații la aceasta. Unii au avut în Republica Socialistă România funcții în partid și în administrație, deci intervine și un reflex. Mulți au acte de germanitate discutabile, frecventează ambasada și bisericile Bucureștiului, fac dese vizite în țară (dacă nu mai pot de dorul republicii, de ce au părăsit-o?), sau își trimit copiii să studieze acolo. Ori, organele de securitate le cunosc prea bine adevăratele origini și oricând pot exercita presiuni asupra lor. În rândurile acestora s'a creat un adevărat curent de opinie că trebuie să voteze la stânga, așa cum o făceau și în adunările de partid, sau în plenarele în care condamnă "intervenția americană" în Coreea sau Vietnam. Și apoi, oricât ar fi votul de secret, nu se știe niciodată...

În Franța pribegii români nu numai că s'au identificat cu partidele de centru și de dreapta, dar au dovedit și un mult mai mare interes pentru problemele românești, de acasă și din exil. Este drept, că mai ușor găsești soții o bunăsoasă la Sibiu, decât una bretonă, care, oricum, nu dă dreptul nici la chilipiri sau rente. În casele Românilor din Franța am văzut biblioteci cu multe cărți de preocupare economică și politică anti-marxistă, în timp ce majoritatea Românilor din Germania, atunci când se dedau lecturii, cumpărau periodice dezinformaționiste, manifestând o largă înțelegere pentru Kremlin și furioase tendințe anti-americane, cum sunt, la loc de frunte, "Stern" sau "Spiegel". La aceasta, contribuie, desigur, și rolul intelctualității din țările respective, cu un puternic reviriment liberal-conservator în Franța și cu tendință constantă de stânga în Germania.

Fără îndoială că exilul românesc nu poate determina sensurile majore în care se direcționează Franța și Germania. Fără îndoială că factorul determinant este între Pacific și Atlantic, nu pe malurile Rinului. Dar dacă e bătrână, Europa nu e încă senilă. Dacă partidul comunist american este inexistent, cel din Franța recoltează încă peste 10% din voturi, formațiile crypto-comuniste din Germania, tind la același scor, iar în ambele țări, socialistii s'au arătat dispuși să cochetzeze cu cei care reprezintă interesele Moscovei.

Quo vadis, Franța, quo vadis, Germania, și mai ales, o întrebare pur românească, quo vadis, pribeg român, din aceste țări?

Efemeride

Cu o lună înainte de Crăciun, toate posturile de radio, toate programele de televiziune, toate difuzoarele din magazine, ne aduc armonioasă muzică a cântecelor închinatelor Nașterii Mântuitorului, care pe aici se cheamă "Carols" iar noi le spunem colinde și le asociam cu încă multe altele. Discuri, casete, felicitări, jucării și cadouri, păduri de brazi proaspăt tăiați ca și alții de plastic imitând tradiționalul Christmas tree, au umplut vitrinele și rafturile magazinelor.

Sunt sărbători adânc simțite în partea de lume rămasă încă profund creștină. Măreșta Naștere, a asimilat toate sărbătorile dinaintea creștinismului, dela latinescul calatio, la veșnicul verdele brad, adus de popoarele nordice și implementat în tradiția creștină.

Vănatul de căprioare, iepurași, săniile cu zurgălăi, colacii, covrigii, nucile, sacrificarea porcului cu abundența de cârnați, caltaboși, sarmale, etc. sunt elemente aduse de fiecare popor, la îmbogățirea tradiției creștine, legată de Nașterea Domnului. Orice manifestare oricât de grandioasă, dela gigantul brazilor luminăți feeric, din piețele marilor metropole până la uluitoarele puneri în scenă de teatre, opere și cinematografe, ni se par normale, pentru că orice manifestare omenească nu poate reda pe deplin, fericirea dăruită de Dumnezeu omului, prin intruparea Fiului Său.

Și uităm -irreversibil, cum spune poetul. Pentru că în ce fel am numi faptul nesolidizării noastre cu suferința celor din țară, care în aceste zile de mare bucurie -pentru noi- ei sunt biciți de vânt și de oameni, să-și îndeplinească sarcinile de plan "nerealizate", expresie a celei mai atroce sclavii, căzută peste o parte din omenire, datorită în mare măsură, conducătorilor acestor țări din Apus, care sărbătoresc cu atâtă fast, Crăciunul.

Peste țările căzute sub comunism și în special peste România, s'a așternut o Siberie bolșevică, de le îngheață oamenii, sângele în vine. Câți din Români își mai amintesc de ultimul an al colindelor românești? Coruri de elevi dela clasa cea mai mică până la ultima clasă de liceu, corurile studențești și coruri de profesioniști, alături de colindători din toate părțile țării, s'au perindat atunci prin fața microfoanelor și au adus -într-o nespus de bogată culegere- atâtă material din cultura unui popor, fără alt competitor în materie.

Colindele românești vin din adâncul istoriei, unele din ele amintind de epoca bronzului -"un pat tare, din fier galben". Mândria și originalitatea colindătorilor erau atât de mari, încât în unele regiuni ale țării, fiecare sat își avea un colind al său, pe lângă variantele de colinde: pentru flăcăi, pentru fete mari, pentru tineri însurați, pentru nou născut, pentru părinți, pentru bunici și încă multe altele. Ce s'a ales din această imensă bogăție? Ne amintim doar de anii din urmă, când puii de țigani inundau tramvaiele cu: "Într-o zi de Joi la vale"...unde "la un colț de cotitură"...se făcea o tranzacție sclavagistă: "să cumpăr un copilaș". Oamenii le dădeau și acestora câte un bănuț, până a venit "ochiul vigilent al partidului" și activiștii cu șepci pe cap sau alții cu haine de piele, îi luau pe țigănuși la goană și-i dădeau jos din tramvaie.

Hidoșenia bolșevică a vrut să înlocuiască pe Moș Crăciun cu marxistul Moș Gerilă, implant pols sovietic pe sufletul creștinilor latini, respins ca orice implant nedorit, de sănătatea spiritului românesc.

Au venit anii negri ai neverosimilului! Fostul ucenic de cizmar și agramata țesătoare din Ferentari, au ajuns printr-un straniu joc al hazardului, pe scaunul Marelui Carol I și al reginei Carmen Sylva, spurcând cu prezența lor Palatul dela Cotroceni, unde Ferdinand cel Loial și frumoasa Maria, proiectau o altă viziune pentru împlinirea de ei, România Mare. Vederea roșie a sinistrului cuplu se împiedica de turlele bisericilor -mărturie de credință și istorie- iar cântecul colindelor, întunea răgetul Internaționaliei.

Seria Vintilă Horia că "până și Tătarii au avut o justificare".

Comuniștii din țară -mai păgâni decât toți păgânii și mai barbari decât toți barbarii- nu respectă nimic, distrug totul, pentru creșterea lor în cronici să nu fie întrecută nici de holera, nici de ciumă.

Ultimul an -cel mai groaznic- i-a înghețat pe oameni în casă, plângând la masa goală de Crăciun.

La Sărbătoarea Nașterii Domnului din acest an, îi vei aduce aminte frate, și de frații noștri din țară și vei aprinde o lumânare pentru sănătatea lor? Biserica Tăcerii ne cheamă să ne rugăm pentru ei, iar un colind mai demult ne îndeamnă de pe vremuri: "Si nu uita că ești creștin Român, și fii bun".

pentru că astăzi, când în "țara vinului și-a pâinii", ai noștri stau zgribuliți, fără mâncare și fără foc, toată țara a ajuns cum spunea același colind:

"Dar sunt bordeie fără foc și mâine-i Moș Crăciun".

CRONICA VREII

VINA DE A FI FĂCUT ISTORIE ROMÂNEASCĂ

Ion BOIERU

Așa a spus Vasile Marin la un proces al unor tineri legionari: "Iată marea vină a tineretului. Vina de a fi făcut istorie românească."

Aceste vorbe ale eroului mort pentru apărarea creștinătății, în Spania, ne dezleagă și taina uciderii lui Corneliu Codreanu, Căpitanul tineretului legionar, și a celor 13 însoțitori ai lui, în noaptea de Sfântul Andrei, din 1938. Au fost uciși fără lege, în miez de noapte, pe furie, de către cei ce erau străini de sufletul românesc, de către cei ce au trădat neamul românesc, de către "lumea prăvălitorilor de neam".

Impotriva acestora s'a ridicat tineretul român - "lumea tineretului creștin, disciplinat și crescut în ideea jertfei pentru patrie. Tineretul acesta care își extrage sucul de viață din tradițiile sfinte ale neamului și care se înfrățesc în gând și faptă cu voievozii. Lumea destinului românesc" (Vasile Marin, 1936).

Acest tineret voia să facă istorie românească. Dar cluca guvernărilor, încălcați cu păcate grele, n'a putut înțelege aspirațiile acestui tineret și a pornit război împotriva sa. Iată ce spune însuși Corneliu Codreanu:

"De pretutindeni - stat, guverne, autorități, profesori, senat universitar, rectori, partide politice - de mai mulți ani, au pornit o acțiune de război în contra tineretului. Toate preocupările se îndreaptă fără milă pe linia de izbăvire a tineretului, pentru păcatul de a avea o credință a sa.

Această acțiune, dusă de oameni cu multe păcate față de țară (pentru că au condus-o în repetate rânduri și au adus-o unde este) împotriva unui tineret fără păcate - pentru că de abia acum pășeste în viață și nu poartă nici o răspundere, deoarece n'a avut nici un cuvânt în conducerea țării - este o mare injustiție.

Coaliția oamenilor cu păcate față de neam pentru izbirea și nimicirea celor

fără păcate, este ceva care ne indignează și revoltă orice conștiință cinstită". - 1937.

Cu toate izbirile "oficialilor", deci ale celor ce se găseau la conducerea țării, prin intermediul unei false democrații, tineretul român, sub conducerea lui Corneliu Codreanu a câștigat sufletul întregii țări. Tara întreaga era dornică să-și găsească o nouă cale de viață istorică și era entuziasmată de idealurile tinerilor care se ridicaseră din popor și se dăruiau pentru popor, pentru un viitor, o țară "ca soarele sfânt de pe cer".

După zece ani de războie, între cele două lumi: cea a "prăvălitorilor de neam" și cea a tineretului legionar, poporul român a decis, cu fermitate și încredere; a ales calea legionară, în ciuda tuturor uneltirilor vrăjmașe.

"Si acum, la zece ani, când vom fi făcut bilanțul acestor uneltiri, acestor chinuri, acestor umilinte, acestor încercări de nimicire ne vom întoarce patru din cei cinci dela început și vom spune vrăjmașilor noștri:

În zece ani rezultatul uneltirilor voastre este acesta:

Suntem un milion! Un milion de suflete, de femei, de copii, de bărbăți și bătrâni, care au o credință nouă, care trăiesc, care luptă, care jertfesc sub steag legionar, care așteaptă România legionară și cred într'însa.

Unde vă este biruința? Și unde vă va fi biruința? Căci dacă n'ați putut nimici cinci, cum veți mai putea nimici de două sute de mii de ori câte cinci?" - 1937. (Corneliu Codreanu).

Singura biruință, care era posibilă, pentru cei fără lege și Dumnezeu, era uciderea. Si au ucis, pe întuneric, în noaptea Sfântului Andrei, căci se temeau de o "țară ca soarele sfânt de pe cer" și de judecata dreaptă a legilor și omeniei românești. Au ucis cu furie, căci nu aveau nici o lege morală, nici o

credință și nici un ideal românesc.

Au ucis un Căpitan și treisprezece dintre ai săi, în speranța că vor lichida o generație întreagă și, apoi, multe alte, mai târziu, căci vor fi lipsite de "învățător".

Toți ucigașii și acoliții lor s'au prăbușit, după aceea, și au dispărut, unde, pe la periferiile vieții românești. Corneliu Codreanu și elita legionară a rămas însă, în istorie, făcând istorie, istorie românească.

Așa a vrut Dumnezeu, să binecuvânteze pe cei ce își iubeau neamul și erau gata de jertfă, în numele lui. Poate cel mai impresionant moment din istoria legionară a fost acela, când, după 1944, o nouă generație de tineri - din liceu și universitate - a apărut în țara românească, cu însemnul de legionari. Ei n'au cunoscut pe Corneliu Codreanu, dar s'au adaptat la învățăturile sale - transmise prin tradiție orală sau lecturi - și s'au învrăjbit să apere tot ce este românesc și să se opună regimului comunist, străin și invadator, cu un spirit de jertfă legendar. Tineretul acesta, legionar, i-a îngrozit pe comuniști, iar partizanii legionari din Munții Făgărașului - toți tineri, studenți, frați de cruce și țărani - au dat măsura celor mai eroice involburări anticomuniste, din țară; măsura celui mai autentic românism.

Corneliu Codreanu și multe mii de legionari au murit sub prigonirea vrăjmașă a unor călăi și necredincioși. Dar, jertfa lor rămâne ca un îndreptar pentru neamul românesc. Căci jertfa este roditoare; în spirit și credință. Așa se nasc, cresc și luptă elitele.

Elita legionară s'a format prin învățătura lui Corneliu Codreanu: "Permanență jertfire, în slujba neamului". Aceasta este distincția elitei legionare, care a fost în stare să înfrunte și să confrunte - în ordinul zecilor de mii -

toată prăvălia diavolului: comunismul, în temnițele din țară. De aceea, comuniștii români n'au putut și nu vor fi în stare, niciodată să distrugă spiritul legionar din țară. N'au putut la Alud, Jilava, Suceava, Uranius, Pitești, Gherla, Târgul Ocna, Canal, sau în beciurile securității. Si nut pot nici astăzi, în școli, universități, mine, fabrici sau în satele și orașele țării.

Pretutindeni, în țară, lumea se roagă, crede în Dumnezeu și speră, trăiește cu o speranță vie, în dărămarea "imperului tiranic" al comunismului.

Lumea românească trăiește în spirit și crede în izbăvirea de comunism. Se opune comunismului, în spirit; nu are nici un fel de atașament sau aderență față de marxism-leninism, sau alte baliverne de soială. Aceasta lume românească se găsește în permanentă opoziție față de comunism, așa cum a așezat și Corneliu Codreanu tineretul legionar dintru începutul începuturilor.

Astăzi, la împlinirea celor 47 de ani dela uciderea mizească a lui Corneliu Codreanu și a celor treisprezece camarazi ai săi, înțelegem roadele și semnificațiile jertfei acesteia, mai profund și pe o dimensiune spirituală, alta decât cea a istoriei. Simple și limitate.

În ciuda intențiilor, pe care le-au avut ucigașii lui Corneliu Codreanu, personalitatea, învățătura și idealurile sale, au rodit, și-au câștigat adevărata lor demnitate și noimă - în cuprinsul spiritualității românești.

Amintirea Căpitanului a dăinuit și va dăinui, în conștiința românească, dincolo de mormântul lui. Mai ales, va dăinui învățătura lui, și spiritul de jertfă pentru neamul românesc.

Singura lui vină "a fost de a fi făcut istorie românească". O vină roditoare. □

NOTE SI COMENTARII

"DIN RUSIA CU URĂ"

READER'S DIGEST, cel mai popular și răspândit magazin lunar american, publică în numărul său din luna Noembrie a anului 1985, sub semnătura d-lui John Barron, un articol cutremurător, intitulat: FROM RUSSIA, WITH HATE.

Iată mai jos - în traducere - începutul acestui documentat articol:

"Pe o coastă de deal din Afganistan, într-o dimineață de vară a anului 1984, Narainjan în vârstă de zece ani, păstora o turmă de oi. Aerul pur al înălțimilor era îmbalsămat, văile liniștite, iar războiul părea departe."

"În căutarea unui miel ce se rătăcise de turmă, Narainjan vede ceva foarte frumos în iarbă. Alb și strălucind în lumina soarelui, arătând ca o cutie de păstrat gluvăeruri. Dar, în momentul când o ridică, cutia explodează."

"Un alt cioban, îl găsește pe Narainjan, două ore mai târziu, în stare de inconștiență. Mâna stângă-i era o masă informă de carne, iar din mână-i dreaptă, mai avea doar degetul mic și jumătate din cel arătător. Abia după trei zile, membrii grupului luptătorilor afganistani pentru libertate, MOJAHEDIN, reușesc să-l ducă pe ascuns într-un spital din Kabul, capitala de sub ocupația sovietică a Afganistanului, unde un chirurg îi amputează mâna stângă."

"Încapabil de a mai purta un togi sau de a arunca vreo piatră, Narainjan nu va mai putea fi niciodată cioban..."

Această tristă și înfricoșătoare poveste a ciobanului afganistan Narainjan, nu este singura de acest fel. Căci, după cum afirmă mai departe dl. John Barron în respectivul articol: doctorii dela Spitalul Chirurgical Afgan din Peshavar din Pakistan din apropiata graniță cu Afganistanul și din măturile medicilor Corpului Medical Internațional, compus din voluntari de diferite națiuni, care-și riscă propria lor viață, pentru a salva pe alții, au raportat sute și mii de asemenea cazuri de crime comise de către trupele de ocupație rusești, de o barbarie absolut de neînchipuit, împotriva, nu a celor ce se află în luptă dreaptă cu ei, ci, împotriva copiilor lor.

De ce anume duc muscalii un asemenea impertinent și inuman război?...

Răspunsul nu poate fi decât unul și singurul, că anume, Rusia Sovietică și-a găsit în cele din urmă, Vietnamul ei, în Afganistan, angajându-se într-un război pe care nu-l pot nici termina și nici câștiga, atâta timp cât se izbește de rezistența băștinășilor, ce nu concep, cu prețul vieții lor, absurda doctrină marxist-leninistă, depășită de istorie și absolut contradictorie credinței lor religioase.

Cu toate că, în cadrul acestei rubrici am dat în vileag această abominabilă crimă sovietică, absolut inumană, împotriva inocenților copii din Afganistan, lansând jucării în formă de automobile, avioane, păpuși, etc., încărcate cu explozive, revenim de data aceasta asupra acestui subiect, dat fiind faptul că, în interviul acordat de Președintele Statelor Unite, Ronald Reagan ziariştilor sovietici, publicat cu întârziere de către presa sovietică, au fost comise unele așa zise "erori de traducere" pe această temă. Astfel, în ziarul CHICAGO SUN-TIMES din 5 Noembrie, citim următoarele: "Dat fiind faptul că au fost omise anumite fraze în legătură cu războiul civil din Afganistan (din cele afirmate de Preș. Ronald Reagan), cititorii sovietici au rămas cu impresia că nu Rusia, ci Statele Unite sunt cele care aruncă jucării explozive cu intenția de a răni copiii din Afganistan și că Președintele Ronald Reagan, se mândrește cu asta..."

Ce rușine, ce absolut mare și impertinentă rușine din partea presei oficiale a guvernului comunist al Rusiei Sovietice, care, aflându-se cu "musca pe căciulă", încearcă să arunce această abominabilă crimă, de neconștient și de neconștient de către o lume civilizată, în spatele Statelor Unite și a Președintelui Ronald Reagan.

Domnul John Barron, subliniază însă în articolul său, și asta pe baze documentare și de nedezmințit că: "Jucăriile-bombe fac parte dintr-o strategie bine chibzuită de către Sovietici, îndreptată împotriva populației civile. Căci, de când au invadat Afganistanul în Decembrie 1979, armata sovietică n'a reușit să subjugheze poporul afganistan...Sovieticii au găsit însă și alte metode de a extermina copiii afganistani, suprimând orice fel de ajutor medical pentru ei, în regiunile dominate de către grupul luptătorilor pentru libertate, "Mojahedin".

Ne întrebăm deci - și credem, pe bună dreptate - până când omenirea civilizată și creștină, va continua să permită asemenea crime, de dragul unei înțelegeri pașnice cu Rusia Sovietică?

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

(COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR)

NOU

REÎNNORE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr.....

ORAȘUL..... STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL..... ȚARA.....

PREȚUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE:

\$30 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRUIIN -

\$25 PENTRU INSTITUȚII

\$20 PENTRU PARTICULARI